"LIETUVA", SĄVAITINIS LAIKRASTIS
ISZEINA KAS PETNYCZIA, CHICAGO, ILL.
Prenumerata metams:
Valstijose, Kanadoje ir Mexike . $2.00
Užsieniuose 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos mėnesiams, nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgyrimų reikalu klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
PUBLISHED EVERY FRIDAY AT CHICAGO, ILL.
Yearly subscription rate:
In the United States, Canada and Mexico $2.00
To Foreign Countries 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED ST. : : : CHICAGO, ILL.

Nr. 35 — CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 30 d. RUGPIUČIO (August), 1907 m. — Metas XVI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

REVOLIUCIJA MASKOLIJOJ.

Nors revoliucija Maskolijoj dabar ir lyg aptilo, mat žmonis pavargino netvarka, visgi caro valdžia nestovi dar ant tvirtų pamatų. Maištai, tiesa, aptilo, žmonės, ypač ukininkai, užimti laukų darbais, bet tai ne ant ilgo. Žmonės pasilsės, surinks pajiegas, susiorganizuos ir iš naujo iškils revoliucijos gaisras; didesnis, šviesesnis, kuris nušluos ant visados nebtusią caro valdžią. Mat, niekur niekas nesidaro staiga, o ypatingai dideli perversmai; viskas turi prisirengti, turi imti tam tikrą laiką iki kol pareina valanda perkęčimo.

Maskolijoj teipgi žmonės ruošėsi jau nuo seniai prie kovos, bet nešėsi, teip sakant, vien apšviestesnioji luoma, inteligentija. Didysis viešpatystės elementas, ukininkai, sutiko revoliuciją su neišsirikėjimu, su neapykanta. Minia žmonių nebuvo dar atsakančiai prirnošta prie didžiosios kovos, nesuprato kovos budo, nesuprato žodžio laisvė. Minia, teip sakant, stovėjo užpakalyj tikrų kovotojų ir nežinodama, kas jos tikras priešius, neišdryso stoti į kovą. Kad teip ištikrųjų buvo, tai tą parodė pats dalykų bėgis. Šiądien, štai, po kelių metų kovos, dar caras laikosi šeip teip savo sosto, dar jis sėdi ant iš žmonių skeletų sukrauto pastolo ir sykiu su savo tarnais - budeliais smaugia toliau žmonis, slėgia juos ir kankina. Jeigu gi minia butų buvusi jau atsakančiai prirengta, tai caro valdžios jau nebutų pasaulėje; caro valdžios kruvinus darbus rastume jau ant lapų žmonijos istorijos.

Bet niekas nesidaro staiga. Atlikimui kiekvieno darbo reikia pasvesti ir atsakantį laiką. Tas pats ir Maskolijoj. Dabartinis laipsnis Maskolijoj, dabartinė netvarka yra kaipi prigatavojimo mokyklą minios prie didelių darbų. Dabartinis padėjimas yra kaipi brėkštanti aušra naujos dienos, o kuomet apžiebs tojė besirodanti aušra savo spinduliais tamsiausius Maskolijoje kampus, kuomet ji pasieks kiekvieną Maskolijos gyventoją, tuomet tik užtekės ant Maskolijos šviesioji saulė laisvė, tuomet užsižiebs tikrasis revoliucijos gaisras ir sudegys paskutines liekanas prispaudimo ir vergijos!

Kovose prispaustųjų su spaudėjais, revoliucijose, visada lošia svarbią rolę, jeigu ne svarbiausią, kariumenė. Kariumenė, tai atspirtis vienos ar kitos pusės ir iki kol kariumenė laiko savo budeliui duotą prisieką už "šventą", iki kol ji stoja spaudėjų pusėj, tol visada laikysis carai ant sostų. Tiktai perėjimas kariumenės į minios pusę, susipratimas jos padaro galą despotiškai valdžiai. Bet susipratusią kariumenę pągimdo ne kas kitas, kaip besiaučiančios revoliucijos vilnys. Iš revoliucijinio judėjimo gema revoliucijinė kariumenė!

O tokia revoliucijinė kariumenė tveriasi dabar Maskolijoj. Įtraukti jauniejie kareiviai yra tie patys, kurie gal nesykį jau kovojo prieš prispaudėjus, yra tie, kurie pamatė laike dabartinės netvarkos valdžios nedorybęs pilnai, kurie pamatė smaugimą žmonių. Gal ne vienas iš tų kareivių neteko dabartiniame judėjime savo mylimųjų: tėvo, motinos, brolių ir seserų. Ir, be abejo, ne vienas iš jų atidavė savo prisieką pirmiau pagiežos dievaitei Nemezis, negu sudėjo ją budeliui carui. Ir tojė sudėta pagiežos dievaitei prisieka yra jiems šventa, jie jos laikysis ir — atkeršys carui ir jo budeliškiems tarnams!

Kad jau ištikrųjų pradeda Maskolijos kariumenė susiprasti, kad jau pradeda ją perpusti revoliucijos vėjas, tai tą pamato jau ir caro valdžia. Valdžia užsimanė peržiurėti visą kariumenę, kališką laivynę ir tvirtoves. Bijosi, mat, valdžia, kad naujoji ideja neperpuls kariumenę, kad šitojė neatsistos ginklą prieš pačią valdžią. Tas atsišaukimę į kariumenę liepia valdžia kareiviams šauti ir pataikyti, smeigti ir užmušti ant vietos beginklius žmonis, vidurinį priešių. Klausimas ar daug beatsiras tų, kurie, šaus į beginklius draugus, veikiaus jie atsuks ginklą į savo vadovus ir juos nusiųs į ten iš kur niekas negrįžta.

Kiekviena kova prispaustųjų su spaudėjais kaštavo prispaustiems daug kraujo, kaštavo geriausias spėkas. Vienok visada ją laimėjo prispaustiejie! Ir šitą kovą Maskolijoje laimės prispaustiejie, išeis iš jos pergalėtojais. Kris, tiesa, geriausios minios spėkos, geriausi kovotojai už žmonių laisvę, bet į vietą kritusių stos nauji su dar didesniu užsidegimu ir jie — pergalės! Trauksis ta kova dar gal mėnesius, metus, bet pergalėtojais iš jos išeis prispaustiejie, vargo žmonės!

Dabar vienur kitur ruošiasi žmonės prie rinkimų į trečiąją dumą. Bet kad tojė duma teipgi neilgai gyvuos, tai tą, žinoma, mato visi apšviestesniejie žmonės Maskolijoje. Likimas jai tas pats paskirtas ką ir pirmutinėms dviem. Šaukdama caro valdžia dumą, nori nukreipti žmonių atidą nuo nedorių valdžios darbų ir tuom įgyti laiką ant kiek sustipréti. Bet kad su dumos pagelba žmonės neiškovos sau laisvės, tai tą pamatė, turbut, ir rimčiausi jos gyventojai. Ne maldomis ir dumomis žmonės įgyja laisvę, bet su ginklais rankose!

MOROKKO.

Laikraščiai praneša, kad dabartinis Morokkos sultanas tapo prašalintas nuo vietos, o jo vietoj išrinko žmonės kitą, Mulai Hafig. Šalininkai naujai išrinkto sultano tvirtina, kad senysis sultanas buvęs neatsakančiu ir savo netikusiais pasielgimais padaręs kraštui daug visokių neramumų. Ar vienok naujasis sultanas įstengs žmonis suvaldyti ir kraštą nuraminti, tai irgi didelis klausimas. Naujasis sultanas sutvėrė tuojau savo ministeriją, kurios sanariu yra brolis senesniojo sultano, Mulai Sidi Mohamed, esantys dabar kalėjime mieste Fez kaipo kalinys savo brolio.

Pakol kas Prancuzija nepripažysta naujai išrinkto sultano už tikrąjį ir žiuri ant jo kaipo ant vadovo revoliucijonierių.

Iš Paryžiaus praneša, kad naujasis sultanas suorganizavęs jau didelę kariumenę ir traukiąs į pagelbą arabams miesto Casablanca. Tikslu jo esą užpulti ant prancuziškos kariumenės.

Išpanų kolionija mieste Tangiere pareikalavo nuo savo valdžios prisiuntimo daugiau kariškų laivų, kadangi jai gręsia pavojus nuo vietinių gyventojų.

Kadangi Morokko viešpatystės iždas visai tuščias, o viešpatystės bankose teipgi pinigų nėra, tai karės, ministeris Gabbas paprašė pelbos čionaitinės prancuziškos pasiuntinystės, kad tojė jam padėtų gauti paskolą iš prancuziškų bankų. Pinigų, mat, reikia išmokėjimui algų kareiviams, kurie jau pradeda nerimauti.

25 d. šio mėnesio perdavė Prancuzija ir Išpanija morokkoniškam karės ministeriui Mohamed Gabbas raštą, kuriame tos viešpatystės reikalauja tuojautinį suorganizavimą terptautiškos policijos Morokko pakrantiniuose miestuose. Suorganizavimas turi atsibuti pagal tiesas užgirtas Algeciros konferencijos. Organizatorium tapo nuskirtas leutenantas Causse iš užrubežinių dalykų departamento, kuris gavo jau nuo savo valdžios (Prancuzijos) paliepimą iškeliauti į Mogador, Morokko.

PERSIJA.

Iš Teheran praneša, kad į persiškas valdybas įsiveržė turkiškoji kariumenė ir sugavusi generolą Samsam Dowleh ir kitus urėdninkus, nužudė juos. Turkiškiejie kareiviai išskerdė daug moterų ir vaikų, išplėšė daugybę kaimų, sunaikino javus ir kitus gyventojų turtus, o pačius gyventojus paėmė nelaisvėn.

Vėlesnės žinios praneša, kad turkikoji kariumenė nė nesirengianti pasitraukti iš persiškų valdybų.

VOKIETIJA.

Į Berlyną sugrįžo iš Norderney prancuziškas pasiuntinys Jules Cambon, kuris turėjo ilgus pasikalbėjimus su Vokietijos kancleriu Buelow. Pasikalbėjimuose tapo apkalbėta visa terptautiškoji politika. Kalbant apie Morokko viešpatystės klausimą, užtikrino Vokietijos kancleris, kad Vokietija duoda pilną valią Prancuzijai elgtiesi Morokko reikaluose kaip jai patinka. Vokietija nesipriešysianti teipgi, jeigu Prancuzija paims pilną valią ant Morokko, t. y. jeigu Prancuzija paims Morokko viešpatystę kaipo savo valdybą.

Iš šito aiškiai matyt, kad Vokietija stengiasi susidraugauti su Prancuzija, kas jai, gal but, ir pasiseks. Žinoma, Vokietija nesidraugaus bereikalingai. Pavesdama Vokietija Morokko viešpatystę Prancuzijai, be abejo, turi siekį ką-nors teipgi iš Prancuzijos išgauti, ar tai pinigų ar ką kitą. Dykai, žinoma, niekas niekam neduoda.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Šiomis dienomis Vilniuje buvo sekantis atsitikimas.

Į vieną sankrovą (Didžiojoje gatvėje) jėjo nepažįstamas, puikiai apsirėdęs, ponas ir, pasisakęs esąs fotografas - mylėtojas, paprašė parodyti jam gerą aparatą. Išsirinko aparatą, už kurį sulygo užmokėti 36 rb., bet nesiskubino pinigų mokėti. Apžiurėjęs aparatą, nežinomasis priėjo prie durių ir paklausė: "Ar nuo tokio tolumo galima gerai fotografuoti?" — "Žinoma, kad galima" — atsakė pirklys. "O nuo tokio tolumo" — klausia frantas, stovėdamas ant trotuaro. "Galima" — atsako pirklys. "Bet nuo tokio tolumo, tai jau tur but negalima" — sako pirkėjas, pereidamas į kitą gatvės pusę. Kol pirklys suprato kame dalykas, "fotografas - mylėtojas" (tikriaus sakant "aparatų mylėtojas") įsisėdo vežiko vežiman ir "sveikas dingęs."

Liepos 12 d., 3 val. rytą, panaktinis Jokubas Grivačevskis, tarnaujantis general - gubernatoriaus prospekte, pastebėjo, kad trįs nežinomi žmonės stengiasi įsiplėšti Falkovskio namų užveizdos Tovgino butan. Panaktinis pradėjo šaukti pagelbos; plėšikai tuomet metėsi ant jo ir nudurė jį ant vietos. Užmušę panaktinį, plėšikai įsiplėšė Tovgino butan, kur rado Tovgino seserį, 80 metų senelę; kad netrukdytų jiems plėšimo, jie uždėjo jai ant galvos kibirą, apipylė ją benzinu ir uždegė.

Nelaimingoji senelė sudegė. Plėšikai, išplėšę ką tiktai rado bute, išpilstė visą butą benzinu ir uždegė, patįs gi išėjo kieman.

Namuose visi gyventojai miegojo ir tik tuomet nubudo, kaip ugnis iš Tovgino buto perėjo kitan butan. Nubudę iš miego gyventojai persigando: vieni jų vienuose marškiniuose iššokinėjo laukan per langus, antri stengėsi nors brangesnį savo turtą išgelbėti iš ugnies ir mėtė brangesnius daiktus per langus laukan. To tiktai ir telaukė plėšikai, kurie griebė viską, kas tiktai jiems rankosna pateko. Gyventojų nuostoliai siekia ligi 500 rub.

Atvykę gaisrininkai užgesino gaisrą. Rasta Tovgino sesers kunas. Baisiai jis išrodo. Visa mėsa sudegusi, tik apdegę kaulai pasilikę.

Tovgin, kuris tuo laiku nebuvo namie, buvo skaitomas turtingu žmogum.

Policija energikai jiesko piktadarių.

Liepos 18 d. Vilniaus karo-apskričio teismas nagrinėjo bylą A. Braziukevičiaus, S. Kligerio, V. Baturo, J. Davidavičiaus ir V. Olechnavičiaus, kaltinamųjų už Rešos valsčiaus kasos apiplėšimą. Pirmuosius keturius pasmerkė pakarti, Olechnavičių gi 20 metų, katorgon. Ant rytojaus Vilniaus karo apskričio vadas Krzivickij pakeitė mirties bausmę katorga: Braziukevičiui iki gyvos galvos, Davidavičiui 20 metų, Kligeriui ir Baturai po 12 metų, Olechnavičiui gi sumažinta iki 8 metų. Visus kaltinamuosius gynė advokatas Tarchovskai.

Liepos 17 d. naktį du plėšiku mėgino išplėšti artilerijos sandėlius. Vieną jųjų sargybos kareivis užmušė, kitas sužeistas pasislėpė.

Liepos 9 d., policija atėjo daryti kratą į tulą namą prie Rudnickos gatvės ir žinoma, pareikalavo, kad jai atidarytų kambario duris, kur reikėjo daryti kratą. Bet durų policijai neatidarė, tik iš to kambario pradėjo į ją šaudyti per duris ir langus. Žinoma, policija irgi pradėjo į to namo duris ir langus šaudyti. Kuomet užsidariusiejie kambaryje išbaigė visus patronus, tuomet pasidavė. Įėjusi policija rado tame kambaryje du žmogu, kuriuodu suėmė, šešetą brauningų, užtaisytą bombą, daugybę uždraustų atsišaukimų žydų kalboje ir anarchistų-komunistų antspaudą.

Besišaudant, užmušta tame name viena žydė.

Suimtuosius žadą atiduoti karo teismui.

Terp Vilniaus lietuvių suėmimai nesiliauna. Pereitą sąvaitę vėl suėmė tris lietuvius.

(Iš "L. U.")

IŠ MARIJAMPOLĖS, Suvalkų gub.

Kaikurie musų apygardos gyventojai yra gavę šiame mėnesyje pranešimus, idant prirengtų kelis šimtus rublių, kuriuos neužilgio ateisią pasiimt sąnariai kokios tai nežinomos organizacijos. Prie pranešimo pridėta ir antspaudas su parašu "Lietuvių anarchistų - komunistų kuopos "Giltinė".

K.

(Iš "L. U.")

IŠ KUPRELIŠKIU, Panevėžio pav.

Berželio 8 dieną atsigrudo į Kupreliškius urėdninkas su 3 sargybiniais suimti 6 ukininkų už atsiėmimą nuo rinkiko pinigų, mokėtų už antrąjį pusmetį pereitų metų. Dalykas tame, jog rinkikas pradėjo aikvot tuos pinigus. Žmonės, tai matydami ir, bijodami, kad neprisieitų jiems antrą kartą mokėt, susitarę, pasiėmė nuo jo pinigus atgal ir nutarė nusiųst patiems, kaip pareikalaus valdžia. Bet rinkikas, Jonas Valant., nekoksai žmogus, sudaręs į 30 rb., nunešė valsčiun ir ten apskundė visus, buk tai per prievartą nuo jo atėmė kitus pinigus. Mat budamas Kupreliškyj žemiečių viršininkas nubaudė jį už neišsiuntimą pinigų 7 paroms arešto. Bet jis tiktai pasėdėjo ne daugiaus kaip 6 paras ir, kaip girdėt, tiek Panevėžyj pripasakojęs žemiečių viršininkui, kad tas jam dovanojo dieną arešto. Sugrįžęs iš Panevėžio, gyrėsi, kad kitiems dar geriaus bus, gausią daugiaus sėdėt.

Ir ištiesų, už kelių dienų atvažiavo urėdninkas su sargybiniais ir parodė gubernatoriaus nutarimą, kuris nubaudė 6 vyrus mėnesiu arešto arba 50 rb. bausmės. Vienas iš nubaustųjų tuojaus užmokėjo 50 rb., likusiejie 5 nutarė geriaus atsėdėt, negu mokėt. Gavę įsakymą nuo urėdninko greičiau rengtis važiuoti, žmonės ilgai neužtruko; pasikinkė arklius ir dviem padvadom išvažiavo. Prieš išvažiuosiant, užklausė urėdninko, ar jie kartu važiuos su sargybiniais, bet urėdninkas pasakė, kad gali važiuoti ir vieni. Sargybiniai ir urėdninkas užėjo dar pas rusą pasistiprinti keliunei. Tik po nekuriam laikui, priputę gerai degtinės ir alaus, girti visi išėjo pažiurėt, ką dirba suimtiejie.

Patyrę, kad vyrai jau išvažiavo Vabalninkan pas pristovą, sargybiniai labai matyt užpyko ir pradėjo grasinti. Ilgai nemąstydami, sargybiniai pradėjo vytis išvažiavusius. Matydami, kad vejami jau netoli, atkišę šautuvus, pradėjo rėkti, kad sustotų, nes kitaip šausią. Žmonės, nieko blogo nematydami, sustojo ir laukė. Įsiutę sargybiniai puolėsi ant jų, it koki žvėris, ir pradėjo šautuvų galais daužyti žmones per galvas. Vienas iš ukininkų, Gudonis, senas jau žmogus, užduotas per galvą, išpuolė apalpęs iš vežimo. Kiti keturi liko taip pat baisiai primušti. Moteris, vežančias savo vyrus, sugrąžino su arkliais namo; primuštus vyrus nuvarė į Vabalninką, kur dar nekuriuos mušė. Vienas iš suimtųjų, Gudonis, matydamas, kad lig Panevėžio gali neišlaikyti, užmokėjo 50 rub. ir su pramušta galva sugrįžo namo, o likusius nuvarė į Panevėžį.

Sulig ko tai daeina sauvalė musų tvarkdarių - sargybinių!..... Girdėt, kad nukentėjusiejie vyrai žada paduot teisman sargybinius už jų tokius darbus.

Traukutis.

(Iš "L. U.")

IŠ LIEPOJAUS.

11 d. liepos š. m. revoliucijonieriai pavogė iš Liepojaus tvirtovės kulkasvaidį. Policijai buvo įsakyta butinai sujieškoti pražuvęs kulkasvaidis, bet be pasekmių. Tuomet Rygos slaptosios policijos viršininkas Gregus apsimetė revoliucijonierium (taip rašo "B. Vied.") ir, susipažinęs su atvažiavusiu iš Liepojaus Rygon kanoniru, išgavo iš jo reikalingas sau žinias apie kulkasvaidžio pavogimą. Kanoniras pasisakė, kad jų kuopa turinti pavogus kulkasvaidį ir pasakė visus savo bendradraugus, keturis po - aficierius. Ant galo sutarė, kad Gregus važiuos Liepojun, kanoniras gi parašys ten draugams laišką, kad atiduotų jam kulkasvaidį. Kanoniras parašė laišką draugams ir išsiuntė jį pačta. Tuomet Gregus su slaptosios policijos agentų pagelba suėmė kanonirą ir pasodino Ust-Dvinsko tvirtovėn. Patsai gi nuvažiavo Liepojun ir nuo kanoniro draugų sužinojo, kur užkastas kulkasvaidis.

DVARPONIO SU VALSTIEČIAIS BYLA.

Birželio 27 ir 28, (Liepos 10 ir 11), per abidvi tas dvi dienas, tęsėsi Šakiuos (Suv. g.) labai svarbi ir didžiai žingeidinga byla dvarponio Komaro su valstiečiais-servitutninkais kas link girių kirtimo.

Savame laike, "V. Žinios" teippat ir "Liet. Ukininkas" No. 5 praėjusių metų rašė apie tai, kada 1905 m. Gelgaudiškio dvarininkas p. Komaras pardavė į svetimus kraštus kokiems tai vaisbininkams didelį plotą miško; tada valstiečiai, daugiausiai servitutninkai, matydami po savo akių tokį dvarponio pasielgimą, ir jausdamiesi užgautais, kad tame tarpe jie (valstiečiai) neturi dėl savęs kitas nė kurui malkų, ir kad ponas juos skriaudžia, nes ir prieš tai jau keleta metų dėlei servitutų su dvarponiu bylinėjosi, — susirinko tai per 100 vyrų, ir regis 3 d. Gruodžio suniko kirsti ir vežti savo reikalams, kaipo dėl kuro, sausuosius medžius. Tame tarpe Gelgaudiškio Komaras, ar tai jo valdyba, kreipėsi į valdžią ir jau pabaigoje Gruodžio 1905 m. pribuvo į Gelgaudiškį kazokai. Parsikvietusi į pagelbą kazokus, Gelgaudiškio dvaro valdyba pasijuto labai stipra, ir turėdama savo rankose kariumenę, važinėjo į kaimus per visus valstiečius, taip - pat ir per girią užrašydami ir savotiškai spręsdami, kiek-gi nuostolių dvarponiui pridirbta. Nuostolių atrasta tapo "didelė daugybė", apie keliolika tukstančių rublių!.... Bausmė uždėta liko veik ant 70 kaimų, tarp kurių yra ir tokių, ką turėdami vos 3 margus žemės turi užmokėti kitas apie 100 rub. ir daugiaus. Visas tas valstiečių bylas komisorius perdavė į rankas Šakių kamarninko, ir kamarninkas šį pavasarį ėmėsi už darbo, t. y. savo pareigų pildymo.

Valstiečiai dar kreipėsi į Suvalkus jieškodami teisybės, bet jos, t. y. "teisybės", nesuradę, pradėjo bausmę dalimis sumokėti ir nešti į Šakius pas kamarninką, o Komaro "advokatas" p. Strimas laiks nuo laiko atvažiuodamas į Šakius, ir paėmęs pinigus, vežė į Gelgaudiškį p. Komarui.

Kadangi p. Štrimas, gaudamas nuo p. K. nekurį nuošimtį, víską darė ir laikėsi dvarininko pusės, tat smarkiai įsipykino su valstiečiais; todėl-gi 18 d. berželio, kada važiavo iš Šakių į Gelgaudiškį (sako, vežęsi tą dieną 500 rb.) patykojo kas-žin kas giraitėje, ir leido į jį — kaip pasakoja — apie 30 šuvių, bet ant laimės nepataikė, liko lengvai tik sužeistas, ir kiek sunkiau sužeistas jojo vežėjas. (Yra suimtos dėlei šio dalyko kelios ypatos, bet prirodymų, regis, jokių tame nėra).

Apart to visko, kas aukščiau papasakota, Naumiesčio kamisorius dėlei p. Kom. girių kirtimo kaikuriuos valstiečius, trukstant prirodymų — pateisino; bet p. Komaras prie progos, mat, geizdamas pasipelnyti, liko tuo neužganėdintas, ir perdavė bylą į Suvalkus apskričio teismui.

Liepos tat 10 ir 11 d. (n. s.) Šakių miestelis turėjo nepaprastą išveizdą: atvyko iš Suvalkų "okružnas", rusų šventikas, pulkas kazokų, žemsargių (žinoma, "dėl tvarkos"), daugybė liudytojų, ir valstiečiai. Dalyvavo šioj byloj šie tik šeši kaimai: Bedaliai, Kumpupiai, Pruseliai, Matuliai, Valiai ir Šilgaliai. Ant tų šešių kaimų buvo uždėta bausmės ir nuo valstiečių pajieškoma, regis, per 7000 rublių su viršum.

Pagal parodymą tam tikro specijalisto nuo valdiškų girių, kuris išreiškė teismui savo nuomonę, kad viso labo nuostolių Komarui galėjo buti padaryta daugiausiai apie 150, ar 180 rublių, ir taippat nėsant jokių rimtų prirodymų, kad tie kaltinamiejie valstiečiai kirto p. Komaro girioję medžius, — visgi teismas išrado valstiečius kaltais, ir nusprendė užmokėti dvarponiui 180 rb., o drauge su kaštais, kaipo už sauvališką pasielgimą, viso labo 540 rublių. Apart to, tiems kurie važiavo į mišką, vieną kartą — sąvaitę sėdėt, kurie du kartu — dvi sąvaiti, o tiems kurie važiavo tris kartus — po tris sąvaites.

Šiuo teismo nusprendimu, — kaip girdėjau — abi pusės liko neužganėdintos: valstiečiai padavė apeliaciją į Varšavą, o p. Komaras irgi neapsileisiąs "mužikams".....

Valstiečius energiškai gynė buvusis antrojoj Valstybės Dumoje Suvalkiečių astovas iš Kauno, p. P. Leonas, ir valstiečiai pavedė taip-gi tam pačiam savo apginėjui p. Leonui jų bylą varyti ir toliaus.

Dėlei šių santikiu kas link pasielgimo dvarininko Komaro su valstiečiais, girdėti, visi Suvalkų gubernijos dvarponiai netik ką jam nepritarę, bet dar-gi yra visi iš jo pasipiktinę ir žadą išskirti jį ir iš savo draugijos. Vėl gi, eina girdas, kad garsusis lenkų advokatas p. Staniszewski's iš Suvalkų, buk atsisakęs vesti pono Komaro bylą....

Vi—o draugas

(Iš "V.Ž.")

ŽEMĖS VALDYMAS SUVALKŲ GUBERNIJOJE.

Dvarų žemės gubernijoj yra, kartu su majoratine, 472,632 margu, arba 22 margu iš kiekvieno šimto margų. Pačių dvarų su palivarkais yra 743, be palivarkų 537. Tame plote 146,000 margų girių, arba beveik trečia dalis dvarų žemės skaitosi giria užimta. Po teisybei, daugelis tų girių tik berei kalo tą vardą turi, nes dvarininkai bekirsdami miškus jau pavertė juos į krumus.

Kas veda geriaus ukę, ar dvarai, ar ukininkai? Paprastai visą manoma, kad dvarų žemė daugiaus išduoda, negu žemė ukininkų, bet apskaitymai parodo ką kitą. Pagal valdžios apskaitymus išeina, jogei vidutiniškai imant margas ukininkų žemės Suvalkų gubernijoje atneša gryno pelno 2 rb. 32 kap., o margas dvarų žemės duoda tik 1 rb. 95 kap., t. y. 5 margai ukininkų tiek išduoda, kiek 6 margai dvaro. Taigi išeina, kad Suvalkų gubernijos dvarininkai ne geriaus už ukininkus žemę išnaudoja. Kodėl taip mažai išduoda vidutinis dvarų margas, toliaus paaiškinta. Skolon dvarų pasirodo ne mažos. Yra lenkų Karalystėje taip vadinamoji kredito (Paskolos) Draugija, kuri skolina dvarininkams ir stambiemsiems ukininkams pinigus, ant įtrauktų į ipoteką nepajudinamų turtų. Iš apskaitymų tosios draugijos matyt, kad didelė didžiuma dvarų Suvalkų gubernijos yra prasiskolinę tai draugijai bent ant pusės savo turtų. Išeina, kad bent pusė dvarų turtų priklauso ne dvarininkams, bet kredito Draugijai. Kiek guli ant musų dvarų dar privatinių skolų, sunku susekti, bet žinovai tvirtina, kad bent šešta ir net ketvirta dalis dvarų vertės apskolinta privatinėmis skolomis. Tokiu budu matome, kad dvarų apie 3 dalįs priklauso ne dvarininkams, bet kredito Draugijai ir kitokiems skolininkams, ir tik 1 dalis priklauso patiems dvarininkams.

Atsiranda dar ir tokių dvarų, kurie turi daugiaus skolų, negu patįs verti. Kiek jų yra Suvalkų gubernijoj, nesužinota, bet visoj Lenkų Karalystėj priskaito tokios skolomis perkrautos dvarų žemės į 1,200,000 margų; dar randasi apie 1 milijonas margų, kuris daugiaus negu ¾ vertės skolų turėdamas negali ilgai savo skolas atkelti. Tokiu budu visoj Lenkų Karalystėj randasi daugiaus, kaip 2 milijonai margų dvarų žemės, kuri skolų neatkelia, t. y. dešimta dalis visos Karalystės ploto, arba ketvirta dalis visos dvarų žemės. Pritaikindami tai prie Suvalkų gubernijos galime spėti, kad ir pas mus atsirastų tokios visai skolose paskendusios dvarų žemės per 100,000 margų. Našumas tokios žemės labai mažas, nes dvarininkas besibaigdamas nepajiegia priderančiai žemę įžiurėti ir apturėti iš jos pilną naudą. Tame turbut išaiškinimas mažo vidutinio našumo dvarų žemių.

Matome, kad didžiuma musų dvarininkų menkai ekonomiškai laikosi, o bent ketvirta jų dalis visai baigiasi. Toksai jų nupuolimas atsitiko dėlei daugelio priežasčių. Pirmučiausia, dvarininkai nuo senovės pripratę plačiai gyventi po atliuosavimui valstiečių (po ukazui 1864 m.) varė ir toliaus platų gyvenimą, kuomet buvo atėję laikai susiaurinti savo išleidimus. Toliaus, kada pradėjo leisti į Europą savo javus Amerika, Indija ir Australija, m[illegible] javai atpigo ir dvarininkai ka[illegible] su ukininkais daug prastojo. Čionai dar prisidėjo tolymos Rusijos ir Siberijos javai, kuriems valdžia dideliai papigino geležinkelių tarifus. Paskiaus dvarininkų gerovę daug pakirto degtinės valdžios monopolis. Prieš tai daugelis dvarų degtinę ir alų varė ir laikė karčiamas (propiraciją), iš to ėjo dvarų valdytojams ne mažas pelnas. Valdžia paimdama į savo rankas degtinės pardavimą pasisavino nuo dvarininkų didelį iš degtinės pelną. Jeigu dar atsimįsime, kad dabar jau yra pradėję savo darbą naujiejie Prusų valdžios ant musų javų ir gyvulių rubežiniai mokesniai, tai bus gal ir visos svarbiausios priežastįs, kurios naikina dvarus. Paskutinlais metais prisidėjo dar stoka darbininkų*). Visas vertumas Suvalkijos dvarų išneša į 23 milijonus rublių, skolų kredito Draugijai apie 7 mi-

lijonai, pridėkim dar pusę to privatinių skolų, tai viso labo gausime apie 10 mil. rublių skolų. Taigi lieka dar 13 mil. rub. Ar galės ilgai musų dvarai laikyties, reikia abejoti. Žinoma, keletas stipresniųjų didžturčių ne tik laikysis, bet dar labiaus pralobs, ale daugeliui noru ar nenoru prisieis apleisti savo dvarus mažesnėmis dalimis valstiečiams. Kai - kurie dvarai jau tai yra pradėję darytí. Paskirsto dvarą į šešmargius ir su pagelba, taip vadinamo, valstiečių banko pardavinėja žemę valstiečiams. Nors dabar tokiems pardavimams ne labai geras laikas, nes daugelis valstiečių vis dar buvo įsitikėję gauti žemės per Dumą dykai, ar pusdykiai, vienok Gižų palivarkas (Vilk. apskr.) per neilgą laiką šiais metais buvo išparduotas valstiečiams.

Kad užbaigti tuo tarpu apie dvarų žemes, pažiurėkime, kas daugiaus mokesnių moka, ar ukininkai ar dvarai. Pasirodo, kad čyžės ir padumės ukininkai moka ant margo 10 kapeikų daugiaus, negu dvarininkai. Mokesnių gminos reikalams ukininkai irgi išmoka daugiaus, negu dvarininkai, ant kiekvieno margo apie puskетvirta kapeika. Ugnepinigių, gyvulinių, bažnytinių ir pridėtinių mokesčių ukininkai teiposgi išmoka daugiaus, ant margo imant, negu dvarininkai (57,2 ir 42,2 k.).

Kad geriaus sulygint ukininkų padėjimą su padėjimu dvarininkų, reikėtų parodyt apskolinimą ukininkų žemės, bet tai nėra galimas daiktas, nes ukininkai daugiausia turi privatines skolas ir tik dalį jų pasiėmę iš gminų kasų. Žinia yra, kad 1900 m. gminų kasoms Suvalkų gub. ukininkai buvo skolingi 1,386,999 rb. Tai butų nedaug, bet kur skolos kilusios iš dalių iš visokių nelaimių?

Majoratai. Prie dvarų žemės priskaityta ir majoratų žemė. Jie pasidarė tokiu keliu. Dabartinė Lenkų Karalystė 1815 metais buvo įgijusi autonomiją. Mat, lenkai per Napoleono kares pasirodė esą gana galingais. Europos valstybės kartu su Rusija turėjo duoti nors daliai Lenkijos autonomiją. Taip Lenkų Karalystė valdėsi pati autonomiškai iki 1830 metų sukilimui arba Krakosmečiui. Sukilimą Rusijos valdžia nuslopino ir nuo to laiko net iki šių dienų visokiais budais stengiasi paversti tą Lenkų Karalystę į Rusijos viešpatijos dalį, bando kiek įmanydama tą šalį aprusinti. Tarp kitų surusinimo priemonių buvo įtaisyti ir majoratai. Valdžia ėmė dalinti paimtus nuo lenkų dvarus visokiems savo prieteliams — jenerolams ir kitokiems augštesniems valdininkams, ypač atsižymėjusiems per lenkmečius.

Pirmas caro paliepimas apie majoratus buvo 1835 m., kada buvo išdalinta 16 dvarų. Paskutinės tokios dovanos buvo 1870 metais Išviso išdalinta 10 Karalystės gubernijų 757,519 margų.

Duodama majoratus valdžia manė, kad nauji dvarų valdytojai sėdės tolydžiui savo dvaruose ir prižiurės aplinkinius gyventojus — lietuvius ir lenkus, ar jie ne mąsto ką blogo apie valdžią, ar nežada naujų maištų kelti. Taiposgi majoratų valdytojai butų turėję platinti savo apygardoj rusų kalbą, rusų papročius (samavorus), žodžiu, majoratai turėjo buti rusiškomis salomis tarp lietuviškų marių. Kad tie dvarai nepasiskaldytų tarp įpėdinių ir nesumažėtų buvo įstatymais uždrausta jie pardavinėti ir dalinti. Majoratas visados turėjo tekti tik vienam įpėdiniui, tankiausia vyriausiam sunui, lotyniškai **major natu.** Nuo to lotyniško žodžio ir vardas **majoratas.** Net ir nuomon atiduoti majoratas pagal įstatymus ne lengva buvo. Rodos, bent didžiumoj majoratų turėtų jų valdytojai sėdėti. Bet, vos tik retas jų gyvena padovanotuose dvaruose. Suvalkų gub. vos 3 tokius suradau *). Kiti-gi labai retai, kartą į kelis metus pasirodo savo dvaruose. Pačius - gi dvarus nuomoja lenkai, vokiečiai, žydai. Tokiu budu valdžios norai čionai visiškai neišsipildė. Per majoratus šalis nė truputį neapsirusino.

1906 m. lapkričio 3 dieną, naujojo skaičiaus, buvo išleisti nauji statymai apie majoratus. Dalį majoratų leista pardavinėti aplinkiniems valstiečiams ir žemdirbiams. Per komisorius, per ministerijas, per kokį keletą metų dabar galima jau butų valstiečiams nusipirkti ir majoratų žemės. Bet tiek prie to reikėtų pridėti darbo ir pinigų, per tokią daugybę kanceliarijų vilktųsi tasai dalykas, jogei vargu atsiras norinčių prasidėti su tokiu pirkiniu. Nuo to įstatymo 1906 metų majoratai turbut nenustos savo žemių. Paskutiniais metais keletui majoratų valdytojų visai buvo padovanoti tie dvarai ir dabar valdytojai gali daryti su savo dvarais, kaip nori.

Suvalkų gubernija turi iš visų 10 Karalystės gubernijų daugiausia majoratų, nes 4080 valakų arba apie 120 tukstančių margų, iš kurių 3-čia dalis girios.

Paskutiniais metais atsiranda vis daugiaus apleistų majoratų, kurie neranda norinčių juos parsamdyti. Taigi ir majoratų vertė matomai krinta. Toksai nupuolimas jų greičiausia privers majoratus sekti pėdomis kitų aplinkinių dvarų, t. y. parsiduoti valstiečiams.

K. Gr.

(Iš "L. U.")

*) Jau kelinti metai Suvalkų gubernijoj kaikurie dvarininkai parsigabena vasarai dvarininkus iš Liublino, Siedlicų gubernijos.

K. Gr.

*) Jų sąrašas randasi knygutėj — "Pamętn. knyžka Suvalskoj gubernij" 1904 m.

BIUROKRATAI IR ŽEMĖS KLAUSIMAS.

Biurokratai susideda iš didžiausiųjų dvarininkų, grafų, kunigaikščių, didžiųjų fabrikantų ir kitokių pinigučių; jie ir turi užgriebę krašto valdymo vadeles į savo rankas. Todėl, žinoma, biurokratų valdžia taip daro, kad tik dvarininkams ir piniguočiams geriaus butų; visur už juos užsistoja ir apie juos tik ir tesirupina. — Aš čia tuo tarpu pasistengsiu paaiškint, kaip toji biurokratų valdžią žemės klausimą riša. Bet pirmučiausia aš pasistengsiu paaiškint, kodėl biurokratų valdžiai tas žemės klausimas taip parupo? — Kad atsakyt ant šio klausimo, reikia nors akiesmirksniu žvilgterėt į netolimą praeitį, į tą praeitį, kada revoliucijos bangos pasiekė sodžių ir prasidėjo valstiečių judėjimas prieš dvarininkus ir jųjų apginėjus - biurokratus. Prieš dvarininkus valstiečių judėjimas apsireiškė sekančiais budais.

1) Nemažai buvo atsitikimų, jog valstiečiai užpuolę ant dvaro svirnų, išsidalino javus ir parsivežė sau namon.

2) Daugelyje vietų valstiečiai užgriebė dvarų laukus, pievas, pradėjo kirst miškus ir tt.

3) Valstiečiai - nuomininkai (randauninkai) pareikalavo nuomo (randos) sumažinimo, vietomis gi atsisakė nuomą (randą) mokėt.

4) Ten kur dvarininkai labai įkirėjo valstiečiams, ypač su dragunų, kazokų, ir policijos pagelba, atsitiko tas, kad valstiečiai suardė, arba net sudegino dvaro triobas.

5) Kumečiai ir bernai (daugelyjė vietų) pakėlė streikus ir pareikalavo algos ir ordinarijos padidinimo, darbo dienos sutrumpinimo, geresnio valgio, švaraus užlaikymo, mandagesnio apsiėjimo ir savo vaikams (darbininkų) mokyklos dvare ir tt.

Žodžiu sakant, nuskurdę, nuvargę ir pusalkani sodžiaus darbo žmonės, savo buvio pagerinimui, pakėlė kovą prieš savo amžinus prispaudėjus ir išnaudotojus - dvarininkus ir toje kovoje pareikalavo sau žemės, tos žemės, kurią dvarininkai tiesiais ir netiesiais keliais turi užgriebę ir be kurios valstiečiams priseina badą kęst, vargą vargt ir tolimose svetimose šalyse sau duonos kąsnio jieškot; pareikalavo tos žemės, kuri, dabar dvarininkų luomai suteikia ne tik didelius turtus (ekonomišką spėką), bet ir didelę politišką galybę, ačiu kuriai valstybės užlaikymui milžiniškos išlaidos (biudžetas) visa savo sunkenybe gulte gula ant darbo žmonių sprando. Bet toje kovoje pribuvo tuojaus dvarininkams į pagelbą biurokratų valdžia; ji pasiuntė dvarininkams kareivius ir policiją, jųjų dvarų apginimui įtaisė "skrajojančius burius".... Bet nežiurint į tokią valdžios pagelbą dauguma dvarininkų labiau buvo linkusių žemę parduot, negu savo dvare, tartum kokioje tvirtovėje, su kazokais, dragunais ir policija užsidarius sėdėt. Didesnis noras atsirado pas dvarininkus parduot žemę, nes ačiu valstiečių sukilimui dėlei ganyklų, pievų, nuomų, miškų, bernų ir kumečių streikams ir tt. pelnas nuo dvarų labai sumažėjo ir nebuvo užtikrintas, iš tos priežasties ir žemė pradėjo jau eit pigin. Ir juo revoliucija sodžiuje ėjo smarkin, juo žemė ėjo pigin, ir jau 1905 m. pabaigoje išsiaiškino, jog daugybė užstatytųjų bankuose dvarų nebegalės užsimokėt nuošimčių (procentų) ir jie bus išparduoti ant turgų (licitacijos). Dėlei tų ir kitų priežasčių dvarininkai subruzdo žemę parduot; ne lengva ir parduot buvo, nes neatsirado užtektinai pirkėjų; vieni iš valstiečių, kuriems žemė reikalinga, negalėjo pirkt dėlei pinigų stokos, kiti gi "pastatę ausis laukė". Žodžiu sakant, 1905 m. pabaigoj išsiaiškino, jog pats gyvenimo bėgis gali atimt iš dvarininkų žemę už visai nedidelį užmokestį, kaikuriuos gi dvarus arba jųjų dalis — net ir be jokio užmokesnio; išsiaiškino, jog dvarų žemė šiokiu arba tokiu budu turės pereit į darbo žmonių rankas; išsiaiškino, jog, jei tokiu keliu (be užmokesnio arba su labai mažu užmokesniu) dvarų žemė pereis į darbo žmonių rankas, turės žut dvarininkų luomos ekonomiškoji spėka, o drauge su tuo ir jųjų politiškoji galybė, kad taip susilpnėjus dvarininkų luomai turės žut ir dabartinė biurokratų tvarka. Iš to turbut kiekvienam nesunku suprast, kodėl valdžiai žemės klausymas parupo.

Savižemiai. Visus savižemius sulyg žemės ploto, kurį jie turi, paprastai dalina į tris dalis arba į tris ryšis: smulkiejie, turintiejie ne daugiaus, 100 dešimtinių žemės, vidutiniejie, turintiejie nuo 100 dešimtinių iki 1000 dešimtinių ir didesnėjie, — turiniejie ne mažiaus 1000 dešimtinių (50 valakų). Dabar tarp savižemių žemė išskirstyta sekančiu budu:

Turinčiųjų nedaugiaus 10 dešimtinių, 244.376 savižemių, 959-450 dešimt.

Turinčiųjų nedaugiaus nuo 10 iki 100 dešimtinių 160.500 savižemių, 5.321.218 dešimt.

Turinčiųjų nedaugiaus nuo 100 iki 500 dešimt. 47.482 savižemiu, 11.325.987 dešimt.

Turinčiųjų nedaugiaus nuo 500 ki 1000 deš. 13.169 savižemių, 9.331.877 dešimt.

Turinčiųjų nedaugiaus nuo 1000 iki 5000 deš. 13.458 savižemių, 27.559.547 dešimt.

Turinčiųjų nedaugiaus nuo 5000 iki 10000 deš. 1.144 savižemių, 9.876.615 dešimt.

Žemės plotų didesnių negu 10 tukstančių dešimtinių 927 savižemių, 27.231.154 dešimt.

Išviso 481.358 savižemių.

Išviso 91.605.845 dešimt.

Tokiu budu pas vidutinius ir didesniuosius savižemius (dvarininkus), žemės 6 kartus daugiaus, negu pas smulkesniuosius savižemius, nors tų vidutiniųjų ir didesniųjų savižemių net 5 kartus mažiaus negu smulkesniųjų. Didesniųjų gi dvarininkų 33 kartus mažiaus, negu smulkesniųjų ir vidutinių, bet pas juos žemės tris kart daugiaus, negu pas pastaruosius.

Biurokratų valdžia ir rupinas vidutiniausiais ir didesniaisiais dvarininkais; ypač jiems rupi didesniųjų dvarininkų gerovė, iš kurių daugiausiai ir susideda augštesniejie biurokratai. Begindami tuos dvarininkus valdžia jokiu budu nenori daleist, kad tų dvarininkų žemė pereitų nors ir už "teisingą" užmokesnį mažažemiams ir bežemiams. Aiškiai tą pasakė ministerių pirmininkas Stolypin antroje Dumoje; pasakė, jog jis nesutiks ant priverstino žemės išpirkimo už nedidelį, nors ir "teisingą," užmokesnį, kaip to kadetai reikalauja. Mat dvarininkams užsinorėjo su valdžios pagelba nulupt nuo "tamsaus mužiko" dar vieną kailį, tokį kailį, kokį jiems pasisekė nulupt valstiečiams išsiliuosuojant iš po baudžiavos jungo. Dvarininkams parupo su valdžios pagelba kuobrangiaus parduot savo dvarus, nes jie žino, jog pusbadžiui (alkanam) "tamsiam mužikui" toi žemė labai reikalinga, žino, jog alkanas "tamsus mužikas" vistiek nokės už žemę ir brangiai, nė nežiurėdamas į tai, ar galės užsimokėt, jei ne skolą, tai nors nuošimčius (procentus) banke, nes taip labai tojį žemė "tamsiems mužikams" reikalinga.

Juodkalnietis.

BEŽEMIAI LENKUOSE.

Pagal įstatymus ukininkų kolionijos negalėjo but dalinamos smulkiau, kaip į šešmarges; dėlto numirus valdytojui kolionijos iš 11 margų, ji negalėjo but dalinama į dvi tarp įpėdinių, tankiau pereidavo į rankas vieno, apsiėmusio atmokėt kitiems įpėdiniams vertę jų dalies. Neturint mantos ir pigios paskolos, priseidavo skolyt pinigus pas visokius lupikus; per tai tankiai pats išmokėtojas, įlindęs į skolas, nebtekdavo savo kolionijos ir pasilikdavo bežemiu.

Čia paduodame lentelę, kur parodyta, kiek buvo viso bežemių Lenkuose ir Suvalkų gub. ir kaip jie tarp savęs skirstėsi 1891 m.

Visoje Lenkų karalystėje.

Palivarkų darbininkų skaičius 369378 % 43,5, ukių darbininkų skaič. 18443 % 2,2, padieniui dirbančiųjų skaič. 317904 % 37,4, amatininkų skaič. 53921 % 6,3, fabrikų darbininkų skaič. 24856 % 2,9, prekininkų skaič. 4405 % 0,5, randauninkų skaič. 15661 % 1,9, daržininkų skaič. 7939 % 0,9, kitu kuo užsimančiųjų skaič. 37711 %4,4, išviso bežemių 849318.

Suvalkų gub.

Palivarkų darbininkų skaičius 27649 % 40,4, ukių darbininkų skaič. 4956 % 7,2, padieniui dirbančiųjų skaič. 30174 % 44,1, amatininkų skaič. 2667 % 3,9, prekininkų skaič. 120 % 0,2, randauninkų skaič. 550 % 0,8, daržininkų skaič. 113 % 0,2, kitu kuo užsimančiųjų skaič. 2198 % 3,2, išviso bežemių 68427.

Bežemių skaičius sulyginus su visu ukininkų skaičiumi Suvalkų gub. 1891 m. buvo toks:

Augustavo pav. darbininkų prekininkų ir kitų 5.291, randauninkų 74, daržininkų 13, viso bežemių 5.378, viso ukininkų 27-602, % bežemių 9,3.

Naumiesčio pavieto darbininkų prekininkų ir kitų 7.530, randauninkų 8, daržininkų 22, viso bežemių 7.560, viso ukininkų 71.920, % bežemių 10,5.

Vilkaviškio pavieto darbininkų prekininkų ir kitų 13.155, randauninkų 17, daržininkų 7, viso bežemių 13.179, viso ukininkų 69.062, % bežemių 19,6.

Kalvarijos pavieto darbininkų prekininkų ir kitų 8.848, randauninkų 11, viso bežemių 8.859, viso ukininkų 64.045, % bežemių 13,8.

Senapilės pavieto darbininkų prekininkų ir kitų 18.060, randauninkų 259, viso bežemių 18.319, viso ukininkų 101.409, % bežemių 18,1.

Seinų pavieto darbininkų prekininkų ir kitų 8.518, randauninkų 50, daržininkų 3, viso bežemių 8.571, viso ukininkų 75.975, % bežemių 11,3.

Suvalkų pavieto darbininkų, prekininkų ir kitų 6.362, randauninkų 131, daržininkų 68, viso bežemių 6,561, viso ukininkų 67.083, % bežemių 9,8.

Vidutinis % bežemių Suvalkų gubernijos 13,3 Lenkų karalystės 13,2).

Nors Suvalkų gub. fabrikų ir pramonės visai beveik nėra, tačiaus puola į akis didelis bežemių skaičius, iš to matyt, kad daugumas bežemių — tai ukių darbininkai. Įsižiurint į bežemių skaičių kiekviename Suvalkų gub. pavietė, matyt, kad jų skaičius daug didesnis turtinguose pavietuose, kaip Senapilės ir Vilkaviškio, ir daug mažesnis neturtinguose, kaip Augustavo ir Suvalkų. Iš bendro skaičiaus ukių darbininkų visos karalystės: 18.443, ant Suvalkų gub. pareina virš ketvirtos dalies: 4.956. Viename Senapilės pav. skaičius ukių darbininkų (1.305) išneša 7% viso jų skaičiaus visame krašte; tas pavietas užima pirmąją vietą pagal didumą ukiškų gyvenimų, išnešančių čion vidutiniai 20 margų (visoj karalystėje vidutiniai 11 margų):

Nuo 1894 iki 1904 m., kada dvarininkų žemės susimažino daugiau kaip ant 600.000 deš., beveik ant tiek gi pasididino žemės ukininkų. 1894 m. ukiškų žemių buvo 4.871.493 deš.; 1904 m. — jau 5.508.092 deš.

Bežemių 1901 m. pradžioje Lenkų karalystėje buvo: 1.220-333, apart to miesteliuose 211.746, išviso 1.432.079; valdančių gi žemę sodiečių ir gyv. miestelių tuo laiku buvo 5.926.578.

Kaip matome, tat bežemių skaičius į 10 metų (nuo 1891 m.) visam krašte pasididino ant 371.015 ypatų arba ant 43,7%.

Sodiečių ir miestelių gyventojų skaičius 1901 m.

Augustavo pav. viso gyventojų 71.973, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 61.885, bežemių sodžiuose 7.199, bežemių miesteliuose 1.294, pasididino už 10 metų (1891—1901) 1.821.

Naumiesčio pav. viso gyventojų 71.808, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 48.031, bež. sodžiuose 23.004, bež. miesteliuose 110, pasididino už 10 metų (1891—1901) 5.444.

Vilkaviškio pav. viso gyventojų 59.598, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 44.710, bež. sodžiuose 13.696, bež. miesteliuose 977, pasididino už 10 metų (1891—1901) 517.

Kalvarijos pav. viso gyventojų 64.690, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 48.072, bež. sodžiuose 14.750, bež. miesteliuose 1.284, pasididino už 10 metų (1891—901) 5.891.

Senapilės pav. viso gyventojų 107.902, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 75.473, bež. sodžiuose 29.681, bež. miesteliuose 2.101, pasididino už 10 metų (1891—1901) 11.382.

Seinų pav. viso gyventojų 81-269, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 70.256, bež. sodžiuose 7.636, bež. miesteliuose 2.377, susimažino už 10 metų (1891—1901) 935.

Suvalkų pav. viso gyventojų 72.366, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 61.477, bež. sodžiuose 6.177, bež. miesteliuose 2.943, susimažino už 10 metų (1891—1901) 384.

Iš viso Suvalkų gub. gyventojų 529.606, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 409.904, bež. sodžiuose 102.143, bež. miesteliuose 11-986, pasididino už 10 metų (1891—1901) 33.716.

Visoje Lenkų karalystėje gyventojų 7.923.646, tame skaičiuje valdančiųjų žemę 5.926.578, bež. sodžiuose 1.220.333, bež. miesteliuose 211.746, pasididino už 10 metų (1891—1901) 371.716.

Vilmantas.

(Iš "L. U.")

IŠ AMERIKOS.

UŽDARĖ BANKA.

Portland, Ore. Likosi čia uždarytas bankas "Oregon Trust & Savings Bank." Banko kapitalas siekia 100000 dol.; depozitai gi jame sudėti siekia 3 milijonus doliarių. Daug žmonėms bankui užsitikėjusiems atsieis žudyti

GERAS RADINYS.

Tomas, Wis. Farmerys Schmot, gyvenantis netoli nuo čia, kasdamas grabę, užtiko surudijusią blekinaitę, o joje 15000 dol. Pinigai, kaip rodo įdėtas raštas, priguli seniai pasimirusiam Mikolui Lorbinui.

GAL BEPROTIS.

New York. Viename telegrafo biure čia likosi suareštuotas vienas vyriškis, kuris turėjo porą šimtų telegramų ir juos norėjo siųsti prezidentui Rooseveltui ir Vokietijos ciecoriui. Įturis tų telegramų buvo kvailas. Todėl minėtą vyrą nuvarė ligonbutin ištirti jo protą.

PAVARGE MILIJONIERIAI.

New York. Čianykštis laikraštis "World" praneša, buk vieną tik sanvaitę du tukstančiai New Yorkiečių, tame skaitliuje ir milijonieriai, dėl pinigų stokos pardavė savo automobilius kaštavusius jiems 15 milijonų doliarių už pusę prekės. Užsteliuotų gi Prancuzijoj brangių automobilių daugelis negali gauti, kadangi pinigų neturi.

BRANGI KIAULĖ.

Jonesville, Wis. Likosi čia parduota kiaulė prigulinti vietiniam universitetui. Pirko ją gyventojai Kerksvillės, Ill. už 5000 dol.

PABĖGO BANKO URĖDNINKAS.

Washington, D. C. Prapuolė iš čia žymus urėdininkas American National banko, Edwin Patts, o su juom prapuolė už milijoną doliarų certificatų ir akcijų Erie geležinkelio.

DIDELĖ VAGYSTA.

Lincoln, Nebr. Iš pačtinio Burlington geležinkelio vagono, terp Denver ir Oxford nesugauti vagiliai pavogė trįs registruotų siuntinių maišus, kuriuose buvo 750000 dol. Matyt vagilius, miegant pačto urėdninkams, prisigriebė į vagoną ir iš jo išmetė siunčiamus maišus.

ŠALNOS.

St. Paul, Minn. Pereitos sanvaitės utarninko naktyj šiaurinėj Dakotoj ir Minnesotoj buvo šalnos, kurios ne mažai nuostolių pridirbo; labiausiai šalnos užkenkė linams.

EXPLIOZIJOS.

Pleasant Prairie, Wis. Parako dirbtuvėse Lafin & Rand Co. atsitiko expliozija, kurios du darbininkai likosi užmušti. Nuo ko expliozija atsitiko, dar tikrai nežinia.

New York. Ant anglinio garlaivio "Paterson" išlėkė į padanges garinis katilas. Expliozijos septynios ypatos laivo įgulos likosi sudraskytos

LEDAI.

Valley City, N. Dak. 23 d. rugpiučio šitose aplinkinėse puolė ledai, kurie su visu išnaikino laukų vaisius.

GAISRAI.

Cincinnati, O. Siautė čia, ant Hunt str., didelis gaisras, kuris pridirbo nuostolių ant 1 milijonų doliariu.

Rochester, Ind. Namuose Webstero užgimė gaisras. Ugnyje pražuvo patsai Webster, jo moteris ir dviejų metų mergaitė.

Pittsburg, Pa. 22 d. rugpiučio siautė čia didelis gaisras, kuris, pridirbo nuostolių ant 250000 dol. Gaisras užgimė pirmiausiai įtaisoe "Club Pressing & Cleaning Co."

Toledo Ohio. 25 d. rugpiučio, sudegė čia namas Mareton Trunk and Storage Co. Padarytą gaisro nuostolių apskaito ant $200000.

GIRIU GAISRAI.

Eastport, L. I. Šitose aplinkinėse siaučia girių gaisrai, kurie išnaikino daug šimtų akrų girios. Ugnis prisiartino prie Kliubo triobos, kurio įrengimas kaštavo 250-000 dol. Šimtas žmonių nukreipimui ugnies nuo Kliubo kasa gilias grabes.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ **Valleytield, Que.** Pasibaigė čia streikas darbininkų Montreal Cotton kompanijos. Visi 2500 darbininkai sugrįžo prie darbo. Abi pusės susitaikė ant santaikos teismo.

¶ **Omaha, Nebr.** Vakarinių ir vidurinių štetų anglių kasykloms truksta darbininkų ir per tai kasyklose negali pilnai eiti darbai. Ant vietos jau truksta anglių. Harrimano geležinkelio linija, turinti daug savo anglių, kadangi joms negauna pakaktinai darbininkų, gabena anglis net iš Australijos. Union Pacific kasyklose dirbanti japoniečiai uždirba po $170 mėnesyj.

¶ **La Salle, Ill.** Darbai šitų aplinkinių kastynėse šiuom kartu eina labai gerai.

¶ **Archinson, Mo.** Likosi čia atidarytos naujos anglių kasyklos.

¶ **Chatanoogą, Ten.** Streikuoja čia angliakasiai. Kastynių savininkai bandė dirbti su streiklaužiais, bet jų nerado tiek, kiek reikia.

¶ **Jackson, Miss.** Telegrafo Western Union Telegraph Co. pareikalavo milicijos apgynimui streiklaužių. Gubernatorius liepė kompanijai kreiptiesi į teismą.

¶ Darbininkai Wyomingo kasyklų nuo dabar gaus didesnes algas.

¶ **Eveleth, Minn.** Adams Spruce rudos kasyklose sustreikavo darbininkai. Kastynių savininkai vagonais gabena čia streiklaužius iš visų Amerikos kraštų.

¶ **Ottawa, Ont.** Sustreikavo telefonistės Forto Williams kadangi amerikonė Hudson tapo priimta perdėtine kanadiečių telefonistčių.

¶ **Duluth, Minn.** Pradėjo čia rengti naujas plieninio trusto dirbtuves.

¶ **Chicago, Ill.** Streikuojanti telegrafistai American Telephone & Telegraph Co. laimėjo streiką. Kompanija pripažino 8 val. darbo dieną ir pakėlė algas telegrafistų nuo 10 — 15%.

¶ **Arizonos** telegrafo kompanijos atsišaukė į perdėtinį Amerikos kariumenės štabo, jenerolą Bell, reikalaudamos kariumenės saugojimui telegrafo stacijų ir apgynimui dirbančių streiklaužių telegrafistų. Jenerolas Bell atsakė, jog kariumenės gali reikalauti tik Arizonos gubernatorius, todėl telegrafo kompanijos prie jo ir privalo kreiptiesi.

¶ **Denver, Col.** Čianykščiai kastynių savininkai pradėjo vėl persekioti prigulinčius į uniją darbininkus; tokiems sunku čia gaut darbus.

¶ **Gary, Ind.** Yra čia naujai rengiamas miestas prie didžiausių Amerikoj plieno dirbtuvių. Darbo čia dabar netruksta. Darbininkai už 10 val. darbo gauna po $1.75.

¶ **Anniston, Ala.** Streikuoja čia pudleriai.

¶ **Martins Ferry, O.** Darbai čianykčiose geležies dirbtuvėse pradeda eiti geriau.

IŠ VISUR.

‖ Likosi nuo vietos prašalintas Odesos policijos viršininkas, jenerolas Grigvojev, kadangi jis buvo priešininku žydų skerdynių. Priešais jenerał gubernatorio Kaulbarso norus jam jau kartą paisekė nedaleisti reakcijonierių surengti žydų skerdynių; tąsyk jis kreipė-i tiesiok prie caro, aplenkdamas jeneral-gubernatorių.

‖ Prasidėjo jau kova terp garlaivių kompanijų vokiškų ir angliškų linijų. Pirmiausiai jos numažino kelionės kainas kajutų pasažieriams: angliškoji Cunard linija už kelionę nuo New Yorko į Hamburgą nuo I. kl. tik 107 dol., Lloydo linija 117 dol., Hamburgo linija 107 dol.

‖ 22 d. rugpiučio, nupuolus ant žemės miglai, maurai pasinaudojo ir stengėsi vėl užpulti ant prancuzų stovyklų aplinkinėse Casablanca. Bet ant prancuzų laimės migla išsiskirstė ir jie pamatė besiartinančius didelius maurų pulkus ir juos kanuolių šuviais išvaikė.

‖ Mieste Krivoję ozero, Pietinėj Maskolijoj, penki anarchistai šaudė į traukiančius gatve. Anarchistai užsidarė vienuose namuose ir gynėsi 18 valandų. Policijos viršininkas ir keli kazokai likosi užmušti, teipgi du anarchistai, likusiems pasisekė pabėgti.

‖ Vokiečiai gyvenanti Poznniaus provincijoj atlaikė Bromberge susirinkimą ir dideliu balsų daugumu užgyrė reikalauti, kad randas priverstinai nuo lenkų išpirktų jų rankose esančią žemę ir ją išdalintų vien vokiečiams.

‖ Maskolijoj kariumenės valdžia užsimanė pežurėti kariumenę ir karišką laivynę, teipgi visas tvirtoves. Mat revoliucijinė propaganda padarė kariumenėj teip žymius žingsnius, kad valdžia bijosi kareivių sukilimo.

‖ Rumunijos karalius paleido iš kalėjimų 8000 politiškųjų prasižengėlių. Kadangi Rumunija turi vos tiek gyventojų ką ir Lietuva, tai joje mat buta kalėjimuose dar daugiau politiškųjų prasižengėlių negu Lietuvoj.

‖ Atkakęs į terptautiškąjį socijalistų kongresą Stuttgarte, anglijonas Quelch likosi Vokietijos valdžių išvytas, kadangi jis savo kalboj Haagos santaikos konferenciją pavadino, susirinkimu vagilių ir žmogžudžių.

‖ Tangiero aplinkinėse buvo

markus mušis sultano kariumenės su sukilusiais maurais Kmass iminės, kurie likosi sumušti. Mu- vje krito 500 maurų.

tinių, atėjusių iš vidurinės Amerikos galima manyti, kad čia vėl užgims karė terp Nicaraguos ir San Salvadoro.

Berlyne pradėjo prapuldinėti jaunos merginos. Policija spėja, kad jos pateko į mergų pirklių rankas ir likosi iš Vokietijos į užrubežius išgabentos.

Laikraščiai užtikrina, kad Vokietija ir Maskolija pripažino Norvegiją neutrališku kraštu, kur nejokiame atsitikime ne galima karės perkelti. Tam pritaria teipgi Anglija ir Prancuzija.

Susirinkę mieste Haagoj žydai tyonistai, šalininkai užėdėjimo žydiškosios viešpatystės, nutarė visokius padavadijimus ir žinias garsinti tik žydiškoj kalboj.

Maskolijoj, Rostove ant Dono suareštavo sanarius japoniškos akrobatų trupos. Pas juos rado plianus daugelio Maskolijos tvirtovių ir visokių paslaptų kareiviškų dalių miestų.

Prancuziją atkako Išpanijos karalius ir karalienė. Su karaliumi atkako ir Išpanijos Ministerių perėtinis Maura.

Šiaurinėj Afrikoj, Algiere, sustreikavo 1000 maurų darbininkų geležies kastynių. Mat maurus ir Algiere įpykino įsiveržimas prancuzų į Morokko.

Liepos mėnesyj Latvijoj kariškiejie teismai pasmerkė mirtin 26 ypatas, o 31 išvarė iš gimtinio krašto.

Mieste Shanghai, Chinuose, apsireiškė cholera. Čia numirė jau ir tulas europiečių skaitlius. Cholera pasirodė jau tuluose portiniuose miestuose ir Japonijoj.

Vidurinėj Japonijoj užgimė tvanai. Daugelis kaimų yra visai apsemti. Mena, kad tvanai padarys labai didelį nuostolių.

Chinuose, Fongtse kasyklose expliodavo dinamitas. Expliozijos 2 vokiečiai ir 103 chiniečiai likosi užmušti.

Garsus Morokko sukilėlių vadovas Raisuli sumušė prieš jį išsiųstą sultano kariumenę.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ CHICAGO, ILL.

Čia yra diktas susipratusių lietuvių burelis. Paskutiniuose laikuose atsirado geras agitatorius, J. Švirmickas. Jis rengia visokiose miesto dalyse prakalbas, veik kas vakarás. Susirenka buriai žmonių ir su atida klauso prakalbų.

Švirmickas savo prakalbose aiškina dabartinę tvarką tėvynėj Lietuvoj, išrodinėja jos netikumą, vargus ten gyvenančių žmonių. Toliaus aiškina ir Amerikos surėdymą ir žmonių gyvenimą. Kaip jie čia sunkiai dirba ir ką pelno. Jėgu darbininkai streikais priverčia pakelti algas, tai kapitalistai kitokiais budais tuos pinigus atluja, neduoda darbininkams ekonomiškai sustiprėti.

Aiškina, kokiu budu reikia varguoliams kovoti su carizmu ir kapitalizmu. Tam tikslui darbininkai turi šviestiesi, skaityti gerus laikraščius ir knygeles, kas pakels jų supratimą. Reikia rištiesi, organizuotis, kad galėtume kruvoj kovoti su musų išnaudotojais, glaustiesi į social - demokratų partiją, kuri vien užstoja už išnaudojamus darbininkus.

Aiškina, jog klysta tie, kurie mano, kad socijalizmas griauja tikėjimą ir bažnyčias. Socijalizmas to negali daryti, nes socijalistais yra žmonės visokių tikėjimų; jeigu jis griautų bažnyčias, tai ir pats turėtų sugriuti. Socijalistai negriauja bažnyčių, juos priešais bažnyčios tamsiems žmonelėms perstato vien kunigai norinti žvejoti drumstame vandenyj. Niekindami socijalistus, kunigai ne bažnyčias gina, bet vien savo kišenių.

Prakalbos tokios sužadina žmonis, jie glaudžiasi prie socijal - demokratų. Iš pradžių, budavo, kaip tik kalbėtojas pradėdavo kalbėti, bobos iš aplinkinių susirinkusios keldavo armyderį, šaukdavo, jog tai bedievių susirinkimas; dabar jau ir bobelės klauso prakalbų.

Prakalbų ant gatvių visokiose miesto dalyse jau diktai buvo parengta. Geistina butų, kad ir kituose miestuose panašios butų rengiamos. Gal jos privestų musų žmonis prie geresnio supratimo ir ne vieną gal ištrauktų iš karčiamos, kur lietuviai žudo ne vien sunkiai uždirbtus pinigus, bet ir sveikatą.

P. Kudutis.

IŠ KENSINGTON, ILL.

18 d. rugpiučio atsibuvo čia didelė iškilmė (teip tą lietuviai vadina), t. y. pašventinimas akmenio naujai statomos bažnyčios. Apie 3 val. po pietų pradėjo rinktiesi yvairių - yvairiausių blizgančių uniformų bažnytinės draugystės nešdamos paveikslus yvairių šventųjų. Apart trijų lietuviškų draugysčių buvo teipgi keletas ir svetimtautiškų. Visos ėjo pasitikti vyskupą ant Pullman stoties. Atvykus vyskupui visi nutraukė ant 108 gatvės kur budavojama minėta bažnyčia. Pašalinės publikos buvo teipgi nemažas burelis. Vieni ėjo užsitarnauti "apaštališkus palaiminimus" (teip vietinis kun. Serafinas pavadino), suteikiamus vyskupo, kiti ėjo iš žingeidumo, nes norėjo pamatyti burį ir vadovą rymiškų avių. Pašventinus sakė pirmiausiai pamokslą kun. Skripka iš Chicagos. Pamoksle liepė džiaugtis Kensngtono lietuviams, nes dabar turės savo dievnamį, kur galės apturėti pastiprinimą dušiai ir kunui; priminė, kad busenti prie bažnyčios ir mokykla. Toliau priminė nesigailėti centų statomąjai bažnyčiai nors tie ir sunkiai užlirbti, ir liepė turėti užsitikėjimą į kun. Serafiną. Mat parapijonys jau pamatė ant kiek ištikimai apsieina kunigas su jų suaukautais pinigais bažnyčios statymui. Pernai rudenį, neklausęs nieko, nusipirko sau už žmonių sudėtus pinigus apie už $500 naminių rakandų, ir tiktai prispirtas pasakė bažnyčioje, kad neturėjęs rakandų užtai ir nusipirkęs. Pradžioj uždėjimo parapijos buvo nuskirti keli komitetai prižiurėjimui žmonių sudėtų pinigų. Tuomet vienas iš komiteto, A. Maslauskis, pamatęs kun. Serafino sauvališką elgimosi, paprašė, kad pažiurėtų kiek bankoje yra parapijos turto. Bet kunigas koliodamas apreiškė, kad niekas neturįs tiesos kontroliuoti jo darbus, nes jisai pats esąs gaspadorium, kolektorius ir kontrolierium. Vienok dėl formos laikosi kunigas su lietuviškais vertelgais, kurie yra ant tiek apšviesti, kad laiko sau už garbę kunigo skvernus pabučiuoti; užtat nėra nė kiek stebėtino, jeigu jie, budami įkinkytais į kunigo vežimą, stengiasi ir kitus į jį įkinkyti.

Antrą pamokslą sakė vietinis holandų kunigas, o po jo vyskupas. Paskutinis išgyrė lietuvius už statymą bažnyčių, nes jie, pristatę trumpame laike 6—7 bažnyčias ir tokiu budu pralenkę net vetimtaučius (vienok geros mokyklos, kuri labiau reikalinga, dar neįstengė nė vienos pastatyti. Red.).

Dabar kensingtoniečiai galime džiaugtis ir linksmintis, kad vyskupui pastatysime bažnyčią ir tuomi padaugysime jo Dievo turtą. Pasiskubinkime prie tų vyskupo milijonų pridėti trumpame laike kitus, kad tas galėtų visus jam sykiu nusiųsti. Vienok pamatėme kensingtoniškiai, kad tas Christaus įpėdinis turi tiktai mažą panašumą į savo mokytoją. Anas vaikščiojo visą laiką pėkščias su varguoliais, o šitas nestengė nė kelis blokus nueiti. Anas vaikščiojo paprastuose drabužiuose, šitasai šilkuose su išpenėtu pilvu už darbininkų sunkiai uždirbtus centus. Ar ilgai darbininkai, vešite juos auksiniuose vežimuose ir laikysite juos už savo dievus, o pats vaikščiosite nuskurę, išalkę? Ar ilgai melsite malonės tų, kuriuos pats ant sostų pasodinote?

Petras Šermunelis.

IŠ WEST LYNN, MASS.

18 d. rugpiučio buvo čia visuotinas susirinkimas ir prakalbos. Parengė viską vietinis Lietuvių Ukėsų kliubas.

Pirmiausia kalbėjo išleistojas "Amerikos Lietuvio", M. Paltanavičia. Jis kalbėjo apie ukėsų tiesas, ragino lietuvius pastoti ukėsais Suvienytų Valstijų, dalyvaut politikoj, lavint protą, nesiduoti išnaudot jeib politikieriui; nepasilikti užpakalyj kitų tautų. Kalbino laikytiesi vienybėj, liautiesi nesutikimų ir besiskirstymo.

Pabaigus Paltanavičiai, pirmsėdis paaiškino Kliubo mierius ir kalbino prie jo rašytiesi. Prisirašė septyni nauji sanariai.

Paskui kalbėjo atstovas maskoiškųjų socijalistų, Antonov, apie judėjimą Amerikos darbininkų. Prikalbinėjo darbininkus prigulėti prie S. D. partijos, kadangi ji yra naudingiausia darbininkams.

Jam pabaigus, pirmsėdis aiškino dabartinius prietikius tėvynėj Lietuvoj ir kalbino aukauti, kiek kas gali, sušelpimui kovojančių už musų brolių laisvę. Susirinkę sudėjo $4.05 (aukautojų vardai ir jų aukos pagarsintos kitoj vietoj. R.) Pinigus siunčiame "Lietuvos" redakcijon. Skiriame juos revoliucijonieriams S. D. P.

Aukavusiems ištariame širdingą ačiu.

A. Budrevičia.

IŠ WAUKEGAN, ILL.

18 d. rugpiučio buvo čia iš sakyklos kunigo pagarsintas parapijos susirinkimas, kadangi mat žmonės negalėdami kontroliuoti parapijos kasos, neturėdami savo išrinkto kasos prižiurėjimui Komiteto, nenori duoti pinigų, o jų mat kunigui reikia. Kunigas prieš parapijonus išstumė savo komitetą, bet kad jis nemokėjo prikalbėti žmonių dėti aukas, atsėjo šaukti kunigą Staškevičią.

Atėjus kunigui, žmonės pradėjo užmėtinėti, kad dabartinėse sanlygose, valdant parapijos turtus su jo išrinktu komitetu, žmonės nežino, kur eina jų sudėti pinigai. Kunigas teisinosi, kad rinkti parapijonams savo komitetą nedaleidžia katalikiškosios bažnyčios tiesos; jeigu jis, kunigas, duotų rinkti tokį komitetą, jis peržengtų bažnyčios tiesas ir užtai vyskupas jį sunkiai nubaustų. Išto gimė barnys, bet iš jų nieko ne išėjo. Kunigai kalbėjo savo, parapijonai savo. Susitaikyti ne buvo galima.

Zokoninkas.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Vietinės dr-stės sukruto, kad ir vasaros karščiai pusėtinai kaitina. "Švento Kazimiero" dr-stė, kuri turėjo su viršum 300 sąnarių, pasidarbavus tulam P.A., persiskyrė į dvi dali ir pasidavė teisman, mat vieni karšti katalikai, o antriejie gi neužsiima tikėjimu. Byla dar neužbaigta. Virš minėta draugystė rengė antrą "balių", 2 d. rugsėjo.

Lietuvos Dukterų dr-stė, rodos, tvirčiausiai laikosi, vadovaujant Agotai Srokauskienei ir L., nes ir savo "žandarą" užlaiko "nenuoranams" prašalinti iš susirinkimo.

L. S. dr-stė priklausė prie S. L. A. (pavienės sąnarės) ir turi iždė apie 600 dol., kas labai pakvipo "vėlių" ganytojui, tad jis prisikalbėjo A. S., kad ją padarytų šventa dr-ste (iki šiol buva laisva), A. S. paklusni avelė, ji tai ir stengėsi, bet atsiradus didesnei pusei priešingų ir A. S. negalėdama apsidirbti, su pagelba p. L. pasisamdė "žandarą" ir šis, kaip tikras cariškas žandaras, kaip tik gauna nuo S. paliepimą "vesk"; tai žandaras tuojaus už apykaklės ir per duris lauk. Ir iš tų išvestųjų ir jiems pritariančių, 40 su viršum, susitvėrė atskirą savo kuopa. Ji nepaklius į Miliuko nasrus.

18 d. rugpiučio, 9 valandą ryto, atsibuvo mišios už ištvirkusią dvasiškiją, tos pačios, už kurias buvo suderėta 10 dol. su pamokslu ir turėjo atsibuti 5 d. gegužio; dabar už jas atsiėjo pasiganėdinti 5 dol.

Lietuvaitė.

Mažas Feljetonas.

Prašaliečio laiškai iš Rusijos.

12.

Brangiausia Felicija!

Liepos 24 d. susitiko Vokietijos kaizeris su Rusijos caru.

— Sveikas Viliau II.

— Sveikas Nikalojau II.

Ir prasidėjo tarp jų kalbos.

Dabar visi laikraščiai iš kailio neriasi, nori sužinoti, ką Vilius su Nikaloju kalbėjo. Vieni sako taip, kiti antraip, treti dar kitaip. Gaila, kad aš nebuvau ten, bučiau ausį prikišęs prie takto skylutės ir viską išgirdęs.

Na, bet man ir taip rodos, kad jie kalbėjo šit ką:

Vilius. Kas girdėti, Nikalojau?

Nikalojus. Oi, vyruti, blogai!

Vilius. O kas?

Nikalojus. Ar nieko nežinai?

Vilius. Sakyk, kas?

Nikalojus. Jau su viršum dveji metai kaip mano valstybėj siunta antichristus.

Vilius. O je!

Nikalojus. Tiesa.

Vilius. Blogai.

Nikalojus. Suvis blogai. Pažiurėk, kaip aš iš baimės susitraukiau, sukempėjau, sulisau, liko iš manęs tik kaulai ir kailis.

Vilius rankomis pačiupinėjo Nikalojų.

Vilius. Matau, matau, kad esi, kaip šeško mukelė.

Nikalojus. Niekas negelbsti — nė šventųjų rėlikvijos, kurias aš visuomet nešioju kišeniuose, nė spiritizmas, kuriuo aš taip nuoširdžiai užsiimu.

Vilius. Das ist schlecht, Dummkopf Nikolaus!

Nikalojus. A? ką sakai?

Vilius. Sakau, kad man tavęs labai gaila!

Nikalojus. Nemeckaja vorona!

Vilius. A? ką sakai?

Nikalojus. Sakau širdingą ačiu už gailestį.

Vilius. O kas bus tavo antichristu?

Nikalojus. Nežinau, nė spiritizmas man nieko nebesako.

Vilius. O maištas, arba tavo antichristus, vis nesiliauna?

Nikalojus. Ne.

Vilius. Ką manai daryti?

Nikalojus. Lig aš žinau, už nane mano ministeriai, generolai ir žandarai.

Vilius. Tas gerai.

Nikalojus. Labai gerai, bemanydamas, bijau iš proto išeiti.

Vilius. Taip nieko ir nemanai?

Nikalojus. Nieko nemanau.

Vilius. Taip ir pritinka imperatoriui gyventi.

Nikalojus. O tu, Viliuk, toks nusipenėjęs, raudonas, pas tave antichristai, turbut, nesibaldo?

Vilius. Pas mane? o pas mane sehr still!

Nikalojus. Apsaugok tave, viešpatie!

Vilius. Viešpats tai viešpats, bet ir aš mažuméli drebu.

Nikalojus. Kodėl?

Vilius. Bijau. Juk męs esam kaimynai; ar daug reikia — užeis pavietrė iš tavo valstybos į mano ir prasidės maištai. Ir aš sudžiusiu, kaip tu.

Nikalojus. Artinasi paskutinė teismo diena.

Vilius. Ką tu tuomet pasakysi Dievui.

Nikalojus. Sakysiu, kad labai mylėjau savo pavaldinius.

Vilius. O darodymai?

Nikalojus. Labai tankiai jų nugaras gloščiau kazokiška nagaika.

Vilius. O daugiau?

Nikalojus. Ar dar neužtenka?

Vilius. Ne.

Nikalojus. Na, stebuklus dariau, gyvendamas ant žemės.

Vilius. Kokius?

Nikalojus. Nebuvo Rusijoj konstitucijos, buvo konstitucija ir vėl nebėra konstitucijos.

Vilius. O! o! pasiutę stebuklai!

Nikalojus. Ir tai vis mano darbas.

Vilius. Bet daugiau?

Nikalojus. Dar daugiau reikia?

Vilius. Tiek neužtenka.

Nikalojus. Ką aš bepasakysiu, ką bepasakysiu? Nieko aš nemanau.

Vilius. Na, o kaip bus su melagystėmis?

Nikalojus. Su kokiomis?

Vilius O ar atsimeni — per vainikavimą pasakei savo pavaldiniams, kad nesvajotų apie jokias konstitucijas, o 1905 m. davei jiems konstituciją.

Nikalojus. Atsiprašau. Aš per vainikavimą apie jokias konstitucijas nekalbėjau. Aš to žodžio net nežinojau. Aš tuomet norėjau, liežuvį iškišęs, sukriokti: avinai - pavaldiniai, aš noriu ant jųsų pasijodinėti.

Vilius. Kaip nesakei, šit tavo žodžiai.

Nikalojus. A, tiesa, man besižiojant, vienas senatorius man kumštelėjo į pašonę ir pašnibždėjo į ausį: konstitucija. Ir aš pasakiau, kad jokios konstitucijos neduosiu, o ne avinai, aš norlu ant jųsų pasijodinėti.

Vilius. Matai. Na, tai kaip bus.

Nikalojus. Nežinau.

Vilius. Blogai — imperatorius ir sumelavo.

Nikalojus. Oi, oi, ką daryti?

Vilius. Ir aš nežinau.

Nikalojus. Na, pasakysiu Dievui tepaklausia Joano Kronštadskio, Vittės ar Stolypino — jie viską pasakys.

Vilius. Gerai, kad turi tokius protingus vyrus, be jų suvis butų blogai.

Nikalojus. Puikus vyrai! Man nieko nereikia manyti.

Vilius. Gerai.

Nikalojus. Žinai ką? Išgersime, aš tave pavaišinsiu Rusijos monopolka.

Iškėlė taures.

Vilius. Vivat Nikalojus!

Nikalojus. Vivat Vilius!

Ministeris Izvolskyj, kuris buvo už durų, išgirdęs kliuksiančią monopolką, telegrafavo į Peterburgą: "Imperatoriai geria russkoje kazionnoje dobro. Butelių didumas — gorčiai. Nors oras giedras, bet stiprus vėjas — pila bangomis degtinę į imperatorių gerkles."

Gavę tokį telegramą, Peterburge ėmė šaudyti armotomis, sveikindami imperatorius.

Taip susitiko Vilius su Nikaloju.

Tavo grafas Kuku.

Atspindys Bažnyčios Italijoje.

Nuopuolis katalikiškos bažnyčios Italijoje apsireiškia jos išpažintojų riaušėmis, kadangi čia per ilgus amžius žmonės buvo laikomi dvasiškoje vergijoje. Iš įvairių dalių tos šalies raportai rodo, jog prieškunigiški jausmai miniose auga, ir kas dien darosi pavojingesniais kunigams. Dvi bažnyči Florencijoje ir viena Pizoje minių liko sudegintos. Moteriškiejie ir vyriškiejie kliošloriai Ternije, Venecijoje, Leghorne ir kituose miestuose buvo užpulti, ir bombomis griaujami. Popiežius Pius X net apsirgo nuo baisaus smegenų ištempimo ir dvasios neramumo, ir sako, kad š. bažnyčiai (suprask kunigams) uždėtas liko smugis didelio skaitliaus juodųjų avelių. Bet popiežius pats paliepė Romoje nuvilkti kunigiškus rubus dviem klebonams už jų labai galanteriškus pasielgimus su moterimis ir merginomis, ir teip liudname bažnyčiai laike popiežius negalėjo jiems duoti savo apaštališko išrišimo bei palaiminimo.

Pagal pranešimą laikraščių, matydamas žmonių užpuolimus ant kunigų ir bažnyčių besiplatinant, sušaukė 6 d. šio mėnesio savo kardinolus pasirodavyti į "Conclave". Tuom tapo nutarta, idant popiežius nė jokio protesto ne keltų, tik kad palieptų, kiekvieną kunigą apginkluoti revolveriu ir durtuvu. Užsibaigus posėdžiui, kardinolas Respihi, specijališkas representantas popiežiaus, išleido į visus kunigus Romoje prisakymą, kad kiekvienas kunigas apsiginkluotų revolveriu ir durtuvu. Tai visos bažnytinės draugovės vyrų ir moterų subruzdo ginkluotis nes jų sąnariams nekvepia jau kankintinių vainikai.

Italijonai ne tik savo tėvynėje, bet ir pietinėje Amerikoje, kur yra daug italijonų išeivių, kaip rodo prieš jezuitus pakeltos demonstracijos mieste Santiago, Chili, ir perėjimas daugelio žmonių iš katalikiško tikėjimo į protestoniską Argentinoje ir Brazilijoje, suteikė Romos katalikiškam Senhedzinui dar didesnį smugį negu sudeginimas trijų bažnyčių ir užpuolimai žmonių ant labiausiai pagarsėjusių paleistuvystėmis kliošlorių, kur, kaip paduoda indiferentiški laikraščiai, atsiprovinėjo senovės Romenų "bachanalijos". 1 d. rugpiučio buvo smarkus žmonių su kariumene, ginančia kunigus, susirėmimas Sperijoje. Kareiviai pirmą sykį šovė į orą, o tuomi padrąsinta minia, su didesniu dar įniršimu ant jų puolėsi. Pasidariusiame sumišime viena ypata likosi užmušta ir nemažas skaitlius tapo sužeistų. Italijonai niekuomet nebuvo dideliais puritanais. Jie visuomet per pirštus žiurėjo į pasielgimą kunigų. Vienok ir jų kantrybė perėjo rubežius, kada jie iš laisvamaniškų laikraščių pamatė, kad net mokyklose kunigai ir minyškos platina paleistuvystę. Neseniai Milane policija atidengė tokius pasibiaurėtinus daiktus, kokių aš, senas kunigas, apie dvasiškų vaikų auklėtojų darbus nebuvau dar girdėjęs, nė skaitęs. Viena jau sena minyška Milane užlaikė prieglaudos namą neturtingoms mergaitėms. Pasirodė, kad tas namas buvo lizdu visokių nedorybių. Susekta, kad mergaitės čia didino savo uždarbį tokiais budais, kad viešai ir kalbėti per biauru. Namas tapo uždarytas. Minyška ir du kunigai, jos partneriai, suareštuoti, sėdi kalėjime. Ne bus nieko stebėtino, jeigu ir daugiaus kils riaušių dėl tos priežasties.

Ar musų lietuviška dvasiškija, kuri dar ne teip ištvirkusi kaip italijoniška, neturėtų pasekti paveikslą 3000 prancuziškų kunigų, kurie, patyrę š. bažnyčios platinamas nedorybes palaikyme Celibato (bepatyste), popiežių palaikoma, pametė romišką bažnyčią? Popiežius, savo enciklikoje į Lenkų ir Lietuvos vyskupus, prisakė kunigams klausyt caro Maskolijos valdžios, o visi žinome, kaip ji yra neteisinga ir žiauri, aš per laikraščius raginau lietuviškus kunigus pasinaudoti iš tos progos, ir atsisakyti nuo Romos popiežiaus. Ar Lietuvos kunigai laukia valandos, kada ir jiems jis viešai palieps apsiginkluoti revolveriais ir durtuvais!? Ar šiek tiek apsišvietę kaimiečiai ne pradės, kaip ir italijonai, vaikyti iš klebonijų kunigus su jų merginomis ir nobažnomis davatkomis? Be abejonės kunigai atsakys man: "Vox clamantis in deserto!" (Balsas šaukiantis tiruose). Bet aš, mylėdamas visus mano tautiečius, laikau už priderystę visiems dar užtėmyti, kad katalikiškas tikėjimas net Australijoje nedaro progreso, priešingai, iš ten gaunami raportai rodo, kad skaitlius lankančių bažnyčias sumažėjo, palyginus su skaitliumi prieš trejus metus. Tas pats yra su katalikišku tikėjimu Anglijoje, kur jo išpažintojai šalinasi nuo bažnyčių teip, kad dabartiniame laike, išskiriant katalikišką aristokratiją su jos tarnais ir nemaža dar skaitliaus apsigyvenusių Britanijoj airių, ne daug telieka žmonių, pridėrančiam užlaikymui bažnyčios. Apie tokį stovį katalikiško tikėjimo Anglijoje poras metų atgal pranešta vatikanui. Vatikano burio prakilnesnių katalikų nurodyta, kad romiška bažnyčia artinasi myriop. Tas pranašavimas liko Vatikane išjuoktas. Bet šiądien ne tik tarnai, bet ir popiežius jau žino ir tą pranešimą laiko tikru. Progresas katalikiškų misijonierių Chinuose, Japonijoje ir Australijoje buvo nežymus, nors milijonai doliarių ten išleisti užlaikymui mergų ir misijonierių kliošlorių. Tukstančiai kunigų į ten pasiųsta iš Romos, ar iš kitur, užlaikoma seminarija, bet ir iš ten raportai rodo, kad praktiškai katalikiškas tikėjimas nedaug ką pelnė. Iš vienos tik šalies popiežius su savo raudonais kardinolais gali dar džiaugtis, o toji šalis yra Suvienytos Valstijos, kuriose, katalikiškas tikėjimas padarė keliuose metuose didelį žingsnį. Bet ir čia kunigai patys pripažįsta, kad nuotrota yra didelė, kadangi tuktančiai katalikų, išimigravę į Suvienytas Valstijas arba Kanadą liovėsi lankyti bažnyčias. Amerikos vyskupai ne sykį pranešė jau Vatikanui, kad italijonai, atvykę į Suvienytas Valstijas, visiškai netikėliais pastojo. Toki pat raportai siunčiami buvo apie lenkus, ir ispanijonus, ypač atvykusius iš pietinės Amerikos. Taigi visur matosi viešа kova, ar paslaptas neapkentimas romiško despotizmo, kurs, susitaręs su carais ir kaizeriais, nori palaikyti žmoniją pririšta prie dogmų žydiškos biblijos. 6 d. rugpiučio sukako 4 metai, kaip Pius X pakeltas liko ant popiežiaus sosto. Dėl tos priežasties Romoje norėta padaryti jjubilėjų, tai yra krapštymą pinigų iš kišenių tikinčių. Bet ištikus pavojingiems laikams, popiežius priverstas tapo uždrausti daryti jubilėjų, kad koks dvasiškasis bombadarys nepadarytų su pinigais šposo, o Italijos karalius, kad nepyktų už sustabdymą plaukimo pinigų į jo kunigų užimtą viešpatystės iždą.

Čia dar priduriu, kad byla Scrantono parapijonų — su vyskupu Hobanu jau užbaigta. Sudžia pripažino bažnyčią vyskupui, o kaštus bylos sukrovė ant abiejų pusių. Klausymas: ar priderėjo teip ilgai tąsytis po sudus? Ar katalikai scrantoniečiai negirdėjo, kad keli metai atgal Philadelphijoje aš galvą stačiau, kalbėdamas į 800 susirinkusių katalikų, jog tik neprigulinti prie romos bažnyčia gali buti jų savasčia? Matomai, kad romiški išpažintojai pastojo ne tik aklais, bet ir kurčiais. Taigi priderystė visų laisvamanių yra juos gydyti, kur tik romiško tikėjimo lietuviai yra. Kuopos ar Rockfordo, Scrantono, Philadelphijos, Clevelando ar ten gyvenanti sanariai ir kiti laisvamaniai lietuviai Amerikoj, negalėdami raštu, stengkitės nors žodžiu išrodinėti, kokią skriaudą katalikai daro sau ir tautai duodami pinigus statymui bažnyčių; jog jų sudėti bažnyčioms turtai visuomet eis pralobimui svetimtaučių. Pasitikiu, kad ir senos bobutės ne pyks ant laisvamanių už platinimą tos teisybės! Reformuokime kuogeriausiai savo namą, tik nesekime pavyzdį italijonų, kad kunigai prieš mus nereikalautų ginkluotis, nes iš to pasidarytų mums ir jiems nereikalinga pragaištis.

Kun. V. Dembskis.

Ploščius Švenčiausios Mergės.

"Berliner Tageblatt", vokiškame dienraštyje rašo jo korespondentas iš Madrido: Mačiau vakar vakare lange krautuvės ant gatvės Puerta del Sol gražųjį naują ploščių, paskirtą paminklui švenčiausios mergės.

Austas iš gražiausių šilkų, apsiuvinėtas auksu, apšviestas visokiais elektriškais žiburiais, išrodė ploščius kaipi šmotas, dalis, žibančios saulės. Kaipi šviesos spinduliai ant tamsaus debesio skyrėsi auksinės pynės nuo brangaus audimo. Perlų eilės, apsiutos ant audimo, žibėjo gražiausiose spalvose, tarpe jų blizgėjo, lyginai rasos lašai užtekančioj saulutėj, brangiausi akmenys. Akis gėrėjosi dailiškomis kombinacijomis piešimo ir sekė išsilankstymą blizgančių išsiuvinėjimų, kurie visokiais apvalainais išsisukinėjimais išsiplėtė ant viso ploščiaus. Vienas galas ploščio buvo atverstas, ir purpuras pamušalo gulėjo ant aukso kaipi klanas išbėgusio kraujo.

Priešais langą stovėjo didelė minia žmonių, norėdama pamatyti dailišką darbą. Nuo visų lupų skambėjo pagyrimai, nusistebėjimai, bet jie skambėjo tykiai, lyg kad žmonės bijotųsi apie tai kalbėti, lyg kad toje atvira vieta butų bažnyčia, lyg kad langas butų altorium ir lyg kad tas pastolas, ant kurio užtiestas tasai brangus, blizgantis ploščius, butų pats paminklas švenčiausios mergės. Tą parodė man šventas užsidegimas publikos ir užtai klausiau pats savęs: jeigu jau dabar minia vienu pažiurėjimu to perviršinio dailumo užimta tokiu nusistebėjimu, tai prie kokių religiškų užsikarščiavimų ir ekstazų ji tuomet prieis, kuomet pamatys tą auksu apipiltą ploščių ant pečių už šventą laikomo paminklo, apšviesto yvairiausiomis šviesomis tukstančių žvakių, apkvėpinto brangiausionis, kvepiančiausiomis gėlėmis (kvietkomis), ir aukuriniais kvėpylais, prie kurio meldžiasi kunigaikščiai bažnyčios, pasirėdę pilname ornate, ir kuris išaugštinamas gaudimu varpų, skambėjimu vargonų ir dangiškais balsais chorų?! Kokis tai akymirksnis turi buti tikintiemsiems, kada atsidengia uždanga ir paveikslas švenčiausios mergės su auksu apipiltu ploščium ant pečių, sėdinti ant auksinio sosto, su aukso vainiku ant galvos, aukso apautuvais, pasireiškia jų akims!.... Koks tai begališkas mėtymas, pražudymas brangaus metalo, šviesos ir kvepylų, meliodijų ir maldų garbei medžio išdrožto paveikslo!....

Grupa žmonių prie lango nuolatai mainosi. Atstu stovintiejie grudžiasi artyn, kad geriau pamatyti tą stebėtiną darbą, prie jų prisideda nauji, norintiejie teipgi išreikšti savo pagyrimus. Mano akys žiurėjo veik į ploščių, veik į besistebiančią minią ir sykiu įsismeigė į jauną individuumą, stovintį ant krašto trotuaro, lyg ten butų jo tikroji vieta ir stebėjosi ploščio dailumu. Buvo tai mergaitė apie penkiolikos metų amžiaus; ant jos veido buvo matytis neištrinamos alkio žymės. Ant akių buvo liudnumas išstumimo, apleidimo, o supsaustos lupos kalbėjo tylią, bet baisią kalbą apie kartų vargą. Visas jos pavidalas,

jos stovyla pasakojo istoriją daugelio badavimo dienų, daugelio be pastogės pragyventų naktų, daugelio metų kankynės, skurdo. Išpo juodos skepetos buvo matytis pynės rudų plaukų, daug gražesnių už auksines pynes ant žibančio ploščio; kunas buvo apdengtas neišpažįstamo dažo apsiautalo, o kojos kyšojo į suplyšusius apautuvus; liuosai bekarančios rankos rodė pirmutinius ženklus anėmijos (mažakraujystės) — žodžiu sakant, buvo tai gyvas paveikslas nelaimių ir skausmų, apsuptas oru nekaltybės ir geraširdiškumo.

Negalėjo buti didesnio kontrasto (skirtumo) tarpe šitos mergės iš mėsos ir kraujo, elgėtos drabužiuose, gatvės purvuose ir šitos brangios dovanos, kurią žmonės suteikia mediniam paminklui Dievo motinos, kuriam visai tas nereikalingas. Su didžiausiu gailiščiu žiurėjausi į tą nelaimingą sutvėrimą, kuris teip stačiai buvo įsmeigęs savo akis į tuos nematytus perlus ir brangakmenius. Ir juo ilgiau aš žiurėjau į tą mergę, juo ilgiau mąsčiau apie jos ateitį, tuo labiau augo manyje gailistis jos. Mąsčiau aš apie jos liudną ateitį, kuris,be abejo, jai paskirtas, mąsčiau apie pastoginę kamaraitę, kurioje gyvena be duonos, šviesos ir apdangalo šitos mergės mylimos ypatos. Mąsčiau apie jos materališką apleidimą, kuris priverčia ją elgėtauti duonos kąsnio; mąsčiau apie jos morališką apvienėjimą, kuris neužilgio privers ją parduoti savo kuną ir vėlę. Mačiau mintyse, kaip šitą vargingą, ilgai alkio suvargintą kuną atiduoda iš "pasilinksminimo namų" į ligonbutį, kuriame jis palengva be pagelbos, be meilės užbaigia savo dienas! Ir aš vėl pažiurėjau į auksu apipiltą ploščių ir įdomų pasielgimą draugijoš, kuri išleidžia neapsakomus turtus papuošimui medinio paveikslo, bet neišgelbia nuo pražuties savo sąnarių, savo pavidalo! Ir kada mano mintįs teip lekiojo, pamačiau, jog šita mergė elgėtos drabužiuose yra daug šventesnė už tąjį medinį paveikslą, apsiaustą tuom auksuotu ploščium. Bet kuomet minia kaskart labiau grudosi prie lango, kad pamatyti brangų ploščių švenčiausios mergės, žibančio kaipi saulė, tuomet pradingo tamsume šalinės gatvės gyvojė mergė, apsiausta skurdo ir alkio....

NAUJI RAŠTAI.

Kaip atsirado Jungtinės Amerikos Valstybės. Išguldė P. B. Chicago, Ill. 1907m. 35 pusl.

Čia trumpai aprašyta kolionizacija Šiaurinės Amerikos plotų. Kolionizavo juos: rytinius pajurius holandiečiai ir anglijonai, vidurinius prancuzai, o pietinius ir vakarinius išpanijonai. Aiškinama toliau, kokiu budu dabartinės Jungtinės Valstijos pasiliuosavo ir išsiplatino. Vienu žodžiu, yra čia trumpa Jungtinių Šiaurinės Amerikos istorija.

T. Višniauckas. Trįs keleiviai. Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Vertė P. B. Antra Laida. Chicago, 1907 m. 92 pusl.

Antra laida yra ištikro tik perspaudinimu pirmosios, nė jokių pridėjimų nėra. Yra tai krikščioniškoj dvasioj parašyta vaikams apysakaitė. Parašyta ne blogai.

Mylėk artymą savo. Pagal F. Hoffmann. Parašė P. B. Chicago. 1907 m. 131 pusl.

Yra tai apysakaitė iš laikų prancuzų karės Algiere, kuri pasibaigė visišku užėmimu Algiero ir pavertimu jo į prancuzų valdybą. Apysakaitė parašyta gerai, gana užimančiai, paskirta ji priaugančiai jaunuomenei.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Ignotui Munasui. Su skundu reikėjo kreiptis į teismą ar policiją, bet ne į laikraštį, jeigu tamista žinai, kad nuskriaudė ir kur jis gyvena. Laikraščiai ne teisia, bet perkratinėja viešus vien reikalus, privatiškais neužsiima. Už apkaltinimus ypatų redakcija turi teipgi atsakyti, todėl be davadų, ant jeib pasiskundimo, negali apkaltinimų ypatų talpinti ir dagi teip svarbių apkaltinimų.

Svajus

Tragedija Poema

Vaizdas siekimo augštybės

Parašė Jonas Viskoška.

Kas nori atsiekti augštumą, teisybę,
Tur buvyj iškęsti didžiausią sunkybę.

RAUKA.
Suprantama; mudu be jo — tai dvi buri.
Turtingo kiekvienas ir klauso ir bijos,
Jo žodis — šventybė; mųs žodžiai — šunijos....
Ir ką čia dar zaunyt! Tokis mųs likimas....
Viskas Dievo rankoj....
(Išsitraukia iš kišeniaus bonką degtinės ir geria).
Vis Dievo davimas....
Mus Dievas tam leido, tat turim ir pildyt....
Klausyti augštybių, ir nieko negvildyt....
(Dageria iki pusei, likusę pusę paduoda Lopui, kuris išbaigia).

LOPAS.
A, gėryme mielas! Tu viską suturi,
Ir viską priduodi, ko žmogus neturi!....

RAUKA.
E! trisdešimts kartų drąsesnis pastojau!....
Nė to nebijau jau, jei ko dar bijojau!

LOPAS.
Ei, šitai, kaip aiškų! o murgnu juk buvo....
Ir galė atbudo, ir niekis pražuvo!

RAUKA.
(trypdamas)
Kaip linksma man daros! Nė graužis nebado!
Net šokti, giedoti gėbums atsirado!

ABUDU.
(šoka ir gieda)
Ei-ei! ar matei,
Ką galė padaro?
Bim-bam! ji kožnam
Gomerę uždaro!
Tik lok, neatbok,
Liežiuvį nutrauksim!
Imk, peik, priešais eik —
Į augštį patrauksim!....
Kiek daug jau męs lauk
Žarnelių išleidę!
O kiek, sykių tiek,
Iš kailių išskleidę!....
Dailės, pagailės
Galinčiai neturi!
Jie lups, ką užklups,
Kas luptas but turi!....
Jei šoks mulkis koks,
Męs ginklus atkišim:
Kirst, kult! — jis tur pult! —
Jį balon sukišim!....

LOPAS.
Kaip ragan pust eina!

RAUKA.
(patėmijęs ateinančius)
Matai — kas ateina!....

LOPAS.
Tad reik pasitraukti!....

RAUKA.
(nneidamas)
Nėra ko čia laukti....
(abudu išnyksta)

SCENA II.

Ant scenos užeina trys vyrai: Dargis, Staugelis ir Varas.

DARGIS.
Oi gaila mųs brolio ir draugo tikriausio,
Doros apginėjo, bičiulio geriausio!....

STAUGELIS.
Jis kaulu gerklėje skriaudėjų mųs buvo;
Už mumis jis vargo, mųs labui jis žuvo....

VARAS.
Apginti jį turim! Išgelbėt jį reikia! —
Te kožnas iš musų pagelbą jam teikia!

DARGIS ir STAUGELIS.
Apginti jį turim! Išgelbėt jį reikia! —
Te kožnas iš musų pagelbą jam teikia!

DARGIS.
Jis visad tik gerą žmonijai bedarė, —
Mums kelia į laimę praskynė, atdarė!

STAUGELIS.
Ir viską pataisė, apšvietė, pakėlė,
Mums pajiegas davė, ir melą suvėlė!

VARAS.
Tikrai jis didžiausios mųs meilės yr vertas,
Jo labui lai kožnas iš gyvasties kertas!

DARGIS ir STAUGELIS.
Tikrai jis didžiausios mųs meilės yr vertas,
Jo labui lai kožnas iš gyvasties kertas!

VARAS.
Tad eikim, sukelkim nedėkos pasaulę,
Kuriai jis aukavo jo gyvasčio saulę,
Naikinančią marų, biauriausįjį melą,
Gabenančią niekšams niekiausįjį galą!....
Sukelkime viską prieš musų skriaudėjus,
Apaštalus nuodų, dieles, niekadėjus,
Kuriejie žmonijai, kaip votys ant kuno,
Naikina sveikatą ir kuną jos suno!....
Sukelkime viską už jojo liuosybę,
Išgriaukime visą jo priešių galybę!
Jis liuosu tur buti, nors viskas čia žutų,
Nors priešiai dručiausiai uždarę jį butų!....
Kad jis mums pražutų, męs liktųm be vado,
Turėtųm numirti nuo vargo, nuo bado,
Turėtųm išdžiuti kaip kunas be peno,
Nes jis tik mųs dvasei karštybe kureno....
Jis viens tik tikrai mųs vargus pažinojo,
Kaip galint mus šelpė, ir labą guodojo....
(Prisiartina prie jų kitas vyras, Vikis).

VIKIS.
Labs vakars, brolyčiai!

ANIE TRYS.
Labs vakars, miels drauge!

VIKIS.
Tai ką gi, mųs priešiai, kaip šunes, tik stauge?..

VARAS.
Teip, stauge, kad gautų ką norins pra....

VIKIS.
Ką reikia mums griebtis?....

DARGIS.
Sakai, ką daryti?

VIKIS.
Taigi, ką daryti, ko tvertis, ką veikti?....

VARAS.
Kaip norins juk reikia pagelbą jam teikti!....

VIKIS.
Jį turim išgelbėt!....

VARAS.
Už draugą pražusim!
Už draugą kariausim, kol gyvi tik busim!

VISI.
Už draugą pražusim! Už draugą kariausim!
Už draugą kovoti, kariauti neliausim!

VIKIS.
Klausykit: ėjau pro kalėjimą dartės;
Aplinkui nėr nieko, nė mirę nevartės....

STAUGELIS.
Aplinkui nėr nieko?

VIKIS.
Vien tvoros ir medžiai.

DARGIS.
Kaip šitas gal buti?

VIKIS.
Nueitų jie skradžiai!
Kam jųjų ten reikia? Gal velnias nujojo!....
Man teipgi yr dyvai....

VARAS.
Štai laikas užstojo!....
Ei, broliai, pats laikas atėjo pributi
Mųs draugui pagelbon!

VIKIS.
(mąstaudamas)
Kas gali tai buti?....
Sargyba juk visad tenai bestovėjo....
(prijausdamas)
Aš prijaučiu baimę.... Neleiskim ant vėjo
Brangiausį mųs laiką!....

STAUGELIS.
Kas baimę tą duoda?....

DARGIS.
Kas gali tai buti....

VIKIS.
Man tamsu ir juoda....
Vis eina baisyn.... Štai lyg šmėkla nor tverti....

DARGIS.
O, varge! kas daros? ar žutin reiks nerti?....

VARAS.
Aš atjaučiu blogą....

STAUGELIS.
Ateina nelaimė!....

DARGIS.
Iš čia pasitraukim....

VIKIS.
Ką reiškia ta baimė?....
Čia vien prijautimas....

DARGIS.
Ką jis pranašauja?....

VIKIS.
(prijausdamas)
Mųs draugas kančiose nuo mųs reikalauja
Pagelbos!.... Jaučiu savyjė nesmagumą....

ANIE TRYS.
Ir męs tą pat jaučiam....

VIKIS.
(jo akys žaibuoja)
Ei, šiąte smarkumą!....
Surinkim draugus! Teužkrintam kaip trenksmas!
Kaip žaibas! Kiap nuodai!

ANIE TRYS.
Ant amžių jiems kenksmas!

VISI.
Ant amžių jiems kenksmas! Ant amžių jiems kenksmas!
Užkrintam kaip nuodai, kaip žaibas, kaip trenksmas!

VIKIS.
Tad eikim! negaiškim nė vienvalandėlę,
Išgriaukime viską, mųs brolius sukėlę,
Sutrinkime seną, supuvusią tvarką,
Įvilkim pasaulę į naująjį švarką,
Apsaugotą, liuosą nuo melo biaurybių,
Pilnutį visokių gražumų, dorybių!
Išgriaukime kalinius, karčiamas, sudus,
Išgriaukim bažnyčias, neliaujančias grudus
Į galvą žmonijai biaurias melagystes,
Kvailumą, nemeilę, visokias niekystes!
Išplėškim visas niekadėjų buvyklas,
Išvykim juos tyran, į tigrų gulyklas! —
Te žvėriai su žvėriais gyvena miškuose.
Te duksta, te ėdas, kur tyruos, laukuose,
Ne tarpe žmonijos! Te niekšai terp musų
Neturi sau vietos, neardo mųs triusų!....
Tad eikim! išgriaukim supuvusią tvarą,
Įsiauskim pasaulę į tikrąjį švarką!
Išaugštykim gerą, jam laimę suteikim,
O blogą užmuškim!.... Tat eikime! Eikim!

VISI.
Tat eikime! Eikim! Įveskime tvarką!
Įsiauskim pasaulę į gražųjį švarką!....

SCENA III.

Kalėjimas. Svajus, nukankintas, guli be žado ant žemės; aplinkui jį stovi keturi, jį kankinanti, valkatos: Rauka, Lopas, Gilas ir Vilkus.

RAUKA.
Daugiaus pasekėjų negausi matyti,
Negausi jau žmones prieš žmones piudyti!

LOPAS.
Tai, šitai, mokytojau, vaisiai pasėlio,
Kokių nė šuva nebetrokštų šešėlio!

GILAS.
Parodyk, parodyk, kur tavo galybė?
Išaiškyki mumis, kas tokia dorybė?
Juk, rodos, gabumą neblogą turėjai,
Tik šiądien, kur norins, po noglais, nudėjai!

RAUKA.
Męs mylime tave, dorasis, kiek stengiam,
Tau blogą daryti męs bijomės, vengiam:
Tau kančios suteikia auštybę, gabumą —
Męs teikiam tau jąsias, už tavo gerumą!
Neniekyk mųs doro troškimo, mielasis!
Palaimyk mus, labui veikėjus, šventasis!

VILKUS.
Nebyli, kalbėk! savo priešginoms vodyk!
Kalbėdams, tą veidą patogų parodyk,
Kuris teip prie tavęs kiekvieną patraukia,
Kurs žavina, kerštą ant niekšų užtraukia!

LOPAS.
Štai, prieteliau, viską turi, ką pasėjai!
Ir tą ragavai, ko sapne neregėjai!

GILAS.
Ištikro, man tavęs, kiltdvasi, pagailo:
Tau skirtis padėsiu iš buvio teip kvailo!

VILKUS.
Nulėkęs augštybėn, apleidęs šį svietą,
Padirbki ir mumis ten tinkamą vietą!
Nes męs juk tau didę malonę padarom,
Męs tave išvystom, augštybėn nuvarom!

RAUKA.
Mums tave išaugštyt nėra ką skubėti,
Mat męs dar negavom gerai užmokėti:
Kad butume gavę, kiek yr prižadėta,
But tavo danguje, ikšiolei, sėdėta!

GILAS.
Atmyki, jog tave teisybė naikina;
Ji tau atsimoka, pagieža kankina!

LOPAS.
Męs gelbim tau blogą naikyti, suvelti:
Juk mirįs nestengsi nesutikmių kelti!

VILKUS.
Duok mumis išgirsti tas žodžių augštybes,
Su kokioms didžturčių išrodei niekybes!

GILAS.
Nors aiktelk, duok balsą išgirsti!
Kam reikė teip greitai nebyliu pavirsti!
Duok tavo sekėjams žodelį nors vieną:
Juk jie negirdėjo tavęs per šiądieną!

RAUKA.
Sakyk, — tas beprotis, kas tavęs neklauso,
Kas gerą suprasdams, niekais apsiblauso!
Juk męs beprotystės visai neapkenčiam!
Už protą, teisybę tikrai pasišvenčiam!
Męs stojam kaip žaibas įvykdyti protą!
Męs mušam ir spardom niekystę paklotą!
Ir to neužtvenksi, kaip upės bėgimo!
To nesulaikysi, kaip saulės švietimo!
Męs, šitai, tau plaukus ir barzdą nuraunam,
Štai, odą, kaip avei, kaip ožkai numaunam,
Štai Rauka tau ausį, liežiuvį nutraukia,
Ir jį už tai turtai, paaugštinims laukia!
Mokykis teisybės, kurios teip norėjai,
Bet kokios suprasti, kvaily, nemokėjai!

VILKUS.
Aš jamjam liežiuvį prigydyt norėčiau,
Kad antrą kart jįjį ištraukti galėčiau!
Pažiaunės dar sveikos: aš jąs išnarysiu,
Potam, štai akis su vaizdu išbadysiu!

GILAS.
Tuojaus gal pastips, reiks išnešus užkasti.

RAUKA.
Dar reik jį užkast! dar gal vietą surasti?
Šunis reik mėsa, teip šventa, pavaišyti!
Kam peną be naudos numesti, gaišyti?

LOPAS.
Teisybė, jis gyvas gerumo nedarė,
Piktuman, nemeilėn žmoniją įvarė,
Tat norins nudvėsęs naudingu te buva,
Te nekelia vaidų; te kunas nežuva!

GILAS.
Ištikro, jis šuniui gal naudą atnešti:
Reik koją ir mano šunyčiui parnešti!

VILKUS.
Te žuvis to niekšo mums naudą suteikia,
Te pasekmę duoda, te duoda, ko reikia!

LOPAS.
Čia aiškus dalykas, męs blogo negausim:
Tik laimę, tik naudą, gerovę ragausim!

SCENA IV.

Kalėjimas iš lauko. Pulkas vyrų, apsiginklavusių vaizdais, peiliais, šautuvais, stengiasi įsiveržti į kalėjimą; pirmaisiais: Vikis, Varas, Dargis, Staugelis.

VIKIS.
Sargų daugiaus nėr; tiktai du, turbut, buvo.

DARGIS.
Ir tie, netikėtai, nabagai, pražuvo.
Matyt, užpuolimo nė vienas nelaukė.

STAUGELIS.
Tikrai, nes kareivių, kaip sakė, netraukė.

VARAS.
Tikiu, nusiseks mumis Svajų paleisti.

VIKIS.
Nors reiktų pražut, jį negalim apleisti!....
Tuoj lauztis į vidų! Nėra ko bijotis!
Kas turi įvykti, tas turi juk stotis!
Greit vaizdą paduokit, reik spyną nusukti....
Jau, šitai, nutruko.... neturim užtrukti....
Visi su manim! Pasiskubyti reikia!
Visi su manim kas gerovei tik veikia!
(girdėtis šuviai)

STAUGELIS.
Į vidų su peiliais! Skubėkit, kas gyvas!

PETRAS.
O! Vikis, štai guli nušautas, negyvas!....
Į vidų!....

MIKAS.
Girdėtis baisiausias šaukimas....
O, koks nemalonus augštybės siekimas!....
(įeina į vidų)

SCENA V.

Kalėjimas. Rauka, Lopas, Gilas ir Vilkus guli negyvi ant žemės. Iš žmonių du užmušti ir keli sužeisti. Kiti, apstoję apie negyvą Svajų, tylėdami žiuri.

VARAS.
(klaupdamasis)
Draugai, atsiklaupkim.... Aš tave bučiuoju....
(pasilenkęs bučiuoja Svajų, potam iškelia ranką su ginklu)
Aš gyvastį, kraują už tave aukuoju!....

MIKAS.
Ar šitas yr Svajus?.... Ar šitas, tai žmogus...
(pasilenkęs žiuri)

VARAS.
Teip, šitas yr Svajus.... yr Svajus patogus....
Teip — šitas yr Svajus....

MIKAS.
Baisybė.... baisybė...

DARGIS.
Jį žmonės kankino!

VARAS.
Teip, žmonės, teisybė....

MIKAS.
Jį žmonės.... kankino...., ne žvėrys, bet žmonės.

VARAS.
Teip, žvėrys tur širdį, tur jausmą malonės....

STAUGELIS.
Išeikim iš šičia, gal priešiai užklupti...

DARGIS.
Juk niekas dvi odas negali nulupti!

VARAS.
Pražuvo mųs draugas.... už mus nukentėjo....
Už mus jis baisybėse mirti turėjo....
Bet jojo idėja negali pražuti!
Jį turi žydėti, per amžius tur buti!....
Viens stulpas nugriuvo, tuoj kitą statykim!
Viens aržuols išdžiuvo, penkis pasodykim!

MIKAS.
Teip, broliai! aš pirmas į pryšakį stoju!
Kol gyvas, šį ginklą prieš niekšus vartoju!

VISI.

(iškėlę ginklus)

Prisiekiam, tuos ginklus iš rankų nemesti
Kol svietan nestengsim teisybę įvesti!

VARAS.

(iškėlęs ginklą)

Pagieža! pagieža! tur žuti biaurybės!

VISI.

Ant amžių pagieža, ir kerštų baisybės!....

(Vieni paima ant rankų Svajų, kiti sužeistus ir nugyvus draugus).

VISI.

Pagieža, pagieža, kol jaučiamas buvis!
Pagieža, atkeršymas! niekšams pražuvis!

GALAS.

Alluma

Parašė Guy de Maupassant

Vertė J. Laukis.

Jisai išėjo, nusistebėjęs iš mano nepaisinimo. Aš atsistojau, atidariau langą ir kvėpiau šviežią orą — troškų pietinį orą, kadangi putė sirokko. Paskui tariau sau: "Mon Dieu, ji moteris, kaip ir daugelis kitų. Ar gali kas sužinoti, kas verčia jas ką daryti, ar vyrą mylėti, arba nuo jo bėgti?"

Teip, kartais žinai, bet labai tankiai ne. Moteris paprastai yra paslaptim.

Dėlko ji išėjo su tokiu nelemtu žvėrim? Dėlko? Gal kad paskutinį mėnesį vėjas putė iš pietų. Užtenka putimo vėjo iš jeib kurios pusės.

"Ar žino geriausia moteris, kam ji daro tą ar kitą? Nedaugiau kaip malunėlis, kuris su vėju apsisuka aplink. Moterys visos vienokios, ar jos yra iš miestų, kaimų ar tirlaukių."

Gal paskui, jei paklausia savęs, ir supranta, kam tą, ar kitą padarė, bet tuo tarpu jos nežino, kadangi jos yra žaisliu savo pačių upo, apsvaigusios vergais valandinių savo aplinkybių, vyrų jų sutinkamų ir visų susijudinimų perėmusių jų vėles ir kuną.

M. Auballe atsistojo. Paėjo kelis žingsnius, atsisuko į mane ir tarė juokdamasi.

"Tokia tai meilė tirlaukyj!"

Aš jo paklausiau: "O jeigu ji sugryžtų?"

"Netikęs daiktas, aš norėčiau, kad ji sugryžtų," sumurmėjo jis.

"Ar tamista dovanotum jai?"

"Mon Dieu, žinoma. Su moterimis vis teip, arba turi joms dovanoti, arba apsieiti be jų."

Netikri brangiejie akmenys.

M. Lantin per vakaruškas namuose vyresniojo pagelbininko savo raštinės susitiko su jauna mergina ir iš pirmo pasimatymo dručiai įsimylėjo į ją.

Ji buvo duktė kaimo daktaro, pasimirusio pirm kelių mėnesių. Atvyko ji apsigyventi į Paryžių su savo motina, kuri lankėsi tankiai per savo pažystamus tikėdamasi gerai išleisti už vyro savo dukterį. Jos buvo prie vargo ir teisingos, lėtos ir be nudavimo.

Jauna mergina buvo tikru pavyzdžiu padorios moters, kokią kiekvienas protingas jaunas žmogus svajoja surast visam gyvenimui. Jos nedailinamas gražumas turėjo malonumą aniuoliško mandagumo, o lengva šypsonė, niekuomet neišnykstanti nuo jos lupų, buvo, tarytum, atspindžiu grynumo ir patogumo vėlės. Išgyrimai jos girdėjosi iš visų pusių. Žmonės vis kalbėjo: "Laimingas bus vyras, kuris laimės jos širdį! Jis negalės rasti geresnės pačios."

Taigi M. Lantin, turėdamas vidutinę įeiga 3000 frankų ir manydamas be baimės galįs priimti ant savęs atsakomybę vyro, pasipiršo šitai pavyzdingai, jaunai merginai ir likosi priimtas.

Su ja jis buvo neišpasakomai laimingas; ji su spulumu užlaikė jo namą teip gudriai, kad jie, sakytum gyveno, pertekliuj. Ji rodė savo vyrui didžiausią prisirišimą, glamonėdama ir paikindama jį; ir jam buvimas su ja teip buvo malonus, kad šešiems metams prabėgus po jų apsivedimui, M. Lantin jautė myljs savo pačią labiau net, negu pirmose dienose jų medaus mėnesio.

Norėjosi jam tik papeikti josios dvi ydi: pamylėjimą teatro ir pamėgimą netikrų akmenų. Jos draugės (buvo ji susipažinusi su kaikurioms oficierų pačioms) neretai paimdavo jai ložą teatre, tankiai pirmutiniams vaidinimams naujų žaismių; ir jos vyras, ar jis norėjo, ar ne, turėjo su ja eiti į šituos pasilinksminimus, kur jam be galo nusibosdavo po jo dienos darbui raštinėje.

Po kokio laiko M. Lantin ėmė prašyti savo pačios pasijieškoti sau vieną iš pažystamų moterų ir eiti su ja. Iš pirmo ji priešinosi tokiam dalykui, bet paskui, po daugelio pertikrinimų iš vyro pusės, ji sutiko galiaus ant neišpasakomo džiaugsmo savo vyro.

Dabar su josios pamylėjimu teatro atėjo teipgi noras papuošti savo ypatą. Teisybė, jos parėdai buvo kaip buvę be jokių priedarkų ir teisingiausio fasonio, bet ji tuojaus ėmė puošti savo ausis dideliais reiniškais akmenimis, kurie blizgėjo ir spindėjo tartum tikri deimantai. Ant kaklo ji nešiojo eiles netikrų perlų, o ant rankų apyrankų nuduoto aukso.

Jos vyras tankiai graudeno ją, sakydamas:

"Mano miela, jei tu negali nusipirkti tikrų deimantų, tai turi pasirodyti pasipuošusia vien savo gražumu ir mandagumu, kurie yra didžiausiomis graznomis jusų lyties."

Bet ji nusišypsos, budavo, saldžiai ir sako:

"Ką galiu daryti? aš teip myliu brangius akmenis. Tai yra mano vienintėlis silpnumas. Męs negalime permainyti savo prigimimų."

Paskui, apsivynios, budavo, ant pirštų perlinius karolius, atkiš žėrinčius brangius akmenis pasigėrėti savo vyrui ir sako:

"Žiurėk, ar gi jię negražųs? Sakytų kas, kad jie tikrai yra tikri."

M. Lantin tad, nusišypsodamas, atsakydavo: "Tu turi čekų pamėgimus, mano miela."

Vakarais tankiai, jiemdviem bešnekučiuojant prie žydinio, ji pasidėdavo, šikšninę dėžę su "šiukšlėms," kaip M. Lantinas vadindavo. Žiurės, budavo, ji į netikrus brangius akmenis su karštu atsidavimu, lyg kad jie kokiu nors budu butų susirišę su gilum ir slaptingu džiaugsmu; ir ji tankiai užsispirdavo uždėti karolius ant kaklo savo vyrui, po ko gardžiai nusijuokdama, sušukdavo: "Koks tu juokingas!" Paskui puldavo jam į glėbį ir meiliai bučiuodavo jį.

Vieną vakarą žiemos laike ji buvo ant operos ir, pareidama namon, visa peršalo. Ant rytojaus ji kosėjo ir po aštuonių dienų pasimirė nuo uždegimo plaučių.

Nuliudimas M. Lantino buvo teip didelis, kad plaukai jam pabalo su vienu mėnesiu. Jis verkė be paliovos; širdis jo buvo spaudžiama nuliudimo, o protas vaidomas atminimo, nusišypsojimo, balso—kiekvieno malonumo jo gražiosios pačios.

Laikas, gydytojas, nesumažino jo nuliudimo. Tankiai laike užsiėmimo valandų, jo draugams bešnekant apie dienos nuotikius, jo akys apsilieja ašaromis ir jis, apimtas liudnumo, ima graudžiai verkti. Jo pačios kambaryje viskas pasiliko teip kaip buvo pirma jos mirimo ir čion jis užsidarydavo ir galvodavo apie tą, kuri buvo jo lobiu, jo gyvastim, jo džiaugsmu.

Bet gyvenimas veikiai pavirto į kovą. Jo įeigos, kuri rankose jo pačios uždengdavo visas namines lėšas, dabar neišteko butiniausiems jo reikalams ir jis stebėte stebėjosi, kaip ji išgalėjo pirkti tokius puikius vynus ir nematytus smalstumynus, kurių jis negalėjo įpirkti savo vidutiniškais pelnais.

Jis užtraukė skolą ir neužilgo pasijuto galutiname varge. Vieną rytą, likęs be cento kišeniuje, jis sumanė parduoti ką - nors ir tuojaus mintis atėjo jam iškišti savo pačios netikrus deimantus, kadangi jis savo širdyj gaivino tulą neapykantą tiems netikriems brangiems akmenams, kurie pirmiau visuomet jį erzino. Viens tik matymas jų gadino iš dalies atminimą jo mirusios mylimos.

Iki paskutinių dienų savo gyvenimo ji vis pirko, parnešdama namon kuone kas vakaras vis naujus deimantus. Jis tarėsi parduosiąs storus karolius, kuriuos ji, tarytum, mėgo ir kurie, jis manė, turėtų buti verti kokių šešių, septynių frankų, kadangi, nors tai buvo nuduoti, vienok labai puikaus darbo.

Įsidėjo jis į kišenių ir išėjo jieškoti auksinių daiktų kromo. Įėjęs į vieną, kurį pirmiausiai pamatė, kaip ir susisarmatijo ir nenorėjo rodyti tokius niekus ir siulyti niekam nevertą daiktą pirkti.

"Meldžiamas, tamista," tarė jis vaisbiui, "aš norėčiau žinoti, ką jie yra verti."

Vyras paėmė karolius, apžiurėjo juos, pasišaukė pardožininką ir pusbalsiu kalbėjo ką; paskui padėjęs grazną atgal ant skaitliuotuvės, žiurėjosi į ją iš tolo, idant matyti, kaip išrodo. M. Lantiną visos šitos ceremonijos erzino ir jis jaù norėjo pasakyti: "E! aš žinau gana gerai, kad tai niekai," kuomet auksininkas pasakė: "Šitie karoliai, tamista, verti nuo dvylikos iki penkiolikai tukstančių frankų, bet aš negaliu jų pirkti, kol tamista nepasakysi, kur juos ėmiai."

Našlys plačiai išplėtė savo akis ir žiopsojo, nesuprasdamas vaisbio žodžių. Ant galo jis pramurmėjo: "Tamista sakai — ėsi tikras tame?" Tas atsitiko sausai: "Gali eiti tamista pas kitus ir pažiurėti, ar kas duos daugiaus. Aš skaitau juos daugiausiai ant penkiolikos tukstančių. Sugrįžk tamista atgal, jei negausi geriau."

M. Lantinas, įsigilinęs savyje iš nusistebėjimo, paėmė karolius ir išėjo. Jam reikėjo laiko atsipeikėti.

Išėjus laukan, norėjosi jam juoktis ir jis tarė pats sau:

"Tai kvailys! Tai kvailys! Ogi kad aš bučiau sutikęs ant jo žodžio! Tas auksorius nemoka atskirti tikrų deimantų nuo nuduotų."

Už kelių minutų jis jėjo į kitą kromą ant rue de la Paix.

"A, parbleau! Aš žinau juos gerai; jie čion buvo pirkti."

M. Lantinas susirupino ir paklausė:

"Ką jie verti yra?"

Gi, pardaviau aš juos už dvidešimts tukstančių frankų. Aš gi apsiimu tamistai duoti atgal aštuonioliką tukstančių, jei tamista pasakysi, sulyg musų legališko formališkumo, kaip jie pateko į tamistos rankas."

Šiuo kartu M. Lantinas pakvailo visai. Jis atsakė:

"Bet — bet žiurėk tamista gerai. Ikišiol aš aikiau juos už netikrus."

Auksorius paklausė:

"Kaip tamistos vardas?"

"Lantinas, — esiu ant tarnystos ministerijoje vidurinių dalykų. Gyvenu po num. 16 rue des Martyrs".

Vaisbius pažiurėjo į savo knygas, atrado užrašyta ir tarė:

"Šitie karoliai buvo pasiųsti poniai Lantinienei adresu, 16 rue des Martyrs, liepos m. 20, 1876 m."

Abudu vyrai žiurėjosi vienas kitam akysna — našlys be žado iš nusistebėjimo, auksorius, nužiurėdamas vagį. Paskutinysis pertraukė tylėjimą:

"Ar gali tamista palikti šituos karolius čion dvidešimts keturioms valandoms?" tarė jis, "aš tamistai išduosiu raštą."

M. Lantinas umai atsakė: "Teip, galiu." Paskui, įsidėjęs raštą į kišenių, išėjo.

(Toliaus bus.)

VIETINĖS ŽINIOS.

— 19 d. rugpiučio, Noble gatve, nežinomas girtas žmogus, vijosi jauną vaikiną be pertrukio į jį šaudydamas. Pamatęs tai p. Bžozauskis pribėgo prie girto drąsuolio, nuginklavo ir papasakojo apie tai surastam policistui. Pasirodė, kad girtasis šaudytojas yra ne kas kitas kaip detektyvas. Bžozauskis liko areštuotas už sutrukdymą valdžios darbo ir tik po sudėjimui $1.000 kaucijos daleista jam eiti namo ir ten išrišti klausymą kam valia Chicagoj medžioti žmonių esant perdaug įsikaušusiam. Persitikrino p. Bžozauskis, kad nevisados galima užstoti žmogų, užpultą šliniuojančių nuo persigėrimo individuumų, nes kartais šitas visai netikėtai gali parodyti žvaigždukę. Kuom tas užsibaigs, dar nežinia.

— Byloje Standard Oil Co., buvo liudytoju pats J. D. Rockefelleris. Užsibaigus teismui, padavė Rockefelleris vietiniam teisėjui, reikalavimą, kad butų jam išmokėta $74.45 kelionės lėšų ir $1.50 kaipo liudytojui. Nors jau kerosino karalius ir senas, bet atmintis jam dar tarnauja gerai, nes ir centų ne pamiršo pareikalauti. Prispirtas vargo kur-gi dings — ir centas malonu.

— Šiose dienose burelis lenkų su iškilme apvaikščiojo dieną padidinimo naujos lenkų dirbtuvės Travelers Supply Co., kuri yra apžiurėta geriausia šviesą ir ventiliacija, užtat ir dirbti joje bus daug sveikiau. Pas lietuvius, paol kas dar to nėra.... Vieton panaių įstaigų,jie turi po keturis ir daugiau saliunų blioke. Saliune rasi tautiečių su geriausiais projektais. Kaip pradeda kalbėti net šiurpuliai krato, bet drauge su miegu viskas ir žuva. Nors tai skaudu, bet teisybė.

— Ant kampo 45 ir Paulina gatvių, Town of Lake, laikė prakalbą ant gatvės socijalistas Jasinskis. Keli politikieriai, biauriais žodžiais ir šauksmais, norėjo kalbą sutrukdyti, bet kad tas jiems nepavyko, atvedė policistą No. 2925. Jis pasirodė save iškarto kaip Stolypinas laike dūmos posėdžio ir nepaisydamas ant parodyto daleidimo policijos viršininko norėjo Jasinskį nuo vietos nustumti. Tik rimti žodžiai kalbėtojaus, kad neis nuo tos vietos kitaip, jeigu tik jį areštuotų, atšaldė nervus reprezentanto nepaliečiamybės ypatos. Nudulino "Ponaitis" su žvaigžde nuleidęs nosį ir negavęs parodyti savo valdžios ant neapkenčiamų socijalistų.

— J. Workheiser iš Champaine, Ill. atvažiavo Chicagon nusifotografuoti, iš priežasties užbaigimo 106 metų gyvenimo.

— 21 d. rugpiučio didelis gaisras sunaikino namą American Corn Milling Co., ant kampo 81 ir Wallace gatvių, nuostolių pridarė ant $200000. Viduje buvo 25 darbininkai ir jie vos spėjo iššokti per langus kaip namas užgriuvo.

— Chicagoje pradėjo mėtyti nežinomos ypatos explioduojančias medegas. Visos expliozijos įvyko namuose ar šale namų teip vadinamų "karalių" Chicagos lošėjų. Tųjų "karalių" yra keturi Tennes, O'Malley, Candon ir O'Leary. 21 d. rugpiučio, apie 11 val. nakties expliodavo dinamitas prieš namą Tennes; nuo xpliozijos išbyrėjo visi šalimųjų namų langai. Nedėlios rytą, 25 d. rugpiučio, apie 5 val. expliodavo bomba priešais Carmichael Range Co. namą, 977—9 Kinzie gatvės. Expliozija buvo toki smarki, kad išdraskė visą namo pryšakį; ji buvo girdima visoj apylinkėj. Mena, kad ta bomba teipgi buvo taikyta į namą O'Malley; bet metėjas, nežinia, dėlko metė bomba į kitą, šale esantį. Pirm kelių dienų tapo atrasta bomba prieš O'Malley namą, kas minimą kaipi ir patvirtina.

— Pereitoj sanvaitėj pasimirė išviso Chicagoje 684 žmonės; tame skaitliuje buvo: 387 vyriškos lyties ir 297 moteriškos. Daugiausiai žmonių mirė nuo: vidurių ligų, džiovos, ir plaučių uždegimo. Užpereitoj sanvaitėj pasimirė išviso 670 žmonių. Pereitame mete tame pat laike tiktai 589 žmonės.

APGARSINIMAI.

SKAUDI NEŽINĖ.

Atsitikime ligos vieno iš jusų šeimynos sąnario, visi rupestingai galvojate apie jo pagelbėjimą. Viskas esti daroma palengvinimui jo skaudėjimų, buva prisiulomos gyduolės. Jųs skubinatės į aptieką ir atgal pilni skaudaus netikrumo ar jusų nupirktos gyduolės atneš ligoniui teisingą pagelbą. Čia tik vienas yra tikrumas, kaslink teisingumo rezultatų, ir tas yra tai Trinerio Amerikoniškas Elixiras Karčiojo Vyno, kuris tikrai gelbsti visokiose skilvio ir žarnų ligose. Jis ne vien, nenuolaidžiai, pagelbsti, palengvina, bet laipsniškai pilnai išgydo jį naudojančius; jis suteiks jį naudojančiam apetitą, sureguliuos žarnas ir sudrutys žlebčiojimo organus. Drauge su pataisymu žlebčiojimo, jis atnaujins kraują, suteiks naujas pajiegas raumenims ir nervams, pajiegumą smegenims ir rožės parvą odai. Sveikiems jis užlaikys ir padidys energiją. Gaunama aptiekose. Jos. Triner, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

LABOR DAY PIKNINKAS.

Chicago, Ill. Visi Apveizdos Dievo parapijonai užprašomi ant Didelio Labor Day Pikninko, kuris atsibus Panedėlyj, 2 d. rugsėjo (September), 1907 m. Bergman's darže, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. ryto. Inženga vyrui su motere 25c. Bus puiki muzika, tai ir pasišoks invales tas, kuris atsilankys ant šio pikninko. Skaniais gėrymais, ir gardžiais užkandžiais bus pavaišinti visi svečiai, kurie atkeliaus į Bergman's Grove, Labor Day dienoj. Bus šimtai visokių zobovų, iš kurių kiekvienas bus užganėdintas. Dėltogi atminkit visi tą ateinančią valandą.

Komitetas.

DIDELIS PIKNINKAS.

Susivienyjusiu Liet. Draugysčių nuo Union ir 18-tos gatvių, Chicago, Ill.

Bus nedėlioje, 8 d. rugsjo, 1907 m. Bergmans Parke, Riverside, Ill. Prasidės 9 val. iš ryto. Bus gera lietuviška muzikė, skanųs gėrymai. Baigiantės vasarai, kviečiame visus lietuvius ir lietuvaites skaitlingai ant šito Susivienyjusių Draugysčių pikninko, o persitikrinsite, kad bus didžiausias ir gražiausias pikninkas, kokis kada nors buvo. Męs stengsimės visus širdingai pavaišinti.

Komitetas.

BALIUS.

Pirmas didelis baliuš su prakalbomis ir dainomis ir dekliamacijoms, kuri parengia Dainorių Lietuvių Ukėsų Kliubas. Atsibus 2-rą dieną rugsėjo, ant kampo 6-tos gatvės ir Mackinaw ave. Prasidės 2 val. po pietų ir trauksis iki vėlybai nakčiai. Uprašome visus brolius lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir iš aplinkinių kaimelių. Įženga vyrams 50 c., moterims ir merginoms dykai. Užprašo,

Komitetas.

Linksma naujiena lietuviams!

Šiuom apgarsiname visiems tautiečiams, jog męs ant West Side uždėjome naują tautišką draugystę po vardu Lietuvos Brolių Amerikoj. Norinti įstoti į tą draugystę, dabar turite geriausią progą, nes įstojimas yra labai žemas, tiktai $1.00. Mitingai atsibuva kas Subata, 8 val. vakare p. L. H. Getz hallej, 147 Canalport ave. Norinti dažinoti apie tos draugystės įstatus, atsilankykite ant mitingo, o visiems bus pilnai išaiškinta.

Su guoďone,

Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau Juozapo Ragažinskio, turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

And. Rasimas,
Box 187, South Fork, Pa.

Aš Augustinė Bertuliča, pajieškau savo brolio Kazimiero Bartulo, Kauno gub., Šiaulių pavieto, Ratkunų kaimo, Gružd̃žių par. Pirmiaus gyveno Chicagoje, o dabar nežinau kur. Meldžiu labai širdingai, tegul jis pats ar kas kitas duoda man žinią antrašų:

Miss Augustinė Bertuliča,
2211 — 5th ave., Pittsburg, Pa.

Pajieškau savo sesers duktės, Zosės Klapatauskiutės. Pirmiau gyveno New Jersey City, o dabar girdėjau, persikėlė Chicagon. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jos. Witart,
South Park, Wash.

Pajieškau savo draugo Juozo Redeckio, Kauno gub., Raseinių pavieto. Pirmiau gyveno Chicago, Ill. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Pranas Waitkus,
50 James st., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo draugų: Mateušo Stasonaičio ir Stanislovo Laurynizo ir dar pajieškau savo kaimynų: Jono Kavalasaus, Petro Mikelaičiuko ir Jono Vainausko. Jie gyvena apie Chicagą. Visi paeina iš Kauno gub., Raseinių pavieto, Eržvilkio vol., Elžugų kaimo. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

George Blažis,
8 Moore st., Cambridgeport, Mass.

Pajieškau savo draugo, Rapolo Yoškos, Kauno gub., Šiaulių pav., Triškių parapijos. Jis pirmiau gyveno Nashua, N. H. miestelyj, dabar girdėjau, kad gyvena Chicagoj. Turiu prie jo labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Zigmont Gaižauskis,
609 S Canal st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Teodoro Kemmelio, kuris gyveno Bostone pirm dviejų metų. Paeina iš Givdelių kaimo, Varnių vol., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Adolf Kemmel,
951 — 34th place, Chicago, Ill.

Pajieškau Antano Antanavičiaus, girdėjau, kad atvažiavo Amerikon; paeina iš Kauno guber., Telšių pavieto, Tirkšlių vol. Turiu labai svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

Jonas Mažeika,
1100 W. 16th st., Chicago, Ill.

Pajieškau šių ypatų: Juozapo Gureckio, Jeronimo Gureckio, Viktorino Gureckio, Franciškaus Bubino ir Marės Milašaitės. Visi iš Kauno gb., Telšių pavieto, Narindačio kaimo. Kur gyvena, nežinia. Teipgi pajieškau Rapolo Nuvaiko, Kauno gb., Raseinių pavieto; 3 metai kaip Rolands, Mass. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso:

A. Gureckis,
Box 71, Montello, Mass.

Pajieškau 4 vyrų: pusbrolio Jono Yuškos, draugo Jurgio Daniuno, pirmiaus gyveno Wenter, Pa. švogerio Juozapo Aušros ir brolio Antano Yuškaus. Gyvena Plymouth, Pa. Turiu svarbų reikalą. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Povylas Yuška,
25 W. 22nd str., Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugo Kazimiero Kamarausko, Kauno guber., Vilkmergės pav., Givakarų sodž., Turiu labai svarbų reikalą. Jis ar kas kitas teiksis duoti žinią ant adreso.

Joe. Zekonis,
Box 345, Walpole, Mass.

Pajieškau Agotos Sutkaitės, Suvalkų gub., Vladislavovo pav., Zyplių gm. Ji gyvena Chicagoje, apie Bridgeportą. Nuoširdžiai meldžiu atsiaukti ant adreso:

Wm. Goudish,
W. M. Camp 4, Labranch, Mich.

Pajieškau savo diktiarečios, Palminos Tamuličios, Kauno gb., Panevėžio pavieto., Biržių parap., Klausučių sodos. Ji pati ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Krisis Klibus,
2091 W 11th str., Cleveland, Oh.

Pajieškau Jokubo Šydlo. Jis atvažiavo į Chicago iš Lietuvos apie 14 dieną Augusto, ant Union depot. Iš ten jį išvedė kaszinkokis žmogus. Jeigu kas žinote kur jis dabar yra, duokite žinią adresu:

Petras Šydla,
74 Canalport ave., Chicago, Ill.

Pajieškau Petro Petraucko, Simano Andriko ir Jurgio Šleinio. Pirma gyveno Merril, Wis. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

S. Laukionis,
111 W. 14th Pl., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Pigiai ant pardavimo 2 pentrų murinis namas su lotu, ant Halsted Street, arti "Lietuvos" redakcijos. 1-mas pentras — štoras ir gyvenami ruimai; 2-ras pentras — gyvenimai dviems šeimynoms Prėkė $4200.00. Šis namas stovi ant svarbiausios biznio ulyčios, lietuvių apgyventoje dalyje, tinka visokiam bizniui. Gera vieta lietuviui. Randa jo atneša nuo $50 ki $60 ant mėnesio tai yra 16% procentas nuo įdėtų pinigų. Į tokį namą įdėti pinigus yra geresnis pelnas negu aukso mainos. 16% pamislyk sau. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

Ant pardavimo ar išrandavojimo didelis biznis. Grosernė ir bučernė, su namu ir tvartu. Biznis apie 20 metų senas, gerai išdirbtas. Štoras didelis, puikiai įrengtas ant Halsted ulyčios, netoli "Lietuvos" redakcijos. Šis biznis yra airių savastis, o kada Halsted ulyčia didumoj lietuviai užgyvena tai airiai nori parduoti ir pasitraukti iš tarpo lietuvių. Parduoda viską už $8000.00. Trečdalį reikia iš viršaus užmokėti, o reštą ant ilgų išmokesčių. Jei nenori pirkti gali randavoti; už namą, tvartą, štorą su geriausiais įtaisymais randa $55.00 ant mėnesio. Kas nori persitikrinti apie šio biznio gerumą, štoro savininkai priims jį ant nedėlios ar dviejų į darbą į savo štorą, o ten padirbėjęs kelės dienas persitikrins, ką biznis vertas. Biznis yra tikrai geras. Dasižinokite "Lietuvos" redakcijoje.

"LIETUVOS UKININKAS"

Laikraštis skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išeina kas sąvaitę iš Vilniaus, Lietuvoj. Spaudomas ant gražios popieros, 16 pusių ir mėnesiniu priedu.

Vienatinis laikraštis, kuris tėvynėj daugiausia prasiplatinęs, nes jis suteikia teisingiausias žinias iš Lietuvos ir kitų dalių svieto. Amerikos - lietuviai užsirašykite minėta laikraštį arba užrašykite savo gentėms tėvynėj gyvenantiems. Lietuvoje metų prekė $1.85, o Amerikoje $2.50. Vienas numeris ant pamatymo 5 centai. Amerikoje vyriausiu agentu yra:

M. J. Damijonaitis,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ant pardavimo iš priežasties išvažiavimo į kitą miestą. Parsiduoda už labai prieinamą prekę saliunas su visais rakandais. Biznis gerai išdirbtas. Vieta gera. Netoli nuo lietuviškos bažnyčios, kur daug lietuvių gyvena. Dasižinokite adresu:

Joseph Weipert,
1076 S. Western av., Chicago, Ill.

Pigiai ant pardavimo naujuteliai mebeliai (furniture). Savininkas išvažiuoja į Lietuva. Atsišaukite pas:

Jokubas Malevičia,
90 W. 19th str., Chicago, Ill.

Ant pardavimo nauji naminiai rakandai (furniture), 3329 Auburn ave. Parsiduoda pigiai. Savininkas išvažiuoja į Lietuvą. Pasiskubinkite, kas reikalaujate.

Pranciškus Mikolaitis.

Didžiausia ir seniausia kilbasų dirbtuvė visame Mass. ant pardavimo. Biznis labai geras, buvo darytas per 12 metų. Prie dirbtuvės randasi visos mašinerijos, reikalingos dirbimui kilbasų. Prie tam dar yra naujas boileris 25 arklių pajiegos, inžinas, 3 dvi-arkliniai vežimai mėsai vežioti, rogės ir visi reikalingi pakinkymai. Drauge parsiduoda ir dvipentrinis namas. Priežastis pardavimo yra savininko nesveikata, kuris nori pardavęs važiuoti į Lietuvą. Norinti pirkti, meldžiu, tegul atsišaukia sekančiu antrašu:

Michel Czekowich,
6 Siegel str., Worchester, Mas.

Reikalavimai.

Reikalaujame visokių darbininkų ir mechanikų arba suprantančių stalorišką darbą. Mokestis nuo $15 ir augščiau ant sanvaitės. Atsišaukite nedėliomis nuo 10 iki 11:30 val. iš ryto ir vakarais nuo 6 iki 8 val. (Ne agentas).

45 La Salle st., (Room 8)
Chicago, Ill.

Reikalingas korektorius ir vertėjas prie apgarsinimų, kataliogų, ir knygų darbo. Turi gerai pažinti lietuvišką ir lenkišką kalbas ir galėti literatiškai išversti iš lietuviškos į lenkišką. Butų gerai, kad ir iš angliškos galėtų versti į lietuvišką ir lenkišką. Atsišaukite "Lietuvos" redakcijon.

Reikalauja 4000 darbininkų ant farmų ir prie geležinkelių valstijose: Kansas, Nebraska, Washington, Montana, North Dakota ir Minnesota. Mokestis nuo $2.50 iki $3.00 ant dienos. Pigi kelionė. Teipgi reikalauja 800 darbininkų prie girių kirtimo Wisconsin ir Michigan valstijose. Mokestis nuo $28 iki $35 sąvaitėje, su pragyvenimu ir guoliu. Kelionės kaštus uždedame. Ateik arba atsišauk tuojau laišku įdėdamas už 2c. markę atsakymui. (Lietuviškas agentas). Adresuokite:

J. Lucas,
128 S. Clark st., (Room 3),
Chicago, Ill.

PRANEŠIMAS.

Laikome už garbę pranešti lietuviams, kad męs atidarysime panedėlyj, 26 d. rugpiučio, 1907 m. pirmos kliasos aptieką po nr. 1408 49th ave., Grant Works, Ill. Guodotini lietuviai! turėdami kokį atsitikimą ligoj, ateikite pas mus, o iš musų aptiekos gausite kokį tik norėsite daktarą, o receptai buś išpildyti kuogeriausiai. Pas mus gausite visada šviežias grynas gyduoles. Teipgi pranešame kad neturtėliams lietuviams turime už dyką daktarus kožną ketvergą nuo 2 iki 5 val. po pietų.

Su guodone,
A. Belavski, J. Kozlovski.

UŽPAŠYMAS.

Broliai lietuviai Kewoniškiai, naloningai užprašau atsilankyti į mano saliuną, kuris randasi ant kampo Fremon ir Trečios gatvės. Užlaikau saldžią ir macnią, visokių gatunkų degtinę, šaltą alų kvepiančius cigarus. Pribuvusiems iš kitų miestų parodysim kur lietuviai gyvena, viską patarnausim už dyką. Mano saliunas randasi netoli stoties.

J. Kairis.

Viengenčiai! jeigu norite išbėgti nuo bado ir šalčio per ateinančią žiemą, tai išvažiuokit tuoj į valstijas: Californią, Oregon ir Washington; ten męs turime užtektinai visokių darbų, kur nėra žiemos, ir darbas nuolatos yra 4000 žmonių, prastų darbininkų. Mokestis nuo $2.50 iki $3.00 ant dienos; amatininkams nuo $4.00 ant dienos. Kelias iki 1 lapkričio kaštuos po $33.00 vienai ypatai iš Chicagos. Valstijoj Washingtono turim darbo prie budavojimo gelžkelio. Mokestis nuo $2.25 iki $3.00 ant dienos; kelias iš Chicagos po $14.00. Teip-pat turim užtektinai darbo Wisconsino ir Michigano valstijose prie girių kirtimo; mokestis nuo $28.00 iki $35.00 su pragyvenimu ir guoliu, ant mėnesio. Kelionės kaštus uždedame. Teipgi turime visokių darbų Chicagoje ir aplinkinėj. Prašom ateiti arba atsišauktį tuojaus laišku, įdedant už 2c. markę atsakymui.

Adresuokite:
Emmigrant Information Bureau
(Room 8) 128 So. Clark st.
Chicago, Ill.

Šiuomi pranešu visiems, kad Dr. J. Kulis išvažiavo iš Chicagos ir dėlto bus savo ofise tik apie pradžia Septemberio mėnesio 1907.

Laivu Kalendorius

Kas nori važiuoti į Krajų, tegul perskaito šį surašą, o jame atras, kada, iš kur, į kur ir koki laivai išplaukia, ir kiek šifkortės kaštuoja.

Šioms dienoms išplauks šitie laivai:

NORTH GERMAN LLOYD LINE.

10 Rugsėjo 7 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **KRONPRINZ WILHELM.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $39.40

12 Rugsėjo 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **BREMEN.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $30.40

5 Rugsėjo 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **GOEBEN.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $30.40

4 Rugsėjo 2 val. po pietų išplauks iš Baltimorės į Bremą laivas **CASSEL.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $30.40

17 Rugsėjo 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas **KRONPRINZESSIN CECILIE.** Perplaukia mares su 7 dienom Šifkortės prekė $39.40

3 Rugsėjo 10 val. ryto išplauks iš New Yorko į Bremą laivas. **KAISER .WILHELM .I.I.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $39.40

RED STAR LINE.

14 Rugsėjo 8:50 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **ZEELAND.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $39.80

7 Rugsėjo 5:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **KROONLAND.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $39.80

HAMBURG AMERICAN LINE.

12 Rugsėjo 8 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **BLUECHER.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė $29.80

7 Rugsėjo 5 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **PATRICIA.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė $29.80

14 Rugsėjo 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **PRESIDENT LINCOLN.** Perplaukia mares su 10 dienų. Šifkortės prekė $29.80

5 Rugsėjo 3:30 val. po pietų išplauks iš New Yorko laivas **KAISERIN AUG. VICTORIA.** Perplaukia mares su 12 dienų. Šifkortės prekė $29.80

CUNARD LINE.

7 Rugsėjo 6 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **COMPANIA.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $39.80

10 Rugsėjo 8 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **CARMANIA.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $39.80

14 Rugsėjo 10 valandą ryto išplauks iš New Yorko laivas **ETRURIA.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $39.80

3 Rugsėjo 5:30 po pietų išplauks iš Bostono laivas **SAXONIA.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $39.80

CANADIAN PACIF. R. R. CO. LINE.

14 Rugsėjo 3 val. po pietų išplauks iš Montreal laivas **LAKE MANITOBA.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $37.80

6 Rugsėjo 3 val. po pietų išplauks iš Montreal laivas **EMPRESS of IRELAND.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.80

DOMINION LINE.

14 Rugsėjo 5 val. ryto išplauks iš Montreal laivas **CANADA.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė.. 33.30

7 Rugsėjo 5 val. ryto išplauks iš Montreal laivas **SOUTHWARK.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $33.30

WHITE STAR LINE.

12 Rugsėjo 8:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **CEDRIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $36.30

19 Rugsėjo 3:30 val. po pietų išplauks iš New Yorko laivas **CELTIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $36.30

5 Rugsėjo 4 val. po pietų išplauks iš New Yorko laivas **BALTIC.** Perplaukia mares su 7 dienom. Šifkortės prekė $36.30

11 Rugsėjo 12:30 val. po pietų išplauks iš Bostono laivas **CYMRIC.** Perplaukia mares su 8 dienom. Šifkortės prekė $35.80

AMERICAN LINE.

14 Rugsėjo 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **ST. LOUIS.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.80

7 Rugsėjo 9:30 val. ryto išplauks iš New Yorko laivas **NEW YORK.** Perplaukia mares su 6 dienom. Šifkortės prekė $37.80

Virš parodytos prekės yra nuo New Yorko iki Tilžės. Prekės į Eydkunus yra 5c. brangesnės kaip į Tilžę, o į Bajorus 55c. brangesnės kaip į Tilžę. Tikietas iš Chicagos į New Yorką kaštuoja $16.00, į Bostona $16.00, į Montreal $15.00, į Philadelphia $15.50.

VAIKAMS ŠIFKORTĖS.

Už vaiką nesenesnį kaip 1 metо šifkortė ant laivo $2.00. Už vaikus nuo 1 iki 12 metų šifkortė ant laivo kaštuoja pusę to ką dideliam, o virš 12 metų pilna šifkortė.

GELEŽINKELIO TIKIETAI VAIKAMS.

Amerikos geležinkeliai vaikus iki 5 metų veža dykai; nuo 5 iki 12 metų, ima pusę tikieto, o nuo 12 metų pilną tikietą.

Prusų geležinkeliai veža vaikus už dyką tik iki 4 metų; nuo 4 iki 10 metų ima pusę tikieto, o nuo 10 metų pilną tikietą.

Laivai Linijų **NORTH GERMAN LLOYD, RED STAR** ir **HAMBURG AMERICAN** plaukia stačiai į kontinentą, o laivai visų kitų linijų plaukia į Angliją, o iš Anglijos kiti laivai perveža į kontinentą.

Didžiausias Szifkorčių Ofisas
A. OLSZEWSKIO
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygų Kataliogas

27 Gyvenimo Mokykla. Parašė Orisson Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. Žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. 1907 ..... $1.50
Apdaryta $2.00

35 Gyvenimo vaizdeliai. Susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paporčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio ėsybė. Chicago, Ill. 1902, puslapių 99 ..... 15c

43 Iš gevinimo lietuviškų Velių bei Velnių. Pasakos surinktos Dro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų dangų, čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholierą; apie dvasias (dušias) velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panėvėžiečių, Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose $1.50
Audimo apdaruose $2.00

63 Karės laukuose. (Kareivio atsiminimai). Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. L-is, Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81 ..... 20c

67 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

68 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovyjančių kiekvieną skaitytojį ir klausytojį ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330 $1.25
Drutai apdaryta $1.50

69 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333 ..... $1.25
Drutai apdaryta $1.50

70 Lietuviškos Pasakos Yvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje knygoje teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas nusipirkęs iš paminėtų 4 knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemiamą pasakų turtą .. $1.25
Drutai apdaryta $1.50

76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L-is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103 ..... 25c

90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės Šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. ..... 25c

100 Pasaka apie kantrią Aleną. Dukterį turkų ciecoriaus Antoniaus, kuri per 22 metu valkšiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida. Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, pusl. 66 .. 20c

114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi, norintiems susipažinti su buviu ir sanlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, puslapių 60 ..... 15c

120 Po priedanga Šventinybės. Istoriška apysaka iš Rymo laikų. Parašė E. Posteri. Vertė K. J. Odesoje, 1905, pusl. 100 ..... 25c

124 Robinsonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pertaisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83 .... 25c

185 Žmogus nepliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną valkiną ar merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1899, pusl. 23 ..... 10c

134 Didabrinis Kryželis arba Dailydė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenius Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti) 50c

200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl 29.. 10c

210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, puslapių 62 ..... 20c

225 Geriaus vėliaus negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B-a ir M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48 ..... 15c

257 Kun. Gramulos Raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hodur. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14 ..... 10c

262 Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriškas paveikslas i 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovecki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (D-ras V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, pusl. 86. 25c

331 Žiūt galvon — velnias vuodegon. Komedija vienam akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P-is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31 ..... 10c

471 Akyvi apsireiškimai svietе, ant kurių žmonės nuolatos žiuri, bet jų nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Lenkiškai parašė Promyk. Pirmą sykį išversta į lietuvišką. Labai naudinga knygelė tiems, kurie nori sužinoti iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, puslapių 79 ..... 30c

472 Apsireiškimai Atmosferoj arba Meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešeliai, ir daugybė visokių kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, dėl aiškesnio supratimo parodomas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėms, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238 ..... 75c
Apdaryta $1.00

473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus, sutaisė Šernas. Aprašo kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planetos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga iš kurios žmogus tikrai gali apšlviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 225 ..... 75c
Ta pati apdaryta $1.00

480 Biologija arba mokslas apie gyvus daigtus. Pagal prof. Nusbaumą, sutaisė Šernas. Mokslas kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi pradėjus nuo mažų vabalėlių iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 147. ..... 40c

507 Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė D-ras A. Bacevyčia. Knyga su daugeliu gyvulių, vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, ant kurių žmonės žiurėti bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, puslapių 238 ..... 50c

508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios mokslišlkos vertės knyga, su daugybė paveikslų yvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų ant išnaudojimo gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 266 ..... 50c

527 Kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori dasižinoti kada ir kokiu budu gal svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135 ..... 35c

515 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevyčių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73 ..... 20c

525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevyčių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie yvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129 ..... 35c

526 Kada ir kokiu budu svietas susitvėrė Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140 ..... 35c

548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Profesoriaus Blochmano. Lietuviškon kalbon vertė J. Šernas. Spautuviškon kalbon vertė J. Šernas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138 ..... 35c

553 Pačijimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės mokslišlkos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 137 ..... 35c

566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių yvairius sutvėrimus gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa gilial palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti kaip sena yra musų žemė, kiek tai milijonų metų reikėjo pakol ant mirusio žvėrio kuno užaugo eilė žemės keliolikos sieksnių storio. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali be apsirikimo spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370 ..... $1.00
Ta pati apdaryta $1.25

545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų gimdančių visokias ligas pas žmonis, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, puslapių 113 ..... 30c

559 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori dasižinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, puslapių 31 ..... 10c

597 Žvėrys ir Žmogus. Sutaisė pagal Schmehl'į Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sanarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas pavieniai su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal D-rą M. Haberlandtą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia mokslišlka knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatystčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių salelių žmonės ir jų paveikslus. Aprašo jų kilimes, parvą, tikėjimą, papročius, užsilėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667 ..... $2.00
Apdaryta gražiuose ir drutuose audimo apdaruose $2.50

641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surųs, prėski, kartųs; kokie juose gyvena gyvunai ir tt. Žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsilėmimai, pramonės, išdarbiai ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie oraі: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ligis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir naktis, kur saulė per keletą nedėlių nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros, standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1899, pusl. 469. $2.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, auksinėmis litaromis atspausti parašai ant nugaros ir šono.. $2.50

851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsilieipia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, puslapių 139 ..... 35c

655 Istorija abelna.. Dalis pirma. Nuo seniausiųjų laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr., iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makadoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dras A. Baceviče. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidus, sienas pylių, tvirtynių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498 ..... $1.00

657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos. Nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero dėl šios šalies padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364 ..... $1.00
Ta pati apdaryta audimu, kietuose apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono $1.25

658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kunigo Kriaučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek yra lietuvių Chicagoje, kiek lietuviškų draugyščių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kunigo Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580 ..... $1.00
Apdaryta $1.50

678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. Nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (D-ras J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 didelias mapas, parodančias vietas kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899..... 50c

708 Rašto Istorija. Pagal A. B. Schnitzerį sutaisė Šernas. Aprašo kokiu budu žmonės rašyti išmoko, kaip išdirbo sau raštą kiekviena žmonių tauta, kokie buvo raštai senovėje daug metų prieš Kristų, kada žmonės vietoje rašto vartojo mazgelius ant šniurų, išpiaustymus ant medžio, iškapojimus ant akmens, piešė paveikslus, ir tik neseniai daėjo iki šiandieninio alfabeto (litarų), su kuriuom dabar gali parašyti kiekvieną žodį ir viską apkalbėti teip geral, kaip ir gyvu žodžiu. Yra tai knyga, kuri ištikro žmogų interesuoja, parodydama kaip tobulinosi sviete raštas. Chicago, Ill. 1905, puslapių 304 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-eis spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305 ..... $1.00
Apdaryta $1.25

856 Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdės padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40 ..... 10c

1632 Gyvenimas Šv. Tėvo, Popiežiaus Benedikto IX, valdžiusio apaštališką sostą Ryme nuo 1033 iki 1044 metų 25c

861 Dras J. Basanavyčius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. nurodymai kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, puslapių 41 ..... 15c

946 Priedelis prie lietuviško klausymo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po jtekme lenkystės. Chicago, Ill. puslapių 38 ..... 15c

1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Cardue. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo kad mėsa ir kai-kurie kiti teip pavadinti diliginanti valgiai, yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113..... 30c

1420 Tikyba ar mokslas? Tikėjimiški, mokslišlki ir draugiškai - politiški tyrinėjimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, pusl. 211 50c

1210 Aritmetika. Sutaisė S. Škačkauskas. Lesgvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — Proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104 ..... 25c

Pinigus prisiųskit per Money Order'į ar registravotoje gromatoje adresuodadamas:

A. Olszewski
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

LOTAI! LOTAI!

Prie pat viršutinio Metropolitan geležinkelio.

Prie didelių fabrikų.

Arti Grant Works fabrikų.

Netoli nuo Northwestern Electric Works.

Gera ir pigi komunikacija. Už 5c., su 20 minutų gali atvažiuoti į miestą Metropolitan geležinkeliu, arba 12-tos ul. karais. Sveikas ir čystas oras, kaip ant farmos.

Lotų prėkė po $350 ir augščiau

Toje vietoje šimet šimtai namų statosi, tad lotų prekės kasdien kyla augštyn.

Pirkęs čia lotą už $350.00, už meto laiko lengvai gausi už tą patį lotą $450.00. Reikia suprasti, kad kur teip gausiai nauji namai statosi, ten lotų prekės kasdien kyla augštyn.

Pirkite kol pigus.

Atsišaukite pas

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJI TAUTIŠKI PAVEIKSLAI.

Dabar tik išėjo iš po spaudos labai gražus tautiški paveikslai (abrozdai).

1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gediminas.

Paveikslų miera 22X28 colių.

Prekė 35c. kožnas.

Nusipirk po vieną šių paveikslų, o galėsi gražiai papuošti savo rumą.

Prisiųsdamas pinigus adresuok:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PINIGŲ PREKĖ.

Iki 500 rublių, rublis po..... 52½
Nuo 500 iki 1000 rublių, rublis po.. 52
Virš 1000 rublių, rublis po 51½

Prie kiekvieno siuntinio reikia pridėti 25c. ant pačto kaštų.

Jeigu norite, kad pinigai greitai ir gerai suvaikščiotų ir niekur nežutų, tai siųskite per "Lietuvos" redakciją, adresuodami teip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisa arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozėlio, abrozėlis pavirsta į natularišką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triobų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir teip toliau, teip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimi matytumei. Teleskopas paverčia į natularišką ėsybę, padidina jį atskirsto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jau ne paveikslu, bet tikru atsitikimu.

Męs turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiškus paveikslus, kaip matote žemiau surašytus.

SERIJA I.

Susideda iš 12 Stereoskopiškų paveikslėlių pundelyje. Prekė 50c. už pundelį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Stebėtini griovai Yellow-Stone Parko.
2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y.
3 Bowery gatvė New Yorke.
4 Didysis vandens puolimas, Yellowstone Parke.
5 Typiška tabako farma, Kuboje.
6 Sudo butas mieste Honolulu, ant salos Hawaii.
7 Žuvų rinka, mieste Manilės, ant Filipinų salų.
8 San Jose gatvė, mieste San Juan, Porto Rico.
9 Puikiausia pilis mieste Rheinstein, Prusuose.
10 Puikiausias Žurandelis Salone de Jenets, mieste Vienoje.
11 Švento Mykolo palocius, Peterburge, Rosijoje.
12 Švento Petro bažnyčia ir pliacius Ryme.

SERIJA II.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė 75c. už bakselį.

Štai ką juose gali pamatyti:

1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y.
2 Orandžių sodas, Floridoje.
3 Didžiausias pačto budinkas, New Yorke.
4 Stebėtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York,
5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y.
6 Kupčiška gatvė, Obispo, mieste Havanos, Kuboje.
7 Ukininko namai, Kuboje.
8 Įplukdymas galvijų mieste Manilės, ant Filipinų salų.
9 Geležinkelis ant salos Hawaii.
10 Gatvė miesto Manilės, ant salos Filipinų.
11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje.
12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose.
13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danijoj.
14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.
15 Rustoenval vandens puolimas, Norvegijoj.

16 Opera avenue gatvė, Paryžiuje, Francuzijoj.
17 M[illegible]ų duelės su kardais.
18 [illegible]s prie arbat[illegible].
19 Motha[illegible] kudikį [illegible]usia.
20 Kaip labai dideli tie mažiukai.
21 Vakaro diskusijos.
Ir keturi kitoki paveikslėliai.

SERIJA III.

Susideda iš 25 Stereoskopiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė $1.00 už bakselį su 22 paveikslėliu.

Štai ką juose gali pamatyti:
1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stainėlėje.
2 Trys Karaliai atlanko gimusį Kristų ir dovanas jam kloja.
3 Kristus, dar kudikiu budamas, mokina daktarus Jeruzoliaus bažnyčioje.
4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejaus. Permaino vandenį į vyną.
5 Kristus ant kalno kalba priešais žmonių minią.
6 Judošius savo pabučiavimu išduoda Kristų žydams.
7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti.
8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui.
9 Jėzus ramina moteris, kad jo neverkėtų.
10 Jėzus prie kalno Golgotos, nukryžiavojimo vietos.
11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos.
12 Kristus paveda savo motiną Jonui.
13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos.
14 Žydai ruošiasi kalti Kristų prie kryžiaus.
15 Kristaus kuną ima nuo kryžiaus.
17 Kristus keliasi iš grabo.
18 Kristus žengia į dangų.
19 Regykla šiądieninio Betlejaus.
20 Kaip šiądien išrodo Stainelė, kukurioje Kristus gimė.
21 Bažnyčia apreiškimo Šv. P. Marijos.
22 Bažnyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos.
23 Kaip šiądien išrodo Kristaus grabas.
24 Kaip šiąden išrodo Kalvarija, kur Kristus mirė.
25 Ulytėlė po vardu Jėzaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV.

Susideda iš 100 Stereoskopiškų paveikslėlių bakselyje. Prekė $2.00 už bakselį.

Šitoje serijoje yra 4 sykius tiek paveikslėlių ką pirmutinėse serijose. Ir Štai ką juose galite pamatyti:
101 Besiartinanti audra ant ežero Erie.
102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą.
103 New York. Pilies daržas (Casttle Garden).
104 Boston. Ežeras viešame darže.
105 Atlantic City, New Jersey. Pamaryj.
106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island).
107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue.
108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904m.
109 Moki indijonas namieje.
110 Moki indijonų gyvenimas.
111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid.
112 Vartininkai (The Sentinels) 3,043 pėdų augščio, Yosemite, Cal.
113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klonyj, Cal.
114 Magdelenos Kolegija, Oxford, Anglijoj.
115 Airija. Killarney, pilis Ross.
116 Įėjimas į Muckross Kliošlorių, Airijoj.
117 Šiaurinis miestas, Gibraltar.
118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra.
119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies.
20 Vokietija. Laivas apleidžiantis Koblenc'ą, ant Rheino upės.
121 Švedija. Stockholmas nuo vandens pusės.
122 Stockholmas. Karališkas palocius.
123 Švedija. Ant kelio į Odde.
124 Švedija. Lejono pilis, Goteborge.
125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuo Chamonix.
126 Thun, Šveicarijoj.
127 Žiuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Ispanijoj.
128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoj.
129 Tullerinų daržas, Paryžiuje, Francijoj.
130 Palociai tautų ant upės Seina'os, Paryžiaus Paroda, 1900m.
131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoj.
132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoj.
133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoj.
134 Tvirtynė Šv. Jono ir Katedra, Marselles, Francijoj.
135 Laivų užplauka ir ežeras, Villefranche, Francijoj.
136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoj.
137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo.
138 Vatikano daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoj.
139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros.
140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoj.
141 Skliautas Settinio Severo, Ryme, Italijoj.
142 Koloseumas, Ryme, Italijoj.
143 Neseniai atkastas palocius, Pompejo, Italijoj.
144 Senatas ir Kanalas, Milane, Italijoj.
145 Kelias Šv. Juozapo, Venecijoj, Italijoj.
146 Šėrimas karvelių ant pleciaus San Marco, Venecijoj.
147 Kelias Šv. Andriejaus, Venecijoj, Italijoj.
148 Mahometonų bažnyčia Omare.
149 Oceaninis pakraštis, parodantis kelio užuolanką, Algiere.
150 Gėrymo fontanas ir gatvė Sename Kaire, Egipte.
151 Besimeldžianti dervišai kieme mahometonų bažnyčios Gamoa El Ain.
152 Mahometonų bažnyčia Sultano Hasan, žiurint, nuo Citadelio sienų Kairo, Egipte.
153 Pyramidos ir Arabų vilija, žiurint nuo Ghizeh kelio, Kaire, Egipte.
154 Arabija. Daržas išdžiuvusiame upės take.
155 Įėjimas į palocių, Singapore, Indijoj.
156 Turgaus diena Singapore, Indijoj.
157 Tautiškasis greitasis trukis, Singapore, Indijoj.
158 Policijos stacija Hong Konge, Chinijoj.
159 Žibinčius Hong Konge, Chinijoj.
160 Chiniečių vienbuoriniai laivai į plaukoj Hong Konge, Chinijoj.
161 Gražusis kelias Shanghai, Chinijoj.
162 Žvilgis ant viešos turgavietės, Shanghai, Chinijoj.
163 Tautiškas priešpiečių namas ant salos Java.
164 Tokyo, Japonijoj. Iriso gražybės laukai
165 Yokohama, Japonijoj. Prudas egiptiškų lotus kvietkų pilname žydėjime.
166 Junitų žinyčia Honmoku, Yokohama, Japonijoj.
167 Yokohama, Japonijoj. Šiaučius dirbantis lytines kurpes.
168 Yokohama, Japonijoj. Kriauklinių žuvių pardavinėtojaus stotis.
169 Paroda ugnagesinių atletų, Yokohama, Japonijoj.
170 Yokohama, Japonijoj. Kvietkų darželis.
71 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj.
172 Japoniški vaikai, nešanti pokylinį Matsuri altorių, Yokohamoj.
173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir šokėjai, Yokohama, Japonijoj.
174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turtą.
175 Japoniški kudikiai ledinės smetonos šėtroj, Yokohama.
176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama.
177 Japoniečių budas eiti pailsin.
178 Trepai į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj.
179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčia.
180 Auksinis paviliionas ant ežero Kinkakuji, arti Kyoto, Japonijoj.
181 Senoviška žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj.
182 Teatro gatvė, ilgio vieną milią, Osaka, Japonijoj.
183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myia žinyčios.
84 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktojo.
185 Hawaiiški mokyklos kudikiai.
186 Palmų daržas ant kranto Monoloa upės, Honolulu, Hawai.
187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawai.
188 Hawaiiška moteris, gaudanti Peeheai, mažiukę kriauklinę žiuvaitę.
189 Chiniečiai renkanti ryžius, Hawai.
190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj.
191 Įplauka ir plaukiantį laivų taisymo dirbuvė Valparaiso, Chile.
192 Jamaicos Brookline gatvė, Port Antonio.
193 San Francisco gatvė, Mexico City.
194 Didysis pliacius, Mexico City.
195 "Jojimas šėnimis".
196 Mano apginėjas.
197 Kalėdų rytas.
198 "Tėve musų, kuris esi danguose".
199 Pagalvėlių karė.
200 Šėrimas kačiukų.

Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaštuoja $3.00
100 tų pačių paveikslų bakselyje be teleskopo $2.00
25 paveikslai iš Jezaus gyvenimo $1.00
Pats vienas teleskopas be paveikslų kaštuoja $1.00.

SERIJA V.

Susidedanti iš 12 maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 35c. už pundelį.

Šitoje serijoje, kiekviename pundelyje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra maišyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausių miestų, bažnyčių ir kitų bagotų triobesių paveikslai, teipgi ir komiški paveikslėliai. Ši serija yra gera tiems, kurie nori pinigus užčėdyti, nes ji kaštuoja tiktai 35 c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI.

12 teip pat maišyto gatunko paveikslėlių pundelyje. Prekė 75c. už pundelį.

Šitoje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiškus, yra dirbti gabiausių artistų, brangaus darbo. Į juos žiurint matai viską teip aiškiai kaip kad prieš akis nebutų jokio paveikslėlio, bet tikrai gyva regykla.

Atminkite, kad virš parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopo. Pats Teleskopas kaštuoja $1. Vieno Teleskopo užtenka ant visų ir visokių paveikslėlių turėti, tai vienas Teleskopas užtenka jiems visiems.

Vienas teleskopas užtenka visokiems paveikslam. Kada turi teleskopą, tai gali imti paveikslus kokius tik nori ir visi tiks į tą patį teleskopą.

Siųsdami pinigus ant teleskopų ar ant kitokių reikalų visada adresuokite:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"LIETUVOS" AGENTAI.

Juozas Šlikas,
Vietinis agentas, Chicagoje.

Montello, Mass.
B. P. Miškinis, 775 Montello st.

New York, N. Y.
A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. Boston, Mass.
Nik. Gendrolius, 224 Attens st.

EXKURSIJA IN FARMAS

$2.50 iš Chicagos į Manistee, Mich. kur lietuvių ir lenkų apgyventos farmos. Laivai išeina iš Chicagos kožną pėtnyčią.

$25.00 į Texas ir atgal, kur yra gražiausios farmos ir daugiausiai dabar perksmos. Exkursijos trukiai eina pirmą ir trečią seredą kiekvieno mėnesio.

Valstijoje Michigan, laukų prekės nuo $6.00 iki $15.00 už akrą. Ant lengvų išmokesčių.

Valstijoje Texas, laukų prekė po $15.00 už akrą. Ant lengvų išmokesčių.

Pasiskubinkite šįmet žemę pirkti, nes kitąmet bus brangesnė.

Norinti pamatyti laukus Michigane, pribukite pas mus pėtnyčioj, o norinti pamatyti laukus Texase, pribukite pas mus 3 ir 17 Septemberio, o musų agentas **Antanas Kiedis** važiuos su jumis ir jumiems viską aprodys. Pribukite stačiai į musų offisą.

A. OLSZEWSKIS,
Real Estate Dep't.
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry St.

Brooklyn, N. Y.
Stan. Rinkevičius, 73 Grand St.

Shenandoah, Pa.
Andrius Mačis, 138 S. Main St.

Scranton, Pa.
Jos. Petrikis, 1514 Ross Ave.

Waterbury, Conn.
Jonas Žemantauckas, 39 W. Porter St.

New Britain, Conn.
M. J. Cheponis, 21 Pleasant St.

Brooklyn, N. Y.
E. Froomes, 73 Grand St.
A. Diržulaitis, 155 Metropalitan Av.

Baltimore, Md.
L. Gawlis, 2018 N. Washington, St.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Luis, 26 So. Green St.
J. Diemedis, 521 Columbia Av.
Wm. J. Moran, S. E. cor. Sharp and Camden Str.

Philadelphia, Pa.
M. A. Ignotas, 1028 So. 2-nd St.

Pittsburg, Pa.
Jonas Ignotas, 13 Diamond Square S.S.
I. M. Maskeliunas, 2134 Forbes St.

Elizabeth, N. J.
Wm. Bočkus, 211 First St.

Westville, Ill. ..
V. S. Kreivenas.

Minersville, Pa.
Juozas Ramanauskas.

Springfield, Ill.
J. Klembauskas, 7 Millrow

Worcester, Mass.
Antanas Bernotas, 12 Harlem St.

Gilberton, Pa.
J. Ambrazevičius, Box 4.

Pittsburg, Pa.
F. J. Bagočius, 2216 Tustin st.

New Haven, Conn.
K. Blažaitis, 217 Ferry St.

Mt. Carmel, Pa.
Jonas Banis, Box 541.

E. St. Louis, Ill.
Felix J. Galminas, 537 Collinsville Av.

Brockton, Mass.
K. Balčiunas, 571 N. Main St.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 322 Caledonia st.

Dr. A.L. Graiczunas
3202 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo: **Vyriškas Moteriškas ir Vaikų.** Priėmimo valandos kasdien ir nedėliomis. **Nuo val. 8 ryto iki 9 val. vakaro.**
Telefonas Yards 7399

Ant 17 Akmenu Railroad Laikrodelis

Patentuotas reguliatorius, ausuke užsukamas ir nustatomas, vyriškas ar moteriškas. 18K auksuotas, dvigubi "Hunting" lukštai, graži iškvietkuotas. Tikrai gerai laiką rodo. **Visur vartojamas geležinkelio tarnu kaipo teisingai laika rodantis; gvarantuotas ant 25 metu.** Šitą laikrodelį pasiųsime C.O.D. ant kiekvieno adreso, su pavėlyjimu išegzaminuoti. Jeigu bus toks kaip rašėme, užsimokėk expresui **$5.75** ir atvežimo kaštus ir palmk laikrodėlį, pri ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink, kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi $35.00. Prie laikrodėlio pridedame 14K auksintą labai gražų lenciugėlį su kompasu **dykai.**

Excelsior Watch Co.
900 Central Bank Bldg., Chicago

Dr.O.C.HEINE
DENTISTAS

OFFISAS—Kampas 81-mos ir South Halsted Gatvių ::::::
CHICAGO, ILL.
GYVENIMAS VIRŠZUI APTIEKOS

TRAUKIA DANTIS BE JOKIO SKAUDĖJIMO, INSTATO NAUJUS, AUKSINIUS AR KOKIUS KAS NORI. DARBA GVARANTUOJA. ::

Brangintinas Receptas

PRISIUNČIAMAS DYKAI
Silpniems ir Nerviškiems Vyrams

Aš turiu savo nuosavybėje receptą brangintinam vaistui, pirmažomam garsaus daktaro, kurio aš teisavausi atlankydamas senąją šalį. Aš žinau iš patyrimo kad vaistas padirbtas pagal šitą receptą yra šiądien geriausiu silpniems, nerviškiems ir besveikačiams vyrams. Aš žinau dėlto, kad jis man sugrąžino sveikatą po ilgo sirgimo nusilpnėjimu, nerviškumu ir abelna nesveikata ir tt. Aš pirma to išmėginau specialistus ir įvairius vaistus bet gydymus be matomo pagerėjimo. Teipgi žinau, kad daugelis kitų, sirgusių ta arba kita liga nuo persidirbimo, jaunystės pakilydimų, prasižengimų ar perdėjimų, kaip nerviškumo, nuobėgį, sunykimo vyrybės, blogos atmintins, sunaikinto guvumo, stokos ambicijos, žmurkynybės, nedrąsumo, akaudėjimo strėnose, abelno nesveikumo ir tt., kurie rašė man, teipgi išsigydė, kalp ir aš pats.

Žinodamas, kaip sunku išsigydyti šitoje šalyje, aš užsimaniau pagelbėti kitiems ir kožnam reikalaujančiam tokio vaisto parašusiam pas mane, aš pasiųsiu nuorašą šito recepto ir reikalingus patarimus užpečėtytame laiške dykai. Receptą gali sutaisyti geroje aptiekoje už mažus pinigus. Klausyk mano rodos ir pamėgink, o pamatysi, kad tai geras vaistas, nuo kurio busi sveikas, tvirtas ir laimingas. Aš už savo patarnavimą reikalauju 50c tau pasveikus. Niekuomet aš nereikalauju daugiau už šitą mažą sumą ir tereikalauju jos kol tu visiškai nepasitaisysi, idant paskui geriau gajėtum brangintąjį mano patarnavimą tau. Aš ne siunčiu nieko apmokestin ir neturiu jokio sumisio išgauti pinigus ar parduoti vaistą, kurio tu nereikalauji, o jei tu rasi mane neteisingu, tai tiesiog gali mane apskelbti per šitą laikraštį.

Rašyk šiądien, kadangi šita žinia gal neatsikartos daugiau. Atmink, kad gausi receptą ir visus patarimus dykai ir tu nereikalauji man siųsti 50c kol nepasveiksi. Adresas:

C. Bentson, P. H. Box 655, Chicago, Ill.

NAUJAUSIAS IŠZRADIMAS DERMATOLOGIJOS MOKSLE.

Daugybė odos ligų pacina nuo nešvaraus užsilaikymo ir užsikrėtimo teipgi ir nuo vidurinių ligų. Dangumas gauna pučkus, pleiskanas, slinkimą plaukų, pilkimą per apsileidimą. Gydosi pas neatsakančius daktarus ar agentus, kurie tik pinigus išvilioja, o paskui rašote mums, kad šmėte dangyb̄ę gydouolių iš įvairių apgavikų ir pagelbos nėgavote ir sakote, kad gal, ir musų gyduolės negelbės. (Taigi meldžiame mums darodyti, kokia žmogus likosi musų gyduolėmis apgautas). Turime tukstančius originališkų padėkavonių ir tą galime ant sudo prisiekti. Tegul bent vienas daktaras parodo mums tiek padėkavonių, o mes duosime didelį atlygimą. Pilką galvą sunku gydyti, jeigu šenas ir gal ir žvilgą, tai lo pagelbėti negalima, bet jeigu jaunas, o turi retus plaukus, o ant odos matytis mažį plaukučiai, tai tam galima sutelkti pagelbą; plaukai nėra grybai—viena diena neišdigs. Atsišaukiantiems nusiųsime dyka informacijas su plačiu aprašymu. Mes nesiulome prisispyrę savo gyduolių, teisingas daktaras to nė vieńas nedaro. Kas nori persitikrinti tegul rašo pas mus. Adresas

J.M.BRUNDZA Co., Chemist
New York & Brooklyn. U.S.A.

Raulai kur tu begi?

Nugi pas Petra Sziaki, nes labai ištroškęs, o pas jį galima atsivėsdyti, nes jis turi puikų, šaltą bavarską alų, gardžią ruską očiščena arielką, cigarus net iš Havanos, išsigėrus gauni žmogus puikų užkandį kiekvieną dieną, tai jau negaliu ilgiau su tamista kalbėti. Lik sveikas, turiu skubintis. Prie to jis turi puikią salę vestuvėms, mitingams ir paklausė kiekvieno, o ypač už vertėją susikalbėti angliškai. Ateikite pas mane, o aš jums patarnausiu už dyką visokiuose reikaluose ir provose. Atvažiavę iš kitų miestų gali gauti geriausią nakvynę.

Petras Sziakis,
3321 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Tarpe 33-ezios gatvos ir 33-ezio Place.
Telefonas Yards 6012

MICHIGAN PAEŽERIO Ž

40 akru $300; t ktai $40 inmokėti. 80 akru $600; tiktai $80 inmokėti. Rešta ant lengvu mėnesinu išmokesčiu, be nuoširdžio; žemė lyti, lengvai apdirbama. Arti pavieto nio miesto. Savaitinės ekskursijos kas utarnuka 7:45 val. vakare; $6.80 aplinkinis tikietas. Išsirašyk mapa ir informacijas nuo

David S. Miller
188 E. Madison St. Chicago Ill.

Ar kalbi Tamista Angliškai?

Jeigu ne, tai rašyk mums, o mes parodysim tamistai kaip tamista gali išmokti angliškai trumpame laike **neeidamas mokykion, be jokių knygų ir mokytojaus.** Tamista išmoksi gerai angliškai teip trumpame laike, kad nustebinsi savo draugus. — Tamista gali gauti geresnį darbą, jeigu kalbi šio krašto kalbą; mes pagelbėsime tamistai įgyti geresnį darbą. Atsiųsk 2c markę informacijai.

L. J. SANKAR
388 W. 18th Street CHICAGO, ILL.

APSAUGA NUO UGNIES
(Fire Insurance)

Apsaugoju namus, rakandus ir gyvulius. Sudegus daiktams gauni tiek užmokėta kiek yra apsaugota. Atlieku viską atsargiai, užtai lietuviai ateikite su tokiais reikalais pas lietuvį **C. P. Streber** ir **F. B. Gamble,** seniausių Insurance Co. agentai.

Jeigu nori pirkti namus, tai aš turiu daugybę namų ant pardavimo. Gali išsirinkti kokoje tik miesto dalyje nori ir ant visokių įmokėjimų.

Pas mane gausite geriausios ledinės smetonos, saldžių gardžių cukerkų. Cigarus geriausiai pirkti vestuvėms pas

C. P. Streber
Cor. 8th ir Burr st. Kewanee, Ill.

Pirma Lietuviška Banka Amerikoje
Ir Didžiausias Ofisas
Szifkorcziu ir Pinigu Siuntimo

3252 So. Halsted St., kampas 33čios, Chicago, Ill.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

Banka.

Šioje bankoje kiekvienas lietuvys gali gauti pasiskolinti pinigų pirkimui namų, lotų ar farmų už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių. Teipgi kiekvienas lietuvys gali čia pasidėti savo pinigus kada nori ir atsiimti kožname laike. Už sudėtus pinigus ši banka moka 3% ant metų.

Šioje bankoje yra geriausiai ir saugiausiai įtaisytos skrynelės (boxai) pinigų užkavojimui, prie kurių nė ugnis, nė vagis negali prieiti. Skrynelės yra parsamdomos žmonėms po $3.00 ant metų.

Pinigų Siuntimas.

Šita banka išsiunčia į svietą daugiau pinigų negu kokia nors kita banka. Per čia siunčia pinigus ne tik lietuviai, bet ir amerikonai ir kitos tautos, ir ne vien aplinkiniai, bet atvažiuoja net iš kitų miesto kraštų čia pinigus siųsti, todėl kad šios bankos siunčiami pinigai greičiausiai nueina.

Šifkortės.

Šitoje bankoje talpinasi agenturos visų laivinių kompanijų. Čia galima gauti šifkortes ant kiekvienos linijos į kur tik nori išvažiuoti ar atvažiuoti. Šifkorčių prekės čia tokios pat kaip ir pačių kompanijų ofisuose. Čia kožną dieną galima gauti laivą išvažiuoti į krajų; o daugiausiai laivų išplaukia subatomis, tai iš Chicago reikia išvažiuoti ketvergais.

Real Estate.

Šita banka parduoda namus, lotus ir farmas. Jeigu manai ką nors pirkti mieste ar kitur, tai pirmiau dasižinok apie parduodamas vietas ir jų prekes šioje bankoje.

Ko tik reikalausi, čia viską gausi.

Jei reikalauji pirkti namą, lotą ar farmą — čia juos gausi.
Jei reikalauji jų nupirkimui pinigų — teip-pat čia gausi.
Jei nieko nenori pirkti, bet nori savo pinigus nuo vagies ir ugnies apsaugoti — tai pasisamdyk už $3.00 šioje bankoje skrynelę, o nė vagis nė ugnis prie jų neprieis.
Nori važiuoti į krajų ar savo gimines iš krajaus pargabenti, — kreipkis į čia, o gausi geriausią šifkortę.
Nori pasiųsti pinigus į krajų, — siųsk juos per šią banką, o greičiausiai ir saugiausiai nueis.
Ant galo, kokių tik nori knygų — ir tas visas čia gausi.

Gyvenanti kituose miestuose teip-pat čia gali viską gauti per susirašymą, kaipo tai: šifkortes, pinigų pasiuntimą ir bankon pasidėjimą. Turi kelis dolerius, nori juos sutaupoti (užčėdyti), prisiųsk šitón bankon pačto money orderiu, o gausi nuo musų bankinę knygelę ir visą reikalingą informaciją.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Lietuvių Daktaras

Dr. Marija Dowiatt-sass
723 W. 18th St. CHICAGO, ILL.
Telefonas Canal 1479.

Telefonuoti galima iš kiekvienos aptiekos. Gydo pasekmingai visokias ligas be skirtumo.

Kozminsky & Yondorf,
73 Dearborn Street.
Bankieriai.

Mes skolijame **Pinigus** ant turtenybių ir jei tu rengiesi turtenybę pirkti, mes su džiaugsmu prigelbėsime, paskolindami tau dalį pirkinio pinigų. Greitas veikimas. Lengvos išlygos. Agentai apmokami dosniai.

Geriausias lietuviškas dantų daktaras

A. J. Zimontas (lietuvys)
3252 So. Halsted st., Olszewskio name.

Traukia dantis be skausmo, išgydo Skorbutą, Neuralgiją, sudeda naujus vieton išpuolusių, pridido iškirmijusius auksu, sidabru, amalgamu. Valandos: Siokiomis dienoms nuo 8 ryto iki 12, nuo 1 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9 r. iki 5 vak.
Telephonas Yards 1846

Dr. J. KULIS

Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas moteru, vaiku ir vyru. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias užsisenejusias ir paslaptingas vyru ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Marė Laukienė
Atsakanti Akušerka
3246 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Telephonas Yards 7696

Duoda visokią rodą ir geriausią pagelbą moterims jų ligose. Pasekmingai atlieka darbą prie gimdymo ir dažiuri atsakančiai po gimdymo. Offisas ir gyvenimas Olszewskio name, 3246 S. Halsted st.

Mačuli kur bėgi?

Bėgu į valstiją Washington, nes ten yra daug darbo ir uždarbiai geri, o pas Dom. Miltį galima užsėti ir gauti visokias geras rodas; beto gali gauti šaltą alų ir kitokių geriausių gėrimų ir ruskinių. Jo karčiama yra vos du bloku nuo Union stoties.

"Standard Saloon"
183 Washington St., Seattle, Wash.

Vienatinė Lietuviška Sankrova

ir agentura literaturos ant "North Side" Chicagoj. Čion galima gauti mokslišką, svietišką ir dvasišką knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių. Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių, plunksnų, drukuojemų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Nežiūrėkite atsilankyti, o busite užganėdinti.

Petras M. Kaitis
221 Wabansia Ave., Chicago, Ill.
(Sale Lietuviškos Bažnyčios).

::UNI-VER-SAL GYDUOLES::

Visi žmonės užsitiki mums ir musų gyduolėms, kuriems duodame teisingiausią rodą per laišką **dykai.**

Kaip išsigydyti Rupturą, Akių ligą, Galvos ligą, Silnkimą plaukų ir Pilkimą, Pučkus, Saulės įdegimą, Didervinės, Niežus ir lytiškąjį bruda. **Gyduolės nuo dantų** geriausios už 20c. **Nuo kojų užtrinų** tik 10c. Mes turime apie pusę milijono laiškų su padėkavonėmis nuo žmonių visokių tautyščių. Rašyk pas mus: **J. M. BRUNDZA CO.,**
896-898 Broadway, Brooklyn, N.Y.

Farmos! Farmos!

Nėra geresnio daikto už Farmą.

Žmogus, turįs farmą nebijo straikų, bedarbės, boso, nes pats yra bosu, nebijo vagių, plėšikų, nes ant farmų jų nėra, nebijo ligų, kurios miestuose smaugia vaikus ir didelius, nereikalauja mokėti daktarų bilas, nes ant farmos yra tyras oras, sveikas maistas iš ko ligos negali veistis; nebijo pražudymo pinigų biznyje ar bankoje, nes jo pinigai sudėti farmoje, kurios nė vagis nepavogs, nė ugnis nesudegins, o žemės prekės kasmet kyla augštyn, už kurią vėliau jis gali gauti dvigubus pinigus. Nebijo nė suirimo šeimyniškame gyvenime, nes ant farmų nėra saliunų nė gemblernių, kuriose vyras galėtų pasileisti ir pamesti savo pačią ir vaikus, nėra nė burdingierių, kurie galėtų jo pačią pavilioti ir išvesti. Taigi tik ant farmos žmogus gali ramiai ir laimingai gyventi ir džiaugtis šios šalies liuosybe.

Męs turime ant pardavimo daugybę Farmų, mažų ir didelių, piglų ir brangių, su triobomis ir be triobų, grynų laukų ir miškų, kas tik kokių nori.

Musų farmos randasi valstijose Michigan, Wisconsin, Missouri ir Alabamoje. Laukų prekės nuo $5.00 ir augščiau už akrą.

Norinti pamatyti musų farmas atsišaukite į musų ofisą, o musų agentas, **Antanas Kiedis,** važiuos drauge su jumis ir viską jums išrodys. Jeigu jums nesidabos vienoje vietoje, ar valstijoje mųs agentas nuvež jus į kitą, į trečią ir tt. Męs turime visokių vietų ir tikrai galime jums darinkti tą ką jųs norite. Nepirkite tol kitur kol nepamatysite musų parduodamų farmų.

Pinigų pirkimui farmos daug nereikalauji; įmokėsi mažą dalį iš viršaus, o reštą ant mažų ir lengvų išmokesčių.

Kiekvienas sveikas darbininkas privalo pirkti sau farną ir dirbdamas gali ją lengvai išmokėti. Pirk farmą šįnet, nes kitą metą jos bus brangesnės. Žemės prekė kasdien kyla augštyn.

Kur šįmet pirksi akrą už $10.00, kitą metą ta pati žemė jau gali kaštuoti $15.00. Taigi tavo įdėti į farmą šįmet pinigai, už poros metų gali pasidvejoti, kad teip yra, tai patys matote.

Wisconsine lietuviai, 10 metų atgal, pirko akrą po $6.00, šįmet už tą pačią žemę jau moka po $40.00 už akrą. Taigi per 10 metų žemės prekė pasiseptyneriopojo. Kas tada pirko žemę už $100.00 ji šiandien verta $700.00; kas pirko už $1000.00, šiandien verta $7000.00. Ar gali rasti nors vieną biznį, kuris per 10 metų vertėje butų pasiseptyneriopojęs?

Nėra ant svieto nieko geresnio nė saugesnio už Farmą.

Lietuviai gyvenanti kituose miestuose ir norinti pamatyti musų farmas, rašykite mums, o męs jums prisiųsime pilnus aprašymus musų farmų, ir pranešime kur galite susitikti su musų agentu, kurs jums viską aprodys.

Kas pas mus farmą perka, tam kelionės kaštus męs sugrąžiname.

Rašydami adresuokite:

A. OLSZEWSKI
Real Estate Dep't
3252 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Męs teipogi turime ant pardavimo daugybę gerų lotų ir namų mieste Chicagos. Norinti namo ar loto atsišaukite musų ofisan, o męs kožname laike esame gatavi jums juos aprodyti.

VISIEMS DOVANAI: Naujas Lietuviškas KATALIOGAS

Jame yra šimtai visokių daiktų, paveislėliai ir jų prekės kaip tai: VISOKIŲ žiedų, laikrodėlių, lenciugėlių, spilkų, laikrodėlių, britvų, armonikų, koncertinkų, kiernetų, skripkų, bubnėlių, mandolinų, vargonų, fonografų, auksinių plunksnų, drukuojamų mašinėlių, elektrikinių liampų, liet. knygų ir tt.

LIETUVIAI NESIDUOKIT IŠNAUDOTI SAVĘS VISOKIEMS APGAVIKAMS.

Visoki po yvairiom firmų vardais garsinasi ir apgaudinėja lietuvius. Todel reikalaujanti virš minėtų daiktų, visados kreipkites pas **M. J. Damijonaitį** prisiųsdami už 2 centus markę, o gausite dovanai **KATALIOGA No. 7** ir busite aprupinti gerais-teisingais daiktais.

Vinatinė lietuviška prekystė Amerikoje, kurį išsiunčia visokius daiktus apsteluojant per laiškus, į visus Amerikos ir Canados miestus ir miestėlius. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS,
3250 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

THE WEST SIDE TRUST & SAVINGS BANK

12ta IR HALSTED GATVĖS - - CHICAGO

VIRŠININKAI

S. R. Flynn, prezidentas, Ira N. Morris, vice-prezidentas,
Chas. F. Hoerr, kasierius, C. N. Stanton, kasieriaus pagelb.

DIREKTORIAI

Nelson Morris, J. A. Spoor, Ira N. Morris, L. H. Heymann, Arthur G. Leonard, S. R. Flynn, Charles F. Hoerr

BANKOS VALANDOS

Nuo 9 ryto iki 4 po pietų — Panedėlyj nuo 9 ryto iki 8 vakare
Subatoj nuo 9 ryto iki 12 pietų — Subatoj nuo 5 po pietų iki 8 vak.

Parduodame laivakortes ant geriausių linijų ir siunčiame money orderius ir chekius į visas dalis svieto už pigiausią prekę. Perkame ir parduodame kitažemiškus pinigus. Atdara subatos ir panedėlio vakarais. **Taupinimą (čėdijimą) gali pradėti su vienu doleriu.** Už sudėtus pinigus mokame 3%.

KODEL KENTETI TYLIAI?

Jeigu esi jaunas, senas ar viduramžis

Męs Tave išgydysime.

Męs padarėme speciališkumą begydydami ypatiškas, nerviškas ir chroniškas vyrų ligas per 20 metų. Ta šaka medicinos tapo musų gyvenimo studija. Sergantiems neduodame suviliojantį nusprendimą jų ligos. Visada, priimdami gydyti, duodame pilną ir pasiliekantį išgydymą; musų prekės žemos.

JAUNUS VYRUS kenčiančius nuo jaunystos išdykumų, pilnai išgydome.

VYRAMS virš 40 m., kurie jaučia, kad jų pajiega nyksta, suteikiame galutiną išgydymą.

Išgydome greitai ir pasekmingai: kraujo užnuodijimą, varicocelę, inkstų ir pusės ligas, reumatizmą, neuralgiją, skilvio ir kepenų ligas, raudonąją gyslą, votis, pasididinusias giles ir visas odos ligas.

ATMINK kad męs rašome pacijentams ypatiškai ir jų pačių kalboje ir niekados neišduodame jų paslapčių.

Męs pristatome visas gyduoles musų pacijentams ir išsiunčiame į visą svietą.
Prašyk dykai Išpildymo Blankos, jeigu negali pats pributi mųsų ofisan.
Jojo išaiškintos įvairios ligos, ir kaip nuo jų gali išsigydyti namieje.

RODA DYKAI! **VALANDOS:** nuo 9 iki 5; nedėliomis: nuo 8 iki 12.

DR. JOS. LISTER & CO.,
ROOM 604 L. 40 DEARBORN ST. CHICAGO, ILL. U. S. A.

Iszgydau in 5 dienas

VARICOCELE HYDROCELE
(t. y. pagadintas gyslos)
Be jokiu perszuliu ir skaudėjimu

Išgydau kiekvieną sergantį Varicocele, Striktura, teipgi užkrečiančius kraujų užnuodyjimus, nusilpnėjimą nervų, Hydrocelę arba vyrų lytiškas ligas. Tokias garsias ofertas teikiame visiems tiems kurie buvo gydomi nuo keliolikos visokių daktarų be pasekmės ir išdavė savo pinigus dykai, vardan parodyti jog aš turiu vienintelį budą su kurio pagelba ant visados Jus išgydysiu

Nemokėkite už neišgydymą, tiktai už išgydymą.

Skaudėjimus skilvio, kepenų ir inkstų, nors labai užsisenėjusius, išgydau galutinai.

PLAUČIAI
Sergantiejie dusulių, bronchitu arba džiova išgydomi galutinai naujausia mano metoda per įtraukimą Oxalino gazų.

PRIVATIŠKAS VYRU LIGAS.
Aš išgydau kiekvieną greitai ant visados ir didžiausioj paslaptyj.

VISOKIOS PATARMĖS DOVANAI!

Iszgydau galutina

Specialistas moterų ir vyrų ligų.

MOTERIŠKAS LIGAS.
Patiaimus gimdos, skaudėjimus pečių, baltligę, pagal mano metodos sutaisytus vaistus išgydau pasekmingiausiai.

KRAUJO UŽNUODYJIMUS.
ir odos ligas, paveizdan: išberimus, skaudulius, plaukų nuslinkimus ir tt.

Aš Iszgydau ant visados.

KALBU LIETUVIŠKAI.

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark Street, Tarp Lake ir Randolph st. **CHICAGO, ILL.**

Priėmimo valandos: nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakare. **Nedėliomis:** nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Dabar laikas naudokites visi!

Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balsais Armonyku, Skripku koncertiniu, Kliarnietu, Triubu ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru Dziegorėliu auksininiu, visokiu Žiedu, Lenciugėliu, geru Britvu. Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Strielbu, Elektrikiniu Liampukiu, Robiniu Litaru, Adresam Pečėčiu, Plukšnu auksiniu [fountain pen], Gramatiku, Žodynu, Istorišku ir Maldu knygu, visokiu gražiu Popieru dėl rašymo gromatu su visokiais apskaitymais ir dainomis tuzinas už 25c. 5 tuzinai už $1.00. Odeli drukuojama mašinukė gana gražiai ir greitai drukuoja, litaros ir visa mašinukė padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik **$6.50.**

Užlaikau kitokiu išdarbiu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe naudingu visokiu daiktu. Kas nor apturėt katologa tegul prisiunčia už 5c. markę ir teisinga adrisa, o apturės 84 puslapiu didelį šio meto NAUJA KATULOGA DYKAI! Kuriame yra šimtais visokiu daiktu, su virš du šimtai aiškiu paveikslu ir iš kurio matysit jog mano tavoras pirmos kliasos, prekes pigiasnes kaip kitur. Štornykam, Agentam ir Perloriam parduodu visokius tavorus labai pigiai, duodu didelį rabata adresuokit:

K. WILKEWICH **112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.**

Męs mokame 3 nuošimtį už visus pas mus padėtus pinigus nuo vieno dolerio augščiau.

THE STOCK YARDS SAVINGS BANK

Naujas Banko Namas, 4170 So. Halsted Street
Union Stock Yards, Chicago

Veda Abelną Bankinį Biznį

VIRŠININKAI

S. R. Flynn, prezidentas — J. A. Spoor, vice-prezidentas — T. J. Fitzgerald, kasierius

DIREKTORIAI

P. A. Valentine, Louis F. Swift, Nelson Morris, James H. Ashby, J. A. Spoor, Arthur G. Leonard, Frederick S. Winston, S. R. Flynn, Samuel Cozzens

PASARGA. Banka atdara nuo 9 iki 4. Seredoms nuo 9 iki 6. Subatoms nuo 9 iki 9.
Išdavimas bankčekių. Taupinimas pinigų. Apsaugos skrynelės.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems isdirba:- **Karuzas, Amerikoniszkas Wellawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenkletlius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

Guodotiniems Kunigams isdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darba atlieka artistiszkai in laika.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu prideranczial atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

F. P. Bradchulis

ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Chamber of Commerce Bldg., Room 709
S. E. Corner La Salle and Washington Streets
CHICAGO, ILL.
TELEPHONE MAIN 3642

Lietuvys advokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos čia Amerikoj. Veda visokias provas, civiliškas ir kriminališkas, visuose teismuose (suduose).

Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31mos gatvės
Telephone Yards 6046

CENTRAL BUSINESS COLLEGE

Mokina: stenografijos, spaudinamos mašinėlės spaudinimo, knygų vedimo, aritmetikos, skaitymo, rašymo, spelinimo, istorijos, geografijos ir tt.

Specijališkos instrukcijos angliškos kalbos tiems, kurie pradeda mokytis tą kalbą ir kurie nori joje išsilavinti.

Męs išlaviname vyrus ir moteris įgyti geras vietas. Kliasos atdaros dienomis ir vakarais.

Atsišauk ar rašyk klausdamas platesnių informacijų. Kataliogas dykai.

W. H. Harmon ir W. I. Tinus, Principalai.
Shiller Bldg., 109 Randolph Street, CHICAGO, ILL.

GERIAUSIAS PRIETELIS

Tas, kurs pagelbi nelaimėj; bet ar gali rastis sunkesnė nelaimė žmogui, kaip buti varginamu ligos?

Tuom gelbėtojum nuo visokių ligos kankynių — silpnybių, yra **Dr. Collins New York Medical Institutas,** nes tą **Institutą** visuomenė vadina gyvasties gelbėtojum ir **geriausiu prieteliu,** už išgydymą daugiausia ir nuo visokių ligų, ne kaip kokie kiti daktarai, Institutai, ar Ligonbučiai, išgydant ir tokias ligas, kurių kitur neįstengė išgydyt, tuos ir pagelbėjo.

Kur mokslas, vienybė - ten yr galybė; per tai **Institutas,** gydyme turi gerą pasekmę, kad jame apart Daktaro Profesoriaus, darbuojasi tikri Specialistai ir tam Institute yra daugiau daktarų, ne kaip rokuojant visus, į kruvą, kurie šiam laikraštyje pagarsinti. Vaistai, kurie tik žinomi daktariškame moksle kaipo geriausi, tai iš visos pasaulės yra pargabenti; apart tų, ką Instituto Specialistai nuolatos darbuojasi, išrandant naujausius vaistus, kuriuos kitur negalima gaut. Per tai pasekmingai yvairios ligos ir tampa pergalėtos, jog tokia galybė darbuojasi ir geri gryni vaistai vartojami.

Jeigu nesveikas, tai nesivargyk ligoms, neatidėliok!

Kad ne asabiškai, tai aprašant ligą atsišauk, o busi išgydytas nuo: Kataro, plaučių nesveikumo, dusulio, trumpaus ir sunkaus kvėpavimo, greito pallsimo, kosulio, kepenų ir inkstų (kidneys) ligos, dyspepsijos, vidurių ligos, nevirinimo, užkietėjimo, žarnų slogos ir skaudėjimo vidurių, šonuose, tuštymuose ir po krutine. Galvos skaudėjimo, svaigimo, užimo ir spiegimo ausyse, bei kurtumo. Kraujo nečystumo, išberimo spuogais, juodgalvėms ir parkoms, niežals. Akių ligos. Neuralgijos, neurastenijos, tirpimo kuno. Reumatizmo, skaudėjimo po visą kuną smagenių, kaulus ir gyslas bei sanarius, sutinimo. Geltligės. Nusilpnėjimo ant sveikatos ir lytiškai (neįlegumą-nemelę). Blogus sapnus ir sėklos nubėgimo. Nuo saužagystės su jos visoms baisioms pasekmėms sugriovimo sveikatos. Priepuolio, nuomario, nerviškumo, greito ir didelio piktumo. Nuo lytiškų piktų užsikrečiamų (slaptų) ligų — kokio jos vardo ar skyriaus nebutų, į trumpą laiką liekasi išgydytos. Puslės ligos, skausmingo ir tankaus šlapinimosi. Patrukimo Hemoroidų. Nemiegojimo, sunkumo kojose, rankose. Lenkimasi draugijos, neturėjimo vaisiaus ir kitų visokių ligos varginimui žmonių atsiranda. Po ištyrimui, kad apsiima išgydyti ir duoda vaistus, tai užtikrina sveikata ir išgydymas.

Slaptybė šventai užlaikoma!

Kad visokios ligos tampa išgydytos, tai pats darbai už save kalba ir iš daugybės išgydytų, pagal Jų norą, nors keletą patalpinam padėkavonių; ką kiti daktarai negali padaryt. Sztai ką išgydyti kalba:

Guodotinas Profesoriau Instituto!

Nors daug daktarų perjeidau, bet jie tik mano ligą užsendino begydant, nors ir gerais vadinasi buk Hospitalės ligą meka, bet savo Ofiso paduotose valandose, nuo ryto iki vakaro namieje sėdi. Bet kaip į Jųs globą atsidaviau, aprašęs ligą, ir prisiųstas gyduoles suvartojau, tai prapuolė skaudėjimas strėnose, rankose, kojose, pečiuose ir visa liga, kurią buvau įgavęs per neišmintingę paslelgimą, kaip yra aprašyta Jus knygoje **„Vadovas į Sveikatą"** ant 146 puslapio. Dabar esu sveikas kaip niekad nesirgęs ir dėkingas, už knygą gerą rodą, o labiausiai už geras grynas gyduoles. CH. GALUNAS, Box 114 Mulberry, Kansas.

Mielas Dr. Profesoriau ir Specialistai!

Nors čielus metus prisikankinau teip labai skaudžia liga, bet kad Jus įstengėte mane išgydyti nuo to galvos skaudėjimo, viduriųir gumbo gėlimo, tankaus skausmingo šlapinimosi ir baltųjųtekėjimo, su skaudėjimu krutinės ir visuose sanariuose. Nors nesitikėjau, kaip nors išgyti, nes kožnas daktaras pagydęs apleido, nieko nepagelbėdamas. Bet kaip į Jus garbingą Institutą atsišaukiau ir neaplistančiai dėl mano sveikatos darbavotės, tai tai jau po suvartojimo tų paskutinių gyduolių persitikrinau, kad esu pilnai išgijus; už tai šiom sunčiu didelę padėkavonę. Tuos kelis žodžius noriu, kad pagarsintumėt į laikraštį, kad reikalaujanti žinotų, kur tikrę pagelbą sveikatai gali rasti. Mrs. P. BOSELIENE, 1026 Nicollet Ave., Minneapolis, Minn.

Daugeliingas Dr. Collins Med. Inst.!

Kaip pirmiau skundžiausi per ligos varginimus: sunkaus kvėpavimo ir skaudėjimo konnose, krutinėj, skrepliavimo ir valkčiojančių dieglių po visą kuną, tai per Jus storong ir geras gyduoles, kurias suteikėt, likausi jau išgydytas. Nors iš pradžios vartojant gyduoles jaučiaus savyje kaip revoliuciją, bet toliaus vis ir vis darėsi geriau, o dabar pasilikau pilnai sveikas ir laimingas, nes liga neatsinaujina daugiau; už tai labai dėkavoju. Bučiau išmintingai padaręs, kad iš kart prie Jusų bučiau kreipiasis, ne kaip prie tų, ką 3 bei 6 paveikslais girisai: netrukus gal ir 9 pasigirs, o iš viso tik vienas Daktaras yra. Dabar tik persitikrinau, kad **Dr. E. C. Collins M. I.** yra geriausias prietelis ir gelbėtojas gyvasties. J. ŽEMANTAUCKAS, 212 First St., Jersey City, N. J.

Pirmiau dirbt negalėjo, kankino kosulys, nerviškumas, abelnas nusilpnėjimas nuo slaptos ligos nuo ilgo laiko; pasekmingai likosi išgydytas.

St. Bakajus, Box 335, Proctor, Vt.

„Vadovas į Sveikatą"

Tas institutas ne tik yra gelbėtojum sveikatos ir gyvasties, bet kad yra geriausiu prieteliu žmonių, tai išdavė labai naudingą daktarišką knygą „Vadovas į Sveikatą", suvirš 200 didelių lapų didžio. Kuris tą knygą perskaitys, ne tik mokės nuo visokių nelaimių ir ligų apsigint, bet ir kitus galės pamokyt. Toj knygoj teippat yra plačiai aprašyta, apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir tt., su daug paslaptybių atidengimo. Ir tą naująją didesnią knygą trečio išdavimo, kožnas apturės, kuris atsiųs 10 centų stampomis už atsiuntimą ir savo adresą. Visioms Dovanai!

P. Vasiliauskas, Box 116 Grampian, Pa.

Išgydytas nuo reumatizmo, dyspepsijos, kataro, galvos skaudėjimo ir svaigimo; per kitus buvo pripažintas neišgydomu, **Dr. Collins Institutas** į trumpą laiką išgydė.

Bereikalo vargintis ligoms ir silpnybėms, kad atsakančiai gali but išgydytu, atsilankant asabiškai ar parašant (lietuviškai) kas kenkia. Gyduolės išsiuntinėjamos po visą Ameriką ir kitas dalis svieto.

Rašant knygos bei pagelbos sveikatai pas Daktarus, visados reikia adresuot teip:

Dr. E. C. COLLINS MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34 St. (arti Broadway) NEW YORK, N. Y.

Priėmimo valandos kasdiena: Nuo 10 iki 5 val. po pietų.
Šventoms dienoms: Nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

Gera Naujiena Kenczianticm Musu Draugam Lietuviam!

Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokes tau atsiszaukti in Madison Medical Institute, Room 1, Haymarket Theatre Building, priesz ejima gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuoszakni ir laikanti iszgydyma kožnos ligos kuria priima ant gydymo. Ar esi nerviszkas ir nusimines, silpnas ir nuilses, pavarges rytmecziais, truksta ukvatos, be gyvybes, lengviai nuvargstantis, gedingas, iszrodai sunykes, neužsitikintis, iszsigastantis, suerzinantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gediniesi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys indube ir neczystos, pajuodave paakiai, spuogai, plemai, ar koki kitoki iszberimai ant odos, nemoraliszki ir

Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszkas Silpnumas

nesuaugia ir szaltos dalys, nusistojimas szlapume paliktam per nakty, pienetas szlapumas, skausmai strenose, turi nesveikuma pusles ar inkstu? Iszsiputima gysliu maiszelyj, Užsendinta Puleteky, Užakima Varpskyles, Syfilitiszka Užnuodyjima Kraujo, ar kokia kitokia gedinga, nervu odos, kraujo ar užsendinta liga? Ar skruostai indube, žymus rupesczio iszreiszkimas ant veido, neramus naktyje, mainanczio upo, silpno vyriszkumo, turi užskurdusias dalis, prieszlaikini nykima, skausmus kauluose, puolima plauku, skaudama gerkle ir teip toliau?

JEIGU TURI, TAI MADISON MEDICAL INSTITUTE

užtikrins tau pilna ir laikanti ant visados iszgydyma, jeigu jie nusprens kad tavo liga yra iszgydoma. Jausi pagerejima isz pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium terp vyru ant kuno, proto ir szirdies. Niekas teip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip iszbegimai seklos nakties laike, arba slaptingas nubegimas seklos su szlapumu. Tas padaro žmogu netinkancziu prie darbo, ženatves ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystes blogu darbu, naturaliszko silpnumo ar nuo pertankaus užganedinimo lytiszku geidavimu,

MES TIKRAI TAVE ISZGYDYSIME.

Mes gydom ir iszgydom seklos nubegimus, nervu nusilpnejima, užsenejusy puleteky, syfili, nenaturaliszkus begimus, patžagysta, inkstu ir pusles ligas, teisybe sakant, visas VYRU LIGAS. Visos kliutis laimingam ženybiniam gyvenime bus praszalintos. Tukstancziu jaunu ir pusamžiniu vyru kasmet priesz laika nuszluoja in graba jaunystes iszdykumai, pertankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors viena isz virsz paminetu ženklu, pasirodavik su mum pakol da ne per velu.

RODA TAU NIEKO NEKASZTUOJA,

o gali užczedyti daug kentejimu. Valandos, laike kuriu priima ligonius: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedeliom ir kitokiose szventes dienose, nuo 10 ryto iki 12 valandos pietu tiktai. Adresas:

MADISON MEDICAL INSTITUTE
161 West Madison St. ROOM 1, HAYMARKET THEATRE BUILDING **Chicago, Ill.**